

স্মৃতি গ্রন্থ

ডিব্রু মহাবিদ্যালয় কপালী জয়ন্তী-১৯৮৮

(উদযাপন- ৮, ৯, ১০ আৰু ১১ জানুৱাৰী ১৯৮৯)

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗ୍ରନ୍ଥ

ମହାରାଜା ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର
ମହାରାଜା ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

୧୯୯୯

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗ୍ରନ୍ଥ

Accession no. 18.18.283
Feb 18. 1999
Babu College Library

ଶ୍ରୀ

স্মৃতি গ্রন্থৰ সম্পাদনাত

ডঃ কেশৱানন্দ দেৱ গোস্বামী - বিভাগীয় অধ্যাপক,

অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়।

ডঃ নগেন শইকীয়া - প্রাক্তন অধ্যাপক,

অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়।

শ্রীমদুলাল বৰগোঁহাই - এম, এ, এল, এল বি

উপাধ্যক্ষ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়।

শ্রীললিত চন্দ্ৰ গোস্বামী - এম, এছ, চি, বিভাগীয় অধ্যাপক,

উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ- ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়।

শ্রীসৰজিৎ ওকা - এম, এছ, চি, বিভাগীয়

অধ্যাপক, বসায়ন বিভাগ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়।

শ্রী ডি, এন, মণ্ডল - বিভাগীয় অধ্যাপক,

ইংৰাজী বিভাগ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়।

শ্রীৰজনী শৰ্মা - এম, এ, বিভাগীয় অধ্যাপক।

অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়।

শ্রীবীৰেন বৰুৱা, এম, এ, অধ্যাপক,

অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়।

Edited by Prof R. Sarmah and Prof B. Boruah Published by
Prof N.L. Borgohain, Secy. Reception Committee Dibru College
Silver Jubilee Celebration, Printed at Chandrakanta Press Pvt.
Ltd., Guwahati— 781005

Price- Rs. 10.00/

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মলগ্নৰ পৰাই

যিসকল অধ্যাপক আৰু কৰ্মচাৰীয়ে

কোনো প্ৰতিদান নিবিচাৰি

ত্যাগ মাথো ত্যাগেই কৰি আহিছিল,

কিন্তু—

মহাকালৰ আহ্বানত

চিৰকাললৈ আঁতৰি গৈ,

কপালী জয়ন্তীৰ এই পবিত্ৰ আনন্দ মধুৰ কণ্ঠত

উপস্থিত থাকিব নোৱাৰিলে—

সেই প্ৰয়াত অধ্যাপক

বিয়াজউদ্দিন আহমদ,

ভবেন্দ্ৰ নাথ ভট্টাচাৰ্য,

আৰু

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ দিন আৰু বাতিৰ প্ৰথম প্ৰহৰী/

(প্ৰয়াত)

লটিফ

আৰু লগতে

(প্ৰয়াত) লোচন ভাটীক

আজিৰ এই

শুভ লগনত

আমি স্মৰণ কৰিছো।

MESSAGE

I am happy to know that Dibru College, Dibrugarh has completed twenty five years of its service in the field of education and is celebrating its Silver Jubilee.

I wish the Silver Jubilee celebrations a grand success.

Dated Dispur,
the 8th Dec '88

To,
R. SARMAH
Secretary,
Souvenir Sub-Committee,
Dibru College,
DIBRUGARH.

(Prafulla Kumar Mahanta)
Chief Minister, Assam

SHRI BRINDABAN GOSWAMI
MINISTER, EDUCATION, SCIENCE,
TECHNOLOGY AND ENVIRONMENT,
GOVERNMENT OF ASSAM

DISPUR, GUWAHATI-781 006

D. O. No. ....

Dated .....

MESSAGE

I am happy to learn that Dibru College, Dibrugarh is celebrating its Silver Jubilee in the month of December, 1988 and a souvenir is being brought out to mark the occasion.

I trust that the momentous occasion shall serve to bring about a sense of rededication amongst the College faculty in their dedicated task of teaching the younger generation of the area.

My best wishes for the silver jubilee celebration as well as for the souvenir being published on the occasion.

(Brindaban Goswami)

K. BORA, M.A., I.A.S. (Retd.)
Vice-Chancellor.

PHONE: OFFICE 20639
RESIDENCE 20003
PHONE: OFFICE 20639
RESIDENCE 20003
DIBRUGARH UNIVERSITY
DIBRUGARH, Assam.
Date...6th December. 1988.

MESSAGE.

Dear Shri Sarma,

It is heartening to know that Dibru College has proposed to bring out a Souvenir to give glimpses of the activities since its inception in 1963, in connection with its Silver Jubilee Celebration, during the month of December, 1988. I believe from this golden temple of learning and knowledge many students got benefits by holding high positions in society. It is the right time to get them together in this auspicious occasion.

I convey my best wishes on the occasion and to the office bearers of the Souvenir Sub-Committee for publishing this valuable Souvenir.

Shri R. Sarma,
Secretary,
Souvenir Sub-Committee,
Dibru College,
Dibrugarh : Assam,
PIN : 786001.

Yours Sincerely,
(Kamaleswar Bora)

শুভেচ্ছা বানী

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ দিশত ২৫ বছৰ পূৰ্ণ হোৱাৰ মুহূৰ্ত্তত অহা বছৰৰ জানুৱাৰী মাহৰ প্ৰথম পৰ্য্যেকত কপালী জয়ন্তী উৎসৱ অনুষ্ঠিত হ'ব বুলি জানি বৰ সন্তোষ পালো। এই উপলক্ষে এখন স্মৃতি গ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ বাবে লোৱা প্ৰচেষ্টা আৰু সন্তোষৰ কথা। এই অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত সকলো কৰ্ম-কৰ্ত্তা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ শুভেচ্ছা জনালো।

গুণীন হাজৰিকা
মন্ত্ৰী-শক্তি আৰু উদ্যোগ
অসম চৰকাৰ।

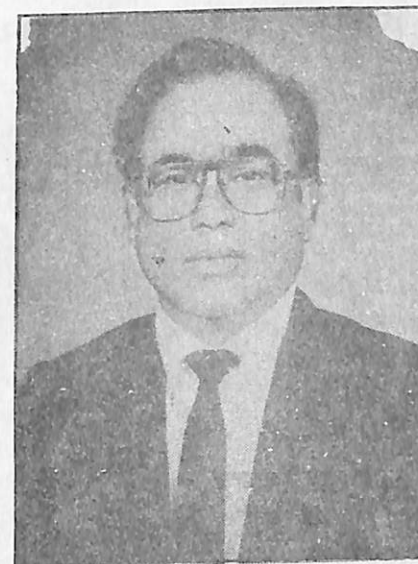

DIBRUGARH
the 26th Dec '88.

N.C. Dutta, IAS
Deputy Commissioner, Dibrugarh
&
Chairman, Governing Body,
Dibru College, Dibrugarh.

I am extremely happy to offer my compliments to the founders of Dibru College, who by their toil and sacrifice have given this glorious educational institution as a gift to the nation and younger generation. On this happy occasion of Silver Jubilee of this College I share the pride and pleasure with the members of the Governing Body, members of the teaching staff and students who have dedicated themselves to make the College prosper over a number of years.
I wish the function all success.

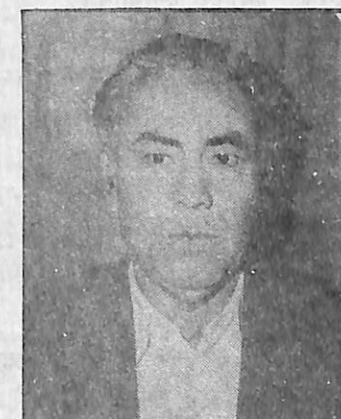
Sd/-
Nagen Chandra Dutta

Sri Nagen Ch. Dutta, I.A.S.
President, Governing Body and
Reception Committee Silver
Jubilee Celebration, Dibru College.

Sri B.N. Jamuar, M.A. (Triple) B.L.
Principal, Dibru College and
Working President Reception Committee
Dibru College Silver Jubilee Celebration,

Sri N.L. Borgohain, M.A. (Double) LLB.
Secy. Reception Committee Dibru College Silver Jubilee Celebration.

এটি গতিৰ অৱসান

১৯৮৯ চন। এটি নতুন বছৰ। নতুন বছৰৰ আনন্দৰ মাজত শুভেচ্ছা জনোৱাৰ পৰ্ব শেষ নো হওঁতেই ডিব্ৰুগড় তথা অসমৰ বুকুলৈ হঠাত নামি আহিল শোকৰ সমবেদনা জনোৱাৰ এটি কৰুণ দৃশ্য। দত্ত চাৰ আৰু নাই। আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ দত্ত চাৰ আৰু নাই। আমাৰ কাৰণে কবিলগীয়াখিনি সমাপ্ত কৰি চিৰকালৰ কাৰণে আমাৰ মাজৰ পৰা বিদায় ললে। তেখেতৰ গুণমুগ্ধ সকল শ্ৰদ্ধা অৰ্পণ কৰিবলৈ নিজা বাসভৱনত উপচি পৰিল। কিন্তু-? ফুল লেবেলি শুকাই গ'ল। তাৰ গন্ধহে আকাশে বতাহে থাকি গ'ল।

ডিব্ৰুগড় চহৰত উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতাৰ গুৰিতেই কোন বুলি কাৰোবাক প্ৰশ্ন কৰিলে, এটাই উত্তৰ আহে- “এল, পি চাৰ”। অৰ্থাৎ এল পি দত্ত লক্ষ্মীপ্ৰসাদ দত্ত। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আৰু ডিব্ৰুগড় চহৰৰ কানৈৰ কলেজ সমূহৰ জন্মৰ গুৰিতে দত্তদেৱৰ অক্লান্ত শ্ৰম পৰিশ্ৰমৰ কথা কোনেও পাহৰিব নোৱাৰি।

তেখেতে কেইবাখনো বুৰঞ্জী সম্বন্ধীয় পুথি ৰচনা কৰাৰ উপৰিও ডিব্ৰুগড়ৰ সকলো সাংস্কৃতিক বা অন্য গঠনমূলক অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত আছিল। অসম সাহিত্য সভাৰ বুৰঞ্জী শাখাৰ মূল সভাপতিও হৈছিল। বিশ্ব শান্তি পৰিষদৰ সভাত যোগ দিবৰ কাৰণে তেখেতে চোভিয়েট ইউনিয়নলৈ যাবলৈ পাইছিল।

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰথম ৰেক্টৰ আছিল শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ দত্ত। সেই বিশ্ববিদ্যালয়ে তেখেতক “ডি, লিট” উপাধিৰে প্ৰাপ্য সন্মানৰে সন্মানিত কৰে।

শ্ৰীদত্ত ডাঙৰীয়া এটি বিশেষ গুণৰ অধিকাৰী আছিল- সেয়ে হৈছে তেখেতৰ সাংগঠনিক দক্ষতা। আনহাতে, কানৈ কলেজৰ উপাধ্যক্ষ আৰু অধ্যক্ষ হৈ থকা অৱস্থাত নানা গুণী ছাত্ৰছাত্ৰীক ব্যক্তিগত ভাবে সহায় আগবঢ়াইছিল।

৭২ বছৰত মৃত্যুবৰণ কৰা শ্ৰীদত্ত দেৱক আমি স্মৰণ কৰিছো।

সম্পাদনাৰ মজিয়াৰ পৰা :-

৯৮৮ চনৰ আগষ্ট মাহৰ ১৬ তাৰিখে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ে ২৫টি বছৰ সম্পূৰ্ণ কৰিলে। আজি তাৰে ৰূপালী জয়ন্তী উৎসৱ। কোনো সৌভাগ্যৱান ব্যক্তিৰ ব্যক্তিগত অনুগ্ৰহত নহয়, শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, কৰ্মচাৰী, পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য আৰু ডিব্ৰুগড়বাসী ৰাইজৰ অশেষ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ ফলতহে এই অনুষ্ঠানটিয়ে নিৰ্দিষ্ট গঢ় লৈছেহি। তাৰবাবে সকলোৰেই গৌৰৱৰ স্থল আছে। স্মৃতিৰ ফাকেদি অতীতটোলৈ জুমি চালে দেখিবলৈ পাম যে, এই মহাবিদ্যালয়ৰপৰা বিভিন্ন বিষয়ত সফলতা লাভ কৰি অনেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিজ কৰ্মক্ষেত্ৰত গৈ নামিছে। কোনো শিক্ষক হ'ল, কোনো ব্যৱসায়ী হ'ল, ডাক্তৰ হ'ল, ইঞ্জিনীয়াৰ হ'ল, ৰাজনীতিবিদ হ'ল, দেশনেতা হ'ল, খেতিয়ক, কেৰাণী - অনেক হ'ল। ভাড়া ঘৰৰ বদলি মহাবিদ্যালয়ৰ নিজা ঘৰ হ'ল, (ঢেকীয়াল ফুকনদেৱে বিচৰাৰ দৰে) বাহৰ খুটাৰ ঠাইত পকা খুটা হ'ল, শিল ইটাৰ বেৰ হ'ল- সকলো হ'ল। কিন্তু ছাত্ৰ শিক্ষকৰ মধুৰ সম্পৰ্কৰ আগৰ শিল ইটাৰ বেৰখনত যেন এটি ডাঙৰ ফাঁট মেলিছে। কিবা এটা যেন হাতৰপৰা হেৰাই গৈছে। এয়া সমগ্ৰ অসমৰ শিক্ষা জগতত দেখা দিয়া এটি সমস্যা।

বহুতে কয় - এইয়া যুগৰ প্ৰভাব, বাহিৰৰ প্ৰভাব। বহুতে দোষ দিয়ে শিক্ষক সকলক, বহুতে দোষ দিয়ে ছাত্ৰসকলক আৰু বহুতে দোষ দিয়ে বৰ্তমানৰ শিক্ষা পদ্ধতিক।

ছাত্ৰ শিক্ষকক কেন্দ্ৰ কৰি বাতৰি কাগজবোৰতো নানা বাতৰি প্ৰকাশ পাইছে। ক'ৰবাত পৰীক্ষা ঘৰত ছাত্ৰৰ দ্বাৰা শিক্ষক আক্ৰান্ত হৈছে, শিক্ষক, অধ্যক্ষ আদি কিবা অপৰাধত নিলম্বিত হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও জাল প্ৰমাণ পত্ৰ, পৰীক্ষাৰ ফলাফল ঘোষণাত অযথা পলম আৰু খেলি মেলি, পাঠ্য পুথিৰ অভাৱ আদিৰ নানা বাতৰি নিতে নিতে প্ৰকাশ হ'ব লাগিছে। ইফালে প্ৰতিভাসম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলেও নিজৰ যোগ্যতা প্ৰমাণৰ সুবিধা নাপাই, অন্ধকাৰ ভবিষ্যতৰ ভয়ত কম্পমান। তেওঁলোকৰ শিক্ষাগত অৰ্হতাই তেওঁলোকৰ জীৱনৰ ভবিষ্যত সংগ্ৰামত সহায়ক নহয় বুলি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যেন উপলব্ধি কৰিছে। লগে লগে আৰম্ভ হৈছে অন্তৰ্ঘণ্ড-আৰম্ভ হৈছে মানসিক সংঘাট। সংঘাটেই বিস্ফোৰণৰ বীজ। — শিক্ষক সকলৰো সেই একেই অৱস্থা। তেওঁলোকো আনৰ দৰেই ক্ষুধা তৃষ্ণা সম্পন্ন এটি প্ৰাণী। ভবিষ্যত জীৱনৰ নিৰাপত্তা তেওঁলোকেও বিচাৰে। কিন্তু নিৰাপত্তা ক'ত? তাতো যেন সেই একেই সংঘাট, একেই অন্তৰ্ঘণ্ড। কিন্তু সমাধান ক'ত? অভিভাৱক সকলো নিৰ্বিকাৰ - অসহায়। ইয়াৰ সমাধানৰ কাৰণে লাগে এটি মুক্ত আলোচনা- য'ত থাকিব ছাত্ৰ, শিক্ষক, অভিভাৱক আৰু শিক্ষাবিদ সকল। অকল ছাত্ৰ শিক্ষকে ইয়াৰ সমাধান কৰিব নোৱাৰে।

বেগিং

অসমৰ মহাবিদ্যালয় বিশ্ববিদ্যালয় সমূহলৈ আৰু এটি বৰ্জনিয় "বস্ত্ৰ" আগমন হোৱা দেখা গৈছে - যাৰ নাম বেগিং। বেগিঙৰ ভাল গুণ থাকিলেও তাৰ বেয়া গুণবোৰেহে আধিপত্য লাভ কৰা দেখা গৈছে। বেগিঙৰ অত্যাচাৰত অনেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষানুষ্ঠান ত্যাগ কৰিব লগাত পৰাৰ বাতৰিও কাগজে পত্ৰই প্ৰকাশ পাইছে। বেগিঙৰ অত্যাচাৰ বন্ধ কৰাৰ প্ৰয়াসবো প্ৰয়োজন হৈছে। ছাত্ৰ একতা সমূহে শিক্ষকৰ সহায়ত এই বিষয়ে আগভাগ ললে নিশ্চয় সফলতা লাভ কৰিব। তাৰ জ্বলন্ত প্ৰমাণ আছে ডিব্ৰুগড় মহাবিদ্যালয়ত। যোৱা বছৰ এই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ উদ্যোগত বেগিঙৰ বেয়া দিশবোৰে প্ৰকাশ পাবলৈ সুবিধা নাপালে। তাৰ বাবে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ যত্ন প্ৰশংসনীয়।

স্মৃতি গ্ৰন্থখনিৰ বিষয়ে -

স্মৃতি গ্ৰন্থখনি আকৰ্ষণীয় কৰি উলিয়াবলৈ পৰিকল্পনা কৰা হৈছিল। কিন্তু নানা কাৰণত সেই পৰিকল্পনা বাস্তবত পৰিণত কৰিব পৰা নগ'ল বুলিয়েই আমাৰ ধাৰণা। প্ৰবন্ধপাতি সংগ্ৰহ কৰা কামটো কিমান কষ্টকৰ, তাক জনালোকে জানে। তথাপি অন্য প্ৰবন্ধপাতিৰ লগতে ডিব্ৰুগড়ৰ স্থানীয় বৈশিষ্ট্যক গ্ৰন্থখনিত সামৰিবলৈ যত্ন কৰা হৈছে।

প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাত আৰ্থিক সামৰ্থ্যই আমাৰ প্ৰচেষ্টাক স্তিমিত কৰিছিল যদিও অভিযন্তা সমিতিৰ সভাপতি শ্ৰীনগেন চন্দ্ৰ দত্ত, আই. এ, এছ, ডাঙৰীয়া, মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীভাৰত নাৰায়ণ জামুৱাৰ, ডঃ শ্ৰীকেশৱানন্দ দেৱ গোস্বামী উপাধ্যক্ষ শ্ৰীনন্দলাল বৰগোহাঁইৰ উদগনিয়ৈ সেই বাধা অতিক্ৰম কৰাত বহু পৰিমাণে সহায় কৰিলে বুলি ভাবো। মহাবিদ্যালয়খনিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষক আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ সহায় সহযোগিতাই আমাক যথেষ্ট শক্তি যোগালে।

শলাগ নলৈ নোৱাৰো

অনেক শিক্ষাবিদে আমাক প্ৰবন্ধপাতি আদিৰে সহায় কৰিছে। অনেকে সহায় কৰিছে বিজ্ঞাপন আদিৰ যোগেদি। এই ক্ষেত্ৰত ডিব্ৰু জিলাৰ উদ্যোগ কেন্দ্ৰৰ প্ৰধান ব্যৱস্থাপক ডঃ শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস দেৱৰ নাম উল্লেখনীয়। চন্দ্ৰকান্ত প্ৰেছৰ শ্ৰীসূৰ্য হাজৰিকাক শলাগিবলৈ শব্দই বিচাৰি পাবলৈ টান হৈ পৰিছে।

সদৌ শেষত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ ত্যাগৰ, আগৰ আৰু বৰ্তমানৰ পৰিচালনা সমিতি সমূহে মহাবিদ্যালয় খনিৰ সংকটপূৰ্ণ অৱস্থাত গঠনমূলক দিশ পৰামৰ্শৰে আগবঢ়াই নিয়াত যি ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিলে তাৰ বাবে তেখেত সকললৈ আমাৰ কৃতজ্ঞতা থাকিল।

স্মৃতি গ্ৰন্থ খনিত তেখেত সকলৰ স্মৃতি অমৰ হৈ ৰওক।

The First group of Teaching Staff in the initial Stage of the College.

English Department :

1. Shri Bipin Borgohain, M.A. LL.B.,
2. Shri Paduman Pandey, M.A.,
3. Shri Jadav Boruah, M.A.,
4. Shri Mehtab Ahmed, M.A.,

Economics & Commerce Department :

1. Shri Keshab ch. Sarmah, M.A.,
2. Shri Sunilesh Borgohain, M.A., LL.B.,
3. Shri Prabhat Borpuhari, M.A. LL.B.,
4. Shri Safaiddin Ahmed, M.Com. LL.B.,
5. Shri Gogon Hazarika, M.A.,
6. Shri Saifuddin Ahmed, M.A. LL.B.,
7. Shri Sarat Borkakoty, M.A.,

Education Department :

1. Shri Anna Saikia, M.A., LL.B.,

Sanskrit Department :

1. Shri G.B. Sarmah Shastri, M.A. (Double)

History Department :

1. Shri N.L. Borgohain, M.A. (Double) : LL.B.,
2. Mrs. Amala Baruah, M.A. Lecturer,

Assamese Department :

1. Mrs. Kalyani Das. M.A.,
2. Shri Rajani Sarmah, M.A.,

Bengali Department :

1. Shri Anil Kaundu, M.A. LL.B.,
2. Mrs. Dipali Roy, M.A.,

Political Science :

1. Late Riajuddin Ahmed, M.A. LL.B.,

Science Section :

Physics Department :

1. Shri R.K. Debnath, M.Sc.,
2. Shri Rama Dutta, M.Sc.,

Chemistry Department :

1. Shri Haren Bhumij, M.Sc.,
2. Mrs. Smrity Sarmah, M.Sc.,

Biology Department :

1. Shri D. L. Borgohain, M.Sc.,
2. Shri H.R. Chutia. M.Sc. (Demonstrator),
3. Shri L.C. Goswami, M.Sc.

Mathematics Department :

1. Shri Binoy Chaliha, M.Sc.

য'ত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় আছে

(এটি টোকা)

শ্রীমহেন্দ্ৰ নাথ গগৈ,
ৰাজনীতি বিভাগ,
ডিব্ৰু কলেজ।

ডিব্ৰুগড় অঞ্চলত ইতিহাসৰ অনেক কথা লুকাই আছে। কিছুমান কথা ইতিমধ্যে পোহৰলৈ আহিছে। বৰ্তমানৰ ডিব্ৰুগড় চহৰৰ দক্ষিণ-পূবলৈ এটা অঞ্চল জুৰি চৌকিডিঙি চাহ বাগিচা। ইয়াৰ সাম্প্ৰতিক নাম দক্ষিণ জালান নগৰ চাহ বাগিচা; তাৰেই দক্ষিণ-পূবত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় অৱস্থিত। পূৰ্বতে এই ঠাই খামটিসকলৰ বাসস্থান আছিল। তেতিয়া এই ঠাইৰ নাম আছিল 'চৌখামটিং'। খামটিসকলে সেই ঠাই এবাৰ আৰু আন মানুহে তাত বসতি কৰিবলৈ লোৱাত পিচলৈ ঠাই খণ্ডৰ নাম চৌকিডিঙি হৈ পৰিল।

বৃষ্টিসকলৰ আগমনৰ লগে লগে চৌখামটিঙৰ খামটিসকল দক্ষিণে ছয়-সাত কিলোমিটাৰ নিলগলৈ আঁতৰি যায়গৈ। এতিয়াৰ যি ঠাইত খনিকৰ গাওঁ আছে তেতিয়া সেই ঠাই খামটি গাওঁ বুলিহে জনা গৈছিল। বহু বুঢ়ালোকে এতিয়াও সেই গাওঁক খামটি গাওঁ বুলিয়ে কয়। তাৰো পিছত খামটি গাওঁৰ পৰা ৬/৭ কিলোমিটাৰ নিলগত থকা দিহিং নদীৰ কাষত এই খামটিসকলে কিছুকাল বসতি কৰিছিল। তাৰ চিন স্বৰূপে বৰ্তমানেও দিহিং নদীৰ 'খামটি ঘাট' নামৰ ঠাই ডোখৰ পোৱা যায়। এতিয়াৰ পৰা দেড়শ-দুশমান বছৰৰ আগলৈকে খামটিসকলে এই ঠাইত বসতি কৰিছিল, তাৰ পিছতহে তেওঁলোক শদিয়ালৈ

উজাই যায়।

ডিব্ৰু কলেজৰ গাতে লাগি থকা অঞ্চলটো বৈৰাগী-মঠ নামে জনাজাত। এই নামৰ লগত ঐতিহাসিক কাহিনী জড়িত হৈ আছে। আহোম স্বৰ্গদেৱৰ কোপদৃষ্টিত পৰি শ্ৰীশ্ৰী কেশৱদেৱ 'গোস্বামী' নামৰ এগৰাকী আউনিআটীয় সত্ৰাধিকাৰ প্ৰভুৱে বৰাগীৰ বৈৰাগী-মঠ নামেৰে থান-সত্ৰ পাতি আছিল। কিছুদিন যোৱাৰ পিছত গদাধৰ সিংহৰ পুত্ৰ ৰুদ্ৰসিংহ স্বৰ্গদেউ যেতিয়া ৰাজপাটত বহিল তেতিয়া এইজনা স্বৰ্গদেউৱে বৈৰাগী গোসাই শদিয়াত থকা বুলি গম পালে আৰু তেওঁক পুনৰ সংস্থাপনৰ উদ্দেশ্যে মাতি পঠালে। গোসাই প্ৰভুৱে শিচসকলৰ পৰা বিদায় লৈ নিজ ঠাইলৈ আহোতে বাটত এই 'বৈৰাগী-মঠ' নামৰ ঠাইতে কিছুদিন জিৰণি লৈছিলহি। এই অঞ্চলৰ ৰাইজে গোসাই প্ৰভুৰ ঐশ্বৰিক মাহাত্ম্য বুজি এই ঠাইতো শদিয়াৰ বৈৰাগী-মঠৰ এটি শাখা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ প্ৰাৰ্থনা জনাইছিল। ভক্তবৃন্দৰ প্ৰাৰ্থনা ৰক্ষা কৰি তেৰাই ইয়াতো বৈৰাগী-মঠ এটি স্থাপন কৰে আৰু ইয়াৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ তাৰ ফেদেলা দেউৰী নামৰ এজন ভকতক দিয়ে। ফেদেলা দেউৰীৰ স্বৰ্গাৰোহণৰ পিছত ভদ্ৰসেন নাজিৰ নামৰ তেওঁৰে বংশধৰ এজনে বৈৰাগী-মঠ পৰিচালনা কৰি আছিল।

ওপৰত বৰ্ণনা কৰা গোটেই অঞ্চলটোৱেই মানকটা মৌজাৰ অন্তৰ্গত। ডিব্ৰু কলেজৰ তেনেই কাষতে দক্ষিণ ফালে মানকটা গাওঁ। 'মানকটা' নামটোৰ লগতো ইতিহাসৰ এক কাহিনী লুকাই আছে। মান সৈন্যই তিনিবাৰ অসম আক্ৰমণ কৰিছিল। তৃতীয়বাৰত সিহঁতে অসমীয়া প্ৰজাৰ ওপৰত পাশৰিক অত্যাচাৰ কৰিছিল। ইতিমধ্যে পশ্চিমৰ পৰা বৃটিছ সৈন্যই সিহঁতক খেদি আহিছিল। মান সেনা দিহাদিহি পলাইছিল। ডিব্ৰুগড় অঞ্চলেদি অহা কিছুমান মান সেনাক সাহসী অসমীয়া ডেকাই এই ঠাইতে কিছু কটা দিছিল আৰু সিহঁতৰ শ-বোৰ কাষৰ পুখুৰীত পেলাইছিল। সেই দিন ধৰি মানকটা গাওঁ আৰু মানকটা পুখুৰী নাম হৈ ব'ল। মানকটা পুখুৰীৰ ক্ষীণ অস্তিত্ব মানকটা খনীয়া গাৱঁৰ তেনেই কাষতে এতিয়াও দেখিবলৈ পোৱা যায়।

মানকটা অঞ্চলটো সোণোৱাল কছাৰী সম্প্ৰদায়ৰ লোকেৰে ভৰা। আজি-কালি অৱশ্যে বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ লোকে এই অঞ্চলত বসতি কৰিছে। ডিব্ৰুগড় চহৰৰ আশে-পাশে আৰু বহুতো পুৰণি ঠাই আছে যাৰ অন্তৰালত লুপ্ত হ'ব ধৰা বুৰঞ্জীৰ বিচিত্ৰ কাহিনী লুকাই আছে। গবেষকসকলে অনুসন্ধান কৰিলে এই পুৰণি অঞ্চলটোৰ বহুতো তথ্য উদ্ধাৰ কৰিব পাৰিব। ●

সাহিত্যৰ ক্ৰমবিকাশ

ড° নমিতা দাস

মাতৃভাষাক সমৃদ্ধিশালী কৰাৰ ইচ্ছা প্ৰতিজন শিক্ষিত মানুহৰ এক সহজাত প্ৰবৃত্তি। কেতিয়াবা শিক্ষিতজনে মৌলিক সাহিত্য সৃষ্টিৰে মাতৃভাষাক সমৃদ্ধিশালী কৰাৰ প্ৰচেষ্টা কৰে আৰু কেতিয়াবা দেশ-বিদেশৰ বিশ্ববিখ্যাত সাহিত্য অনুবাদ কৰি সেই ইচ্ছা পূৰণ কৰে। পৃথিৱীৰ প্ৰায় সকলো ভাষাতে অনুবাদ সাহিত্যই এক বিশেষ স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। বিশ্ববিখ্যাত সাহিত্যিকৰ চিন্তাধাৰা, ৰচনাৰীতি, দৰ্শন আদিৰ লগত পৰিচয় হোৱাৰ সহজ দুৱাৰখন হ'ল- এই অনুবাদ সাহিত্য। অনুবাদ সাহিত্যক নজনাৰ জনাৰ হেপাহৰ স্বৰ্ণফল বুলি ক'লে বোধহয় ভুল কোৱা নহ'ব। এই অনুবাদ সাহিত্যই ভাষা আৰু জাতিৰ পৰিধি ভাঙি এক নতুন জ্ঞানৰ জগত সৃষ্টি কৰে। ইটো জাতিৰ লগত সিটো জাতিৰ ভাৱ-চিন্তা, সাহিত্য-সংস্কৃতি, সভ্যতা আদিৰ আদান-প্ৰদানৰ সহজ উপায় হ'ল এই অনুবাদ সাহিত্য।

অনুবাদ সাহিত্যিক সমালোচকসকলে
প্রধানকৈ দুটা ভাগত ভাগ কৰিছে। প্রথমটো
হ'ল— যথাযথ অনুবাদ, দ্বিতীয়টো হ'ল
ভাবানুবাদ। যথাযথ অনুবাদ সাহিত্যত
অনুবাদকে মূলৰ ভাব, আদৰ্শ, চৰিত্ৰ আৰু
কাহিনী অবিকৃতভাৱে ৰাখি অনুবাদ কৰে।
ভাবানুবাদত অনুবাদকে মূলৰ পৰা কেৱল
মূল ভাবটোহে গ্ৰহণ কৰে। এই বিধ
অনুবাদত অনুবাদকে নিজস্ব ৰচনা প্ৰতিভাৰ
যথেষ্ট সুবিধা পায়। সময়ে সময়ে অনুবাদকে
নিজস্ব দৰ্শনো মুক্তভাৱে প্ৰকাশ কৰে।
ফলত এই ভাবানুবাদ অনুবাদকৰ মৌলিক
সৃষ্টি বুলিও ভ্ৰম হ'ব পাৰে। প্ৰতিভাশালী
অনুবাদকৰ হাতত এই ভাবানুবাদে এনে
অনুপম ভাৱে স্থানীয় ৰূপ ল'ব যে সি
সহজে অধিক জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিবলৈ
সক্ষম হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে আমি ১৪ শ

শতিকাত প্ৰাক্ শঙ্কৰী কবি মাধৱ কন্দলিয়ে
 অনুবাদ কৰা ৰামায়ণৰ কথা উল্লেখ কৰিব
 পাৰে।

অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীলৈ চালে আমি
বুজিব পাৰো অসমীয়া ভাষাত অনুবাদ
সাহিত্য নতুন সৃষ্টি নহয়। অতি প্ৰাচীন
কালৰ পৰাই অসমীয়া ভাষাত অনুবাদ
সাহিত্য ৰচনা কৰা হৈছে। প্ৰাক্ শঙ্কৰী
কবি হেম সৰস্বতীয়ে বামন পুৰাণৰ ‘প্ৰহ্লাদ
চৰিত্ৰ’ খণ্ডৰ পৰা ৰচনা কৰা ‘প্ৰহ্লাদ চৰিত’
নামৰ পুথিখন অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথম অনুবাদ
পুথি। কবি হেম সৰস্বতীয়ে কমতাপুৰৰ
ৰজা দুৰ্লভ নাৰায়ণৰ পৃষ্ঠপোষকতাত এই
পুথি অনুবাদ কৰিছিল। ৰজা দুৰ্লভনাৰায়ণৰ
ৰাজত্ব কাল আছিল ১৩ শ শতিকাৰ শেষ
ভাগ অথবা ১৪ শ শতিকাৰ আদি ভাগ।
‘প্ৰহ্লাদ চৰিত’ৰ অনুবাদৰ লগে লগে অসমীয়া
সাহিত্যৰ এই নতুন দিশৰ উন্মোচন ঘটিল।
এই যুগৰ আন কেইজনমান প্ৰতিভাশালী
কবি হ’ল- কবিরত্ন সৰস্বতী, ৰুদ্ৰ কন্দলি,
হৰিবৰ বিপ্ৰ আৰু মাধব কন্দলি। এওঁলোকে
অসমীয়া সাহিত্যলৈ যিখিনি উল্লেখযোগ্য
বৰঙণি আগবঢ়াই গৈছে তাৰ সৰহভাগেই
পুৰাণৰ অনুবাদ।

অসমীয়া সাহিত্যৰ শঙ্কৰী যুগৰ ভাস্কৰ স্বৰূপ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ লিখনিতো ভালেখিনি আপুৰুগীয়া অনুবাদ সাহিত্যৰ সৃষ্টি হৈছে। তেওঁৰ সৰহভাগ অনুবাদেই ভাগৱত পুৰাণক কেন্দ্ৰ কৰি ৰচিত। মাধব কন্দলিৰ বামাংগৰ অনুবাদত নথকা উত্তৰাকাণ্ড শঙ্কৰদেৱে আৰু আদিকাণ্ড মাধবদেৱে অনুবাদ কৰে। অৱশ্যে এই কথাও স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধবদেৱৰ অনুবাদত গুৰু দুজনৰ স্বকীয় মৌলিকতা প্ৰকাশ নোপোৱাকৈ থকা নাই। শঙ্কৰী যুগৰ সাহিত্যলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে এই যুগৰ সাহিত্য প্ৰধানকৈ সংস্কৃত সাহিত্য

ভেটি কৰি ৰচিত হৈছিল। এই যুগৰ সৰহ
ভাগ সাহিত্যয়ে 'সংস্কৃত' সাহিত্যৰ যথামথ
অনুবাদ অথবা ভাবানুবাদ আছিল, যদিও
সি কাব্য, নাট অথবা গীত আদি বিভিন্ন
ৰূপত প্ৰকাশ পাইছিল।

ইয়ার পিছত আহোম রাজত্বের পৰা ১৮২৬ চনৰ ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ সময়লৈকে অসমীয়া সাহিত্যৰ অনুবাদ পুথি তেনেই তাকৰ নহয়। আহোম বজাসকলৰ পৃষ্ঠপোষকতাত পুৰাণৰ ভালেখিনি অনুবাদ হৈছিল। মুঠতে বিভিন্ন পুথিৰ আকৰ্ষণীয় অনুবাদ প্ৰাক্ শঙ্কৰী যুগৰ পৰা আহোম রাজত্বৰ শেষলৈকে অবিচ্ছিন্নভাৱে চলি আছিল।

মানৰ অসম আক্ৰমণৰ পৰা বৃটিছসকলে
অসমৰ শাসন ভাৰ লোৱাৰ মাজৰ সময়ছোৱা
অসমৰ ৰাজনৈতিক অৱস্থা যিদৰে অতি
দুৰ্যোগপূৰ্ণ আছিল সেইদৰে অসমীয়া
সাহিত্যৰো অতি শোচনীয় অৱস্থা হৈছিল
এই সময়ছোৱাক অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীত
বিস্তাৰ যুগ বা অৱসাদ কাল বোলা হৈছে।
যিটো সময়ত অসমীয়া জাতিয়ে নিজৰ
অস্তিত্ব ৰক্ষা কৰায়ে মুখ্য কথা আছিল
তেনে সময়ত শিল্প, কলা, সাহিত্য আদিৰ
দৰে সূক্ষ্ম ভাৱধাৰাৰ সৃষ্টি অসমীয়া জাতিৰ
বাৰে গৌণ কথা হৈ পৰিছিল। ৰাজনৈতিক
বাতাবৰণে অসমীয়া জাতিৰ চিন্তাধাৰা সলনি
কৰিছিল। অসমীয়া জাতিৰ এনে এটা
সন্ধিক্ষণত ইয়াণ্ডাবু সন্ধি অনুসৰি ১৮২৬
চনত বৃটিছে অসমৰ শাসন ভাৰ হাতত
লয়। বৃটিছসকলে অসমৰ শাসন ভাৰ হাতত
লোৱাৰ লগে লগে অসমৰ ৰাজনৈতিক
জীৱনত তথা অসমীয়া ভাষা সাহিত্যলৈ
এক বিপুল পৰিবৰ্তন আহিল। বৃটিছ
শাসনকৰ্তাসকল অসমলৈ অহাৰ পিছতে
বেপ্টিষ্ট মিছনেৰীসকলে অসমলৈ খৃষ্টধৰ্ম
প্ৰচাৰৰ অৰ্থে আহে। মৃতপ্ৰায় অসমীয়া
সাহিত্যক পুনৰ জীপাল কৰি তোলে এই

মিছনেবীসকলেই। প্রকৃতপক্ষে এই মিছনেবী
সকলকেই আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ গুৰি
ধৰোতা বুলিব পাৰি। ১৯৪৬ চনত শিৱসাগৰ
মিছনেবী প্ৰেছৰ পৰাই প্ৰথম

মাহেকীয়া অসমীয়া আলোচনী 'অৰুণোদয়' প্রকাশ পায়। এই কালছোৱাত নেখন ব্ৰাউনে বাইবেলৰ 'নিউ টেষ্টামেণ্ট' আৰু মিঃ এ কে গাৰ্ণিয়ে 'ওল্ড টেষ্টামেণ্ট'ৰ অনুবাদ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও গাৰ্ণিয়ে 'কামিনীকান্ত' আৰু 'এলোকেশী বৈশ্য্যৰ কথা' নামৰ দুখন উপন্যাস শ্ৰেণীৰ গ্ৰন্থ অসমীয়াত অনুবাদ কৰে। অৱশ্যে এই অনুবাদ সমূহ প্ৰধানকৈ খৃষ্টধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যে অনুবাদ কৰা হৈছিল। ফলত এই অনুবাদবোৰ উদ্দেশ্যধৰ্মী হৈ পৰাত প্ৰকৃত সাহিত্যিক ৰস প্ৰকাশ পোৱাত বাধাপ্ৰাপ্ত হৈছিল। তথাপিও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি এই অৰুণোদয় যুগতে মিছনেৰীসকলে লুপ্তপ্ৰায় অসমীয়া ভাষাক জীপ দি মৃত্যুৰ মুখৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ লগতে আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত অনুবাদ সাহিত্যৰ বীজ ৰোপণ কৰে।

আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ অৰুণৰ উদয় হ'ল 'অৰুণোদয়' কাকতৰ প্ৰকাশৰ যোগেদি আৰু 'জোনাকী' কাকতৰ প্ৰকাশেই হ'ল আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ নৱ প্ৰভাত। ১৮৮৯ চনত কলিকতাৰ পৰা 'জোনাকী' কাকত প্ৰকাশ পায়। এই কাকতৰ যোগেদি সেই সময়ৰ সাহিত্যিক হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা, আনন্দ চন্দ্ৰ আগৰৱালা, চন্দ্ৰধৰ বৰুৱা, যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰা, ডিব্ৰুগড়ৰ নেওগ, লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা আদিৰ লিখনিৰ যোগেদি আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যই গঢ় লয়। এইসকল কবি সাহিত্যিক সেই সময়ত কলিকতা প্ৰবাসী ছাত্ৰ আছিল। পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ লগত তেওঁলোকৰ প্ৰথম পৰিচয় ঘটে পাঠ্যপুথিৰ জৰিয়তে। পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ সোৱাদ এওঁলোকে জনসাধাৰণক দিবলৈ মন মেলে। ইয়াৰ ফলতে আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত অনুবাদ সাহিত্যৰ জন্ম হয়। অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰাক শঙ্কৰী, শঙ্কৰী, বিস্তাৰ আৰু অৰুণোদয় যুগত ৰচিত হোৱা অনুবাদ সাহিত্যৰ দৰে জোনাকী যুগৰ অনুবাদ সাহিত্য বিশেষ কোনো ধৰ্মীয় বা ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য আগত ৰাখি ৰচিত হোৱা নাছিল। এই সময়ছোৱাৰ অনুবাদ সাহিত্যৰ দ্বাৰা অসমীয়া পাঠকে দেশ-বিদেশৰ সাহিত্যৰ সোৱাদ পায়। অৱশ্যে এই সময়ছোৱাৰ অনুবাদ সাহিত্যত যে অনুবাদকৰ আপোন চিন্তা-ধাৰা ভূমুকি মাৰিছিল সেই কথা অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি।

জোনাকী যুগৰ পৰা স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়লৈকে আধুনিক অসমীয়া অনুবাদ সাহিত্যই পূৰ্ণতা লাভ কৰে। এই জোনাকী যুগতে এক শ্ৰেণী সাহিত্যিকে সক্ৰিয়ভাৱে আধুনিক অসমীয়াত অনুবাদ সাহিত্য ৰচনা কৰিবলৈ লয়। এওঁলোকে আধুনিক অসমীয়া ভাষাৰ নিৰ্ভুল আৰু উচ্চ সাহিত্যিক মান স্থিৰ কৰাত ব্ৰতী হয়। ফলত আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যই এক সমৃদ্ধিশালী ৰূপ ল'লে। এই অনুবাদকসকলে পাশ্চাত্য সাহিত্যৰ প্ৰভাৱ মুক্তভাৱে গ্ৰহণ কৰাৰ লগতে বঙলা সাহিত্যৰ প্ৰসিদ্ধ সাহিত্যিক সকলৰ ভাষধাৰা আৰু দৰ্শন অসমীয়া সাহিত্যলৈ কঢ়িয়াই আনিলে। এই সময়ছোৱাত ৰোমাণ্টিক নাটক, কবিতা, প্ৰহসন, আধুনিক চুটি গল্প, বুৰঞ্জীমূলক নাটক, সমালোচনামূলক প্ৰবন্ধ আদি অসমীয়া সাহিত্যত প্ৰবেশ কৰে আৰু অসমীয়া সাহিত্যত এক গৌৰৱময় নতুন যুগৰ সূচনা কৰে। এক বুজন সংখ্যাক মৌলিক ৰচনাৰ লগতে এই সময়ছোৱাত ভালেখিনি কাব্য, উপন্যাস, নাট, চুটি গল্প আদি অনুবাদ হয়। এই অনুবাদ সাহিত্যৰ পৰাই আমি পাশ্চাত্য সমাজৰ ধ্যান-ধাৰণা সাহিত্য সৃষ্টিৰ কলা-কৌশল আদি পোৱা প্ৰথমবাৰৰ বাবে জানিব পাৰোঁ। জোনাকী যুগৰ পৰা স্বাধীনতা আন্দোলনৰ আগলৈকে যিখিনি সাহিত্য সৃষ্টি হৈছিল সেইখিনি প্ৰধানকৈ ৰোমাণ্টিক ভাষধাৰাৰ। অসমীয়া সাহিত্যলৈ এই ৰোমাণ্টিক ভাষধাৰাৰ প্ৰবেশ ঘটে ইংৰাজী, ফৰাচী, ৰুচ আৰু বঙলা সাহিত্যৰ পৰা কৰা অসমীয়া অনুবাদ সাহিত্যৰ যোগেদি। অৱশ্যে এইটো উল্লেখ কৰিব লাগিব, এই ৰোমাণ্টিক সাহিত্য প্ৰভাৱ যে কেৱল জোনাকী যুগৰ সাহিত্যত সকলৰ ৰচনাতহে প্ৰকাশ পাইছিল এনে নহয়, এই ভাষধাৰাৰ সাহিত্য সৃষ্টি দ্বিতীয় মহাসমৰৰ আৰম্ভলৈকে চলি আছিল।

দ্বিতীয় মহাসমৰে যিদৰে বিশ্বৰ
ৰাজনৈতিক জীৱনত এক বিপুল পৰিবৰ্তন
সাধন কৰিছিল সেইদৰে বিশ্বৰ প্ৰায় সকলো
জাতিৰে চিন্তাধাৰাৰ এক নতুন গঢ় দিছিল।
ফলত বিশ্বৰ সকলো ভাষাৰ সাহিত্যতে
এক নতুন প্ৰকাশ দেখা
গৈছিল। ৰোমাণ্টিক কাবধাৰাৰ পৰা
যেন নতুন যুগৰ লিখক
সকল আঁতৰি আহিল। তেওঁলোকে
ব্যক্তিগত মুক্তি আৰু অৰ্থনৈতিক মুক্তিৰ
যোগেদি নিজৰ আৰু সমাজৰ উন্নতি
বিচাৰিলে। তেওঁলোকৰ বচনাত এক
বিদ্ৰোহৰ ভাৱ প্ৰকাশ পালে। অসমীয়া

সাহিত্যিকসকলৰ ওপৰতো এই ভাৱৰ প্ৰভাৱ নপৰাকৈ নাথাকিল। সেয়ে নতুন ভাৱধাৰাৰে পৃষ্ঠ দেশ-বিদেশৰ সাহিত্যৰ অনুবাদৰ প্ৰতি অসমীয়া সাহিত্যিকসকল আগ্ৰহান্বিত হ'ল। এই সময়ত মৌলিক তথা অনুবাদ সাহিত্যসমূহত দেখা গ'ল ৰোমান্টিক যুগত কল্প লোকত বিচৰণ কৰা ভাৱধাৰাই বাস্তৱৰ কঠিন পৃথিৱীলৈ নামি আহিল। সাহিত্যিক ভাৱধাৰা অকল বাস্তৱলৈ নামি অহায়ে নহয় সাহিত্যত মনস্তাত্ত্বিক বিশ্লেষণ, আত্ম বিশ্লেষণ আৰু বুদ্ধিমত্তাই অধিক প্ৰাধান্য লাভ কৰিলে। এই নতুন ভাৱধাৰাৰ দেশ-বিদেশৰ বিভিন্ন সাহিত্যক ভেটি কৰিয়ে আধুনিক অসমীয়া অনুবাদ গঢ় লৈ উঠে। স্বাধীনতা লাভৰ পিছত অসমীয়া সাহিত্যৰ অনুবাদক আৰু পাঠক উভয়ে জাৰ্মান, পোলিচ, ৰুচীয়, চীনা, জাপানী, নৰৱেজিয়ান, ফৰাচী আদি বিভিন্ন ভাষাৰ জনপ্ৰিয় সাহিত্য সমূহৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হয়। সাহিত্য একাডেমী, নেচনেল বুক ট্ৰাষ্ট আৰু অসম প্ৰকাশন পৰিষদৰ উপৰিও বহুতো অনুবাদকে ব্যক্তিগতভাৱে দেশী-বিদেশী বিভিন্ন জনপ্ৰিয় আৰু শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যৰ অনুবাদ কৰিবলৈ লয়। ইংৰাজী সাহিত্যৰ লগতে দেশ-বিদেশৰ বিভিন্ন অনুবাদৰ ফলত অসমীয়া পাঠকৰ বাবে ইংৰাজসকলৰ সভ্যতা-সংস্কৃতি আদিৰ লগতে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশৰ সভ্যতা-সংস্কৃতি আদিৰ লগত পৰিচয় হোৱাৰ সুযোগ ওলাল। সেইদৰে দেশৰ বিভিন্ন প্ৰাদেশিক সাহিত্যৰ অনুবাদে বিভিন্ন প্ৰদেশৰ সংস্কৃতিৰ লগত অসমীয়া পাঠকক পৰিচয় কৰাইছে। স্বাধীনতাৰ পিছত বিভিন্ন ভাষাৰ, উপন্যাস, চুটি গল্প, শিশু সাহিত্য, কবিতা আৰু নাটকৰ মনোমোহা অনুবাদে অসমীয়া ভাষাৰ সাহিত্যৰ ভঁৰাল টনকিয়াল কৰাৰ লগতে অসমীয়া পাঠকৰ চিন্তাধাৰাৰ নতুন সুঁতি কাটিছে। এই সময়ছোৱাত বিশ্ববিখ্যাত উপন্যাসৰ প্ৰসিদ্ধ অসমীয়া অনুবাদকসকল হ'ল কীৰ্তিনাথ হাজৰিকা, হৰেন্দ্ৰ নাথ কলিতা, লক্ষেশ্বৰ শৰ্মা, ডঃ ৰোহিণী কুমাৰ বৰুৱা, নলিনীধৰ ভট্টাচাৰ্য, মহম্মদ পীয়াৰ, প্ৰণিতা দেৱী, দীননাথ শৰ্মা, বীৰেন্দ্ৰ বৰকটকী, ডঃ বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য, নবদ্বীপ বৰুৱা পাটগিৰি, ডঃ সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা, সুৰেন্দ্ৰ মোহন দাস, বিমল নাথ আদিৰ নাম উল্লেখযোগ্য। অনুবাদ উপন্যাসৰ লগতে স্বাধীনতাৰ পিছত বহুতো দেশী-বিদেশী জনপ্ৰিয় চুটি গল্পৰ অনুবাদ হৈছে। এই অনুবাদ চুটি গল্পসমূহ কিতাপ আকাৰে প্ৰকাশ পোৱাৰ উপৰিও বিভিন্ন আলোচনীৰ পাতত প্ৰকাশ পাইছে। অনুবাদ উপন্যাসৰ

দৰেই এই গল্পসমূহৰ অনুবাদও অতি আকৰ্ষণীয় হৈছে। সেইসকল অনুবাদক হ'ল- অনিল কুমাৰ শৰ্মা, বিনোদ শৰ্মা, লক্ষ্মীবা দাস, বিমল নাথ, নিকপমা ফুকন, অমূল্য হাজৰিকা, সৌৰভ কুমাৰ চলিহা, ডঃ প্ৰফুল্ল দত্ত গোস্বামী, অনু বৰুৱা, মুস্তাফিজুৰ ৰহমান, ইমৰাণ শ্বাহ, প্ৰণৱজ্যোতি ডেকা, কনক মহন্ত আদি। স্বাধীনতাৰ পিছত অসমীয়া শিশু সাহিত্যৰ জগতত অনুবাদ পুথিয়ে যথেষ্ট সমাদৰ লাভ কৰিব সক্ষম হৈছে। যদিও অসমীয়া ভাষাত শিশু সাহিত্যৰ উৰাল বৰ টন-টাল নহয় তথাপিও অনুবাদ পুথিৰ যি অৱদান তাক আওকাণ কৰিব নোৱাৰি। হাকৰণ বৰিচ, ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰা, ডঃ ৰোহিণী কুমাৰ বৰুৱা, ডঃ মহেশ্বৰ নেওগ, বেণুধৰ শৰ্মা, প্ৰফুল্ল দত্ত গোস্বামী, প্ৰবীণা শইকীয়া, আবুল লেইচ, মুক্তিনাথ বৰদলৈ আদিয়ে ভালেখিনি বিশ্ববিখ্যাত শিশু সাহিত্য অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰি অসমীয়া শিশু পাঠকক মনোৰম ভাবে বিশ্ব সাহিত্যৰ লগত চিনাকি কৰি দিছে। উপন্যাস, চুটি গল্প, শিশু সাহিত্যৰ লগতে কবিতাৰ দৰে সূক্ষ্ম অনুভূতিৰ সাহিত্যও অসমীয়ালৈ অনুবাদ হৈছে। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব লাগিব অসমীয়া ভাষাত কবিতাৰ অনুবাদ অসমীয়া সাহিত্যৰ জন্মৰে পৰা হৈ আহিছে। প্ৰাক্ শঙ্কৰী, শঙ্কৰী আৰু বিস্তাৰ যুগৰ সৰহভাগ সাহিত্যই ছন্দত ৰচিত আৰু এই সাহিত্যৰ প্ৰায় সৰহভাগেই অনুবাদ কাব্য। বিস্তাৰ যুগৰ শেষৰ ফালে ছেগাচেবেকাকৈ আৰু অৰুণোদয় যুগৰ পৰা আধুনিক অসমীয়া গদ্যত সাহিত্য ৰচনা হবলৈ ধৰিলে যদিও আধুনিক অসমীয়া ভাষাত কবিতাৰ অনুবাদ নোহোৱাকৈ নাথাকিল। কেৱল সেই অনুবাদ সংস্কৃত কাব্যৰ পৰা আঁতৰি আহি ইংৰাজী কবিতাৰ পৰা হ'বলৈ ধৰিলে। স্বাধীনতাৰ আগৰ কবিসকলে প্ৰধানকৈ ৰোমাণ্টিক ভাৱধাৰাৰ ইংৰাজী কবিতাহে অনুবাদ কৰিছিল। সেই সময়ত আনন্দ চন্দ্ৰ বৰুৱা, বঙ্ককান্ত বৰকাকতী, আনন্দ চন্দ্ৰ আগৰৱালা, যতীন্দ্ৰ নাথ দুৱৰা আদি প্ৰসিদ্ধ কবিৰ লিখনিত ভালেখিনি আপুৰুগীয়া ইংৰাজী কবিতাৰ আৰু বিশ্বকবি ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰৰ বঙলা কবিতাৰ আকৰ্ষণীয় ভাঙনি হৈছিল। স্বাধীনতাৰ পিছতো অসমীয়া সাহিত্যত

ভালেখিনি দেশী আৰু বিদেশী কবিতাৰ মনোৰম ভাঙনি হৈছে। সেই ভাঙনিৰ প্ৰসিদ্ধ কবিসকল হ'ল- নবকান্ত বৰুৱা, ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰা, অমূল্য বৰুৱা, ৰবীন্দ্ৰ চৰকাৰ, অবনী চক্ৰৱৰ্তী, দীনেশ গোস্বামী আদি। সাহিত্যৰ আন আন ভাগৰ দৰে নাটকৰ অনুবাদও অসমীয়া সাহিত্যত হৈছে। আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰথম অনুবাদ নাটক হ'ল- ১৮৮৮ চনত বত্ৰধৰ বৰুৱা, ঘনশ্যাম বৰুৱা, ৰমাকান্ত বৰকাকতী আৰু গুডহানন বৰুৱাই লগ লাগি চেক্সপীয়েৰৰ 'কমেডি অব এৰ'চ' নামৰ নাটকৰ পৰা কৰা 'ভ্ৰমৰঙ্গ' নামৰ নাটকখন। এই নাটক খনেই আধুনিক অসমীয়া অনুবাদ সাহিত্যৰ দুৱাৰ মুকলি কৰে বুলি ক'ব পাৰি। ইয়াৰ পিছত জোনাকী যুগত দুৰ্গেশ্বৰ শৰ্মা, পদ্মধৰ চলিহা, নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ, অতুল চন্দ্ৰ হাজৰিকা আদি প্ৰসিদ্ধ নাট্যকাৰসকলে ভালেখিনি ইংৰাজী নাটক অনুবাদ কৰে। স্বাধীনতাৰ পিছত সাহিত্যৰ আন ভাগবোৰৰ লগতে নাটকৰ ক্ষেত্ৰত এক পৰিবৰ্তন পৰিলক্ষিত হয়। এই সময়ছোৱাত মৌলিক নাটকৰ দৰে অনুবাদ নাটকসমূহতো বাস্তৱবাদী ভাৱধাৰা স্পষ্টকৈ প্ৰকাশ পায়। স্বাধীনতাৰ পিছত জোনাকী যুগৰ নাটকীয় কলা-কৌশলও কিছু সাল-সলনি ঘটে। জোনাকী যুগৰ নাটকীয় কলা-কৌশল প্ৰধানকৈ ইংৰাজী নাটকৰ পৰা লোৱা হৈছিল। স্বাধীনতাৰ পিছত নাটকৰ অংক সংখ্যা হ্ৰাস পালে। সময়ে সময়ে দেখা গ'ল দৰ্শকৰ মাজতো অভিনেতা বহি থাকি সময়ত মঞ্চলৈ, আহি অভিনয় কৰিবলৈ ল'লে। অভিনেতা-অভিনেত্ৰীৰ সাজ-সজ্জাও জোনাকী যুগৰ ৰাজকীয় সাজ-সজ্জাৰ সলনি সৰ্বসাধাৰণৰ দৰে হ'ল। চৰিত্ৰসমূহো জোনাকী যুগৰ অৰ্থাৎ ৰোমাণ্টিক যুগৰ ৰজা-বাণী আদিৰ সলনি যন্ত্ৰ যুগৰ ব্যস্ত জনসাধাৰণৰ মাজৰ পৰা লোৱা হ'ল। স্বাধীনতাৰ পিছত অসমীয়া মৌলিক নাটকৰ ক্ষেত্ৰত যিবোৰ পৰিবৰ্তন ঘটিল সেইবোৰ কম-বেছি পৰিমাণে ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন ভাষাৰ নাটকতো দেখা গ'ল। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ প্ৰভাৱে আৰু যন্ত্ৰ যুগৰ দ্ৰুত পৰিবৰ্তনে বিশ্বৰ আন আন ভাষাৰ নাট্য সাহিত্যৰো বিপুল পৰিবৰ্তন সাধন কৰিলে।

ভাৱধাৰা, চৰিত্ৰ সৃষ্টি আৰু কলা-কৌশলৰ পৰিবৰ্তনে বিশ্বৰ প্ৰায় সকলো ভাষাৰ নাট্য সাহিত্যত এক জাগৰণ সৃষ্টি কৰিলে। দেশ-বিদেশৰ নাট্য সাহিত্যৰ সেই নতুনত্ব অসমীয়া নাট্য সাহিত্যলৈ কঢ়িয়াই অনাৰ মানসেৰে কেইজনমান প্ৰসিদ্ধ নাট্যকাৰে দেশ-বিদেশৰ বিখ্যাত আৰু জনপ্ৰিয় নাটক অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰিবলৈ লয়। সেই অনুবাদক সকল হ'ল অতুল চন্দ্ৰ হাজৰিকা, সত্য প্ৰসাদ বৰুৱা, ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰা, দুৰ্গেশ্বৰ শৰ্মা, নবকান্ত বৰুৱা, নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈ, অৰুণ শৰ্মা আদি। সংখ্যাত তাকৰ হ'লেও অসমীয়া ভাষাত কিছু সংখ্যক জীৱনী আৰু আত্মজীৱনীও অনুবাদ হৈছে। সেই অনুবাদ জীৱনী বোৰৰ ভিতৰত মহাত্মা গান্ধীৰ 'মোৰ সত্য অন্বেষণৰ কাহিনী'ৰ অমিয় কুমাৰ দাসৰ অনুবাদ, বসন্ত কুমাৰ বৰুৱাৰ 'বুকাৰ ওৱাচিংটন', মুক্তিনাথ শৰ্মাৰ 'বাবৰ নামা', বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যৰ 'কাজী নজৰুল ইছলাম' আদিৰ কথা আমাৰ মনলৈ সহজে আহে। এই অনুবাদক সকলে মূলৰ অকণো হানি নকৰাকৈ যি নিজাজ অসমীয়া অনুবাদ কৰিছে, সি অসমীয়া অনুবাদ সাহিত্যৰ এক আপুৰুগীয়া সম্পদ। গতিকে দেখা গ'ল অসমীয়া সাহিত্যৰ লিখিত সাহিত্যৰ জন্মৰে পৰা অনুবাদ সাহিত্যই এক বিশিষ্ট স্থান লাভ কৰি আহিছে।

সহায় লোৱা গ্ৰন্থ—

- (1) Banikanta Kakati (Ed.): Aspects of Early Assamese Literature, The Assamese Language, B. Kakati, Gauhati University, 1959.
- (2) Dimbeswar Neog : New Light On History of Asamiya Literature, Gauhati, 1962.
- (3) Birinchi Kumar Barua : History of Assamese Literature, Sahitya Akademi, New Delhi, 1965
- (4) ডঃ মহেশ্বৰ নেওগ : অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা, গুৱাহাটী, ১৯৬৪ চন।
- (৫) ডঃ সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা : অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত, গুৱাহাটী, ১৯৮১ চন।

অসমৰ জনমানসত মিছিংসকল

ডাঃ নুমল পেগু

মি'ৰিসকলক লৈ অসমত ভালেমান গীত-মাত আৰু প্ৰবচন প্ৰচলিত হৈ আহিছে। আনকি মহাপুৰুষ শ্ৰীশঙ্কৰদেৱৰ ৰচনাৱলীতো উল্লেখ পোৱা যায়। তেৰাই লিখিছিল:

কিৰাত কছাৰী খাচী গাৰো মিৰি

যবন কঙ্ক গোৱাল—

এয়া আছিল পোন্ধৰশ শতিকাৰ কথা। তাৰ বহু পিছতো অসমীয়া বনগীতত গাইছিল: নৈৰে শুৱনি গঙ্গাকৈ চিলনী, পৰ্বতৰ শুৱনি মিৰি।

অসমীয়া লোক প্ৰবচনতো 'মিৰি' শব্দক লৈ ভালেমান ফকৰা-যোজনা শুনিবলৈ পোৱা যায়।

পিছে, 'মিৰি' সকলো কোন? 'মিৰি' শব্দৰ উৎপত্তি কেনেকৈ হ'ল এই বিষয়ত অসমবাসী বহুতৰ স্পষ্ট ধাৰণা নাই। বহুতে ইয়াকো নেজানে 'মিৰি' নামৰ বস্তুটো খায়নে কাণত পিন্ধে।

নক'লেও হ'ব নিশ্চয়, অসমীয়া মানুহে যিসকলক মিৰি বুলি মাতিছিল- সেই সকলে নিজকে তানি বা মিছিং বুলিহে চিনাকি দিয়ে। 'মিৰি' শব্দৰ উৎপত্তিক লৈ বিতৰ্ক আজিও শেষ হোৱা নাই। 'দি মিছিং অৱ দি ব্ৰহ্মপুত্ৰ ভেলী' নামৰ গ্ৰন্থত এই বিষয়ে বহুলাই পৰ্যালোচনা কৰা হৈছে। তাৰোপৰি, "মুং" নামৰ আলোচনী এখনত ড° ডম্বৰু নাথ আৰু শ্ৰীডিম্বেশ্বৰ দলেয়েও 'মিৰি' শব্দৰ ওপৰত কিছু ৰেখাপাত কৰিছে। অৱশ্যে 'এটা কথা'ত সাধাৰণভাৱে একমত হৈছে যে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ চিয়াং জিলাৰ আদিসকলৰ মূল সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান 'মিৰ' শব্দই ভৈয়ামৰ অসমীয়া মানুহৰ জিহাত লুটি বাগৰ খাই 'মিৰি' হৈছে। আনহাতে এই 'মিৰ' শব্দ বা অনুষ্ঠানৰ লগত ৰোমান আৰু গ্ৰীকসকলৰ লিখনিত থকা 'মেৰিডিয়েম' 'আৰ্চিমিৰা' 'আবৰিমান' শব্দৰ

কিবা যোগসূত্ৰ থকাৰো উমান পাইছে। সেইদৰে চালে 'মিৰি' শব্দৰ উৎপত্তি খৃষ্ট জন্মৰ অগা পিছতকৈয়ে হৈছিল। বহুতে কোৱাৰ দৰে, 'মিৰি' মানে "মাজৰ মানুহ" (Miri means go between) কিদৰে সম্পন্ন হৈছে বোধগম্য নহয়। অৱশ্যে অতীতত পৰ্বতীয়া জাতি আৰু ভৈয়ামৰ মানুহৰ লগত মিছিংসকলে 'মাজৰ মানুহ'ৰ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল।

পৰিতাপৰ বিষয়, অসমৰ ভালেমান লিখক আৰু বুৰঞ্জীবিদে তাহানি লিখি থৈ যোৱা অস্পষ্ট বিৱৰণীৰ ওপৰত ভেঁজা দি 'মিৰি'সকলক 'পৰ্বতীয়া মিৰি'ৰ বংশধৰ বুলি কোৱাৰ প্ৰয়াস কৰে। অৰুণাচলৰ সোৱণশিৰি জিলাৰ কমলা নদীৰ আশে পাশে 'হিল মিৰি' নামে জনাজাত কিছুমান জনজাতি বাস কৰে। অতীতত সম্ভৱ সেই অঞ্চলৰ কিছুমান পৰিয়াল চেগা চুৰুকাৰকৈ ভৈয়ামলৈ নামিছিল আৰু ভৈয়ামৰ মিছিংসকলৰ লগত মিলি গৈছিল। কিন্তু মিছিংসকলৰ সংখ্যাগৰিষ্ঠ ফৈদবোৰে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ চিয়াং জিলাৰ মাজেদি চিয়াং (দিহং) নদীৰ অৱবাহিকা-ইদিহে ভৈয়াম নামিছিল। সম্প্ৰতি সেই জিলাৰ জনজাতিসকলৰ মাজত প্ৰচলিত কিম্বদন্তি আৰু পাহাৰৰ ঠায়ে ঠায়ে থাকি যোৱা স্মৃতি চিহ্নই এই কথাৰ প্ৰমাণ দিয়ে। পাহাৰৰ পৰা নামি তেওঁলোকে পোন প্ৰথমে তেতিয়াৰ চুতীয়া ৰাজ্যৰ উত্তৰ সীমান্তত থাকিবলৈ লয়। এয়া হ'ল ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ কথা।

পিছত আহোম ৰজা চুহুংমুঙে ১৫২৩ চনত চুতীয়া ৰাজ্য দখল কৰি চুতীয়াসকলক চেদেলি-ভেদেলি কৰে। আহোমৰ ৰণত হাৰি বহু চুতীয়া ৰাজ পৰিয়ালৰ লোক মিছিং গাওঁবোৰত আশ্ৰয় লোৱাৰ কথা কিম্বদন্তিয়ে কয়। ইতিহাসৰ এই জলচ্ছৈদৰ কালছোৱাত যিসকল মিছিং ফৈদ চুতীয়া

ৰাজ্যত আছিল আৰু চুতীয়া ৰাজ পৰিয়ালৰ লগত ওচৰ সম্পৰ্ক ৰাখিছিল সেই ফৈদবোৰে 'চুতীয়া-মিৰি' বুলি মাতিবলৈ লৈছিল। বহুতো মিছিং ফৈদৰ মানুহেও আভিজাত্যৰ পৰিচয় দিবলৈ "চুতীয়া-মিৰি" ব্যৱহাৰ কৰিছিল। পিছলৈ এই নীতি এৰি দিছিল যদিও বহুতো পুৰণি নথিপত্ৰত 'চুতীয়া মিৰি' শব্দৰ প্ৰচলন দেখা পোৱা যায়। আহোম ৰজাই চুতীয়াসকলক অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত থাপিলে। মিছিংসকলেও বৰনৈয়েদি ভটিয়াই বৰনৈৰ পাৰে পাৰে বসবাস আৰম্ভ কৰে। তেওঁলোকৰ কিছুমান ফৈদ নগাঁৱৰ কলিয়াবৰ পৰ্যন্ত পাইছিল। পিছে, মানৰ আক্ৰমণৰ সময়ত নিজ বংশ পৰিয়াল বিচাৰি উজাই আহিল। আৰু মাজুলীকে ধৰি উত্তৰ পাৰৰ বুৰৈ, ভৰলি, ৰঙনৈ, দিফ্ৰং, লুইত, পিছলা, সোৱণশিৰি, চিচি, টল-ধেমাজি, শদিয়া অঞ্চলত বিয়পি পৰে। ১৮৩৭ চনত জ'ন মেক'ছ নামৰ লিখকে কৈছে:

TheMiticis occupy the strip of alluvial Land along the north bank of Brahmaputra from the large island Majuli to the Dihong river, the northern branch of the Brahmaputra and founded on the north by hill country of abors" (John M'cosh-1837)

উপৰোক্ত ঘটনা প্ৰবাহৰ পৰা দেখা যায়, শ্ৰীশঙ্কৰদেৱৰ শিষ্য পৰমানন্দ মিৰিৰ কাহিনী যদি বুৰঞ্জী সত্য হয় তেনেহ'লে তেৰাই মিছিংসকলক ভৈয়ামতে লগ পাইছিল। অলপতে প্ৰকাশ পোৱা 'অসম বাণী'ৰ এটি বাতৰিৰ মতে পৰমানন্দ আটৈ পিছলা জাৰণি গাঁৱৰ ওৰাইদলে গামৰ পুত্ৰ আছিল। (অসম বাণী, ৭ অক্টোবৰ '৮৮)

সেইদিন ধৰি মিছিংসকলৰ ভাগ্য, হাঁহি-কান্দোন ভৈয়ামৰ বায়ু-পানী মাটিৰ লগত মিলি গৈছিল। ৬শ বছৰীয়া আহোম ৰাজত্বৰ

কালত মিছিংসকলেও দেশৰ হকে অন্যান্য সম্প্ৰদায়ৰ লগত মাৰ বান্ধি যুঁজ দি আহিছে। ইতিহাসে বিঙিয়ায়-

The Ahoms rulers harnessed the valour and dash of both plains and hills tribes such as chutias, Kacharis, Miris Nagas and Daflas in martial enterprise against foreigners as well as against other tribes. (Dr. S.K. Bhuyan)

বহাগৰ বিহুটি আহিলে অসমৰ চোতাল বং বহইছেৰে দলদোপ-হেন্দোলদোপ। কিন্তু মান ভগনৰ সময়ত শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈ অসমীয়া মানুহৰ মুখত হাঁহি নাছিল। বঙালী বিহু থাকোঁতে হেৰাল। সেই বিপৰ্যয়ৰ

সময়তো অসমৰ বিহু মিছিংসকলেহে জীয়াই ৰাখিছিল। বৰদলৈ দেৱৰ 'মিৰি জীয়াৰী' তাৰেই সাক্ষী। ১৮৭২ চনত ডেল্টন চাহাবে লিখিছিলঃ They (Miri) keep the Assam feasts and during the great Bihu festival groups of their are to be found amongst the gayest of travellers."

সৌ সিদিনাও ভাৰতৰ অন্য প্ৰান্তৰ লিখক এজনে কৈছেঃ They (Miris) have preserved the Bihu dance of the plains and have indeed perfected them--"

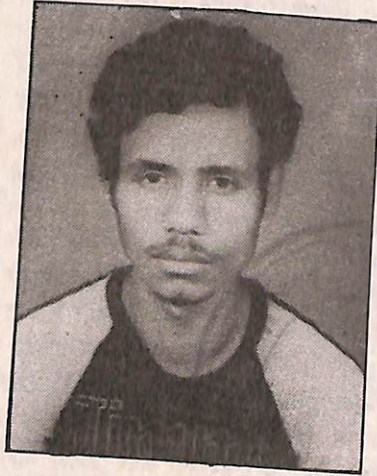
পিছে, এই বিহুবলীয়া "পানৈ জঙ্কিৰ" দেশৰ মিছিং ডেকা-গাভৰুৱে বিহু এৰি দি "আলি আই লিগাং" আদিত মন ঢালি দিবলৈ লোৱাটো চিন্তনীয় কথা। বহুতো

শিক্ষিত মিছিং তথা জনজাতীয় লোকে ভাবে যে তহানি শ্ৰীশঙ্কৰদেৱে গঢ় দি যোৱা অসম আৰু নাই।

অসমৰ সংস্কৃতি সমন্বয়ৰ সংস্কৃতি। অসমখন এখন মিশ্ৰিত অসমীয়া জাতিৰ ৰাজ্য। অনৈক্যৰ বাবে বহনীয়া সংস্কৃতিয়ে অসমৰ ঐক্যক ৰামধেনুবলীয়া কৰি ৰাখিছিল। কিন্তু আজি দেশৰ সংহতিৰ পথাৰত গৰাখহনীয়া আৰম্ভ হৈছে। ইয়াক ৰোধ কৰিবলৈ সকলো অসমীয়াই আত্মাক "শুদ্ধি" কৰিবৰ হ'ল। অন্যথাই কোনো পক্ষেৰ বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰই ক্ষমা নকৰে।

কিয়নো সৃষ্টিকৰ্তাই জানে সকলো দৰিদ্ৰ পীড়িত লোকৰ চকুপানী সমানে লুণীয়া। সেয়ে দুৰ্যোগৰ সময়ত আমি সকলোৱে মাৰ বান্ধি ঠিয় হ'বলৈ শিকোঁগৈ আহক।

Lovely Navajyoti Bhuyan.

Untimely departed for ever-

Represented Dibrugarh University Foot-ball team in 1985-86. and also Assam State Foot-ball Team in the XXVII All India Schools games in 1981 Participated in XXVIII National School games championship in Maharashtra and Sub-junior National Foot-ball championship of India in 1980.

Staff and students of Dibrugarh College (Now Dibru College) with Dr. H.G. Tailor, Vice Chancellor of Guwahati University at Dibrugarh on 18-2-64. The circle shows Mrs Arati Sarmah, the first admitted student of the College. The square shows Dr. H.G. Tailor, vice-chancellor, Guwahati University (photo collected from Sri P.C. Borpuzari, Registrar, (Judicial) Guwahati High court, Assam).

জ্ঞানানন্দ জগতীৰ

“কিমানলৈ সাজু”

শ্রীহৰেশ্বৰ বৰদলৈ
বি-এ, বি-টি, ই-টি,
ডিব্ৰুগড়

বিশ শতাব্দীৰ দ্বিতীয় দশকৰ আৰম্ভণিৰ পৰা চতুৰ্থ দশকৰ আৰম্ভণিলৈকে অসমীয়া সাহিত্যৰ ধাৰাটো প্ৰবাহশীল কবি ৰখাত ‘বাহী’, ‘উষা’, ‘আলোচনী’ আৰু ‘চেতনা’ নামৰ আলোচনী কেইখনৰ বৰঙণি বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। এই সময়ছোৱাত অসমীয়া ভাষাত প্ৰকাশিত পুথিৰ সংখ্যা উৎসাহজনক আছিল বুলি ক’ব নোৱাৰি। এই আলোচনী কেইখনে বহুতো নতুন কবি আৰু লেখকৰ সৃষ্টি কৰিছিল। ১৯০৭ খ্ৰীষ্টাব্দত পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাৰ সম্পাদনাত ‘উষা’, ১৯০৯ খ্ৰীষ্টাব্দত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সম্পাদনাত ‘বাহী’, ১৯১০ খ্ৰীষ্টাব্দত প্ৰসন্ন কুমাৰ বৰুৱা আৰু দুৰ্গানাথ চাংকাকতিৰ সম্পাদনাত ‘আলোচনী’ আৰু ১৯১৯ খ্ৰীষ্টাব্দত অম্বিকাগিৰি বায়চৌধুৰীৰ সম্পাদনাত ‘চেতনা’ প্ৰকাশ পায়। ‘বাহী’ৰ বাহিৰে বাকীবোৰ আলোচনীৰ জীৱনকাল দীঘলীয়া নাছিল। দ্বিতীয় মহাসমৰৰ মাজ ভাগলৈকে ‘বাহী’ প্ৰকাশ হৈ আছিল। নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰীৰ পৃষ্ঠপোষকতাত আৰু দীননাথ শৰ্মাৰ সম্পাদনাত ১৯২৯ খ্ৰীষ্টাব্দত ‘আৱাহন’ প্ৰকাশ পায়। এই আলোচনী কাকতসমূহৰ কাচিয়লি বদৰ মাজেদি আত্মপ্ৰকাশ কৰা নীৰৱ সাহিত্যিক-সকলৰ ভিতৰত ডিব্ৰুগড়ৰ জ্ঞানানন্দ জগতীৰ নাম বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য।

১৮৭২ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ১৪ নবেম্বৰৰ দিনা ডিব্ৰুগড়ত জ্ঞানানন্দ জগতীৰ জন্ম হয়। জ্ঞানানন্দ জগতী সাহিত্যিক নামহে, প্ৰকৃত নাম তুলসী প্ৰসাদ দত্ত। জগতীৰ পূৰ্বপুৰুষসকল বিহাৰ প্ৰদেশৰ লোক আছিল। কালক্ৰমত তেখেতসকল অসমীয়া সমাজৰ জীৱনৰ মূল সঁতিৰ লগত সম্পূৰ্ণৰূপে মিলি পৰে। জগতীৰ পিতৃৰ নাম আছিল ৰক্ত ৰাম দত্ত। ছাত্ৰ হিচাপে জগতী মেধাবী ছাত্ৰ আছিল। ডিব্ৰুগড় ৰাজ্যপালন ল’ৰা

উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ (বৰ্তমান উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়)ৰ পৰা জগতীয়ে সুখ্যাতিৰে এণ্ট্ৰেন্স পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ উচ্চ শিক্ষা লাভৰ উদ্দেশ্যে কলিকতালৈ যাত্ৰা কৰে। কলিকতাত এফ, এ, মহলালৈকে অধ্যয়ন কৰি আৰ্থিক অসুবিধা বশতঃ জগতীয়ে উচ্চ শিক্ষা লাভৰ অভিলಾষ পৰিহাৰ কৰিবলৈ বাধ্য হয়। কলিকতাৰ পৰা ঘূৰি আহি জগতীয়ে ডিব্ৰু শদিয়া ৰেইলওৱেৰ মধ্য ইংৰাজী স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষকৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰে। তাৰপাছত ডিব্ৰুগড় চৰকাৰী হাইস্কুলত ইংৰাজী শিক্ষকৰ কামত নিযুক্ত হয়। উক্ত বিদ্যালয়ৰ কামৰ পৰা অৱসৰ লৈ মৃত্যুৰ আগমুহূৰ্তলৈকে জৰ্জ ইনষ্টিটিউটত (বৰ্তমান বাম্পীৰ) শিক্ষকতা কৰিছিল। ১৯৪০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ৩১ ডিচেম্বৰৰ দিনা তিনিফুৰি আঠ বছৰ বয়সত জগতীৰ পৰলোকপ্ৰাপ্তি ঘটে।

জ্ঞানানন্দ জগতীৰ ৰচনাবাজি আমি দুই শ্ৰেণীত বিভক্ত কৰিব পাৰো। স্কুলীয়া পাঠ্য পুথি আৰু সৰ্বসাধাৰণ পঢ়ুৱৈ সমাজৰ বাবে লিখা প্ৰবন্ধ, গল্প আৰু ভ্ৰমণ কাহিনী। আজীৱন শিক্ষাব্ৰতী জ্ঞানানন্দ জগতীয়ে বিদেশী ভাষা হিচাবে ইংৰাজীৰ জ্ঞান যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু আগ্ৰহশীল লোকসকলে সহজে আয়ত্ত কৰিব পাৰে সেই সাধু উদ্দেশ্যে আগত ৰাখি (১) মাষ্টৰ নথ্যাকৈ ইংৰাজী শিক্ষা প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় ভাগ (২) A first book of Translation and Composition আৰু (৩) The English Tenses নামৰ পুথি ৰচনা কৰিছিল।

জ্ঞানানন্দ জগতী সমসাময়িক যুগৰ এগৰাকী প্ৰথিতযশা অসমীয়া সাহিত্যিক আছিল। ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা প্ৰকাশ হোৱা

‘আলোচনী’ৰ বাহিৰেও বাঁহী, জয়ন্তী আদি বিভিন্ন আলোচনী কাকতত নানা বিষয়ক জ্ঞানগৰ্ভ প্ৰবন্ধ, ৰচনা, গল্প, সাধুকথা আদি লিখি এগৰাকী লক্ষ্যপ্ৰতিষ্ঠ লেখকৰূপে অসমীয়া সাহিত্য জগতত এখনি বিশিষ্ট আসন অধিকাৰ কৰিছিল। জগতীৰ ৰচনাবাজি মৌলিক চিন্তাধাৰাৰে পৰিপুষ্ট আৰু স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰে মহিমামণ্ডিত। জগতী আছিল এগৰাকী নীৰৱ সাহিত্য সাধক। শিক্ষাদান আৰু সাহিত্য সাধনাকে জগতীয়ে জীৱনৰ ব্ৰতৰূপে গ্ৰহণ কৰিছিল। বেজবৰুৱা সম্পাদিত বাঁহীৰ দ্বিতীয় বছৰৰ আগভাগতে ‘মণিপুৰ যাত্ৰা’ শীৰ্ষক ভ্ৰমণ কাহিনী লিখিবলৈ, আৰম্ভ কৰি বাঁহী ষষ্ঠ বছৰৰ সংখ্যাত শেষ কৰিছিল। অসমীয়া ভ্ৰমণ সাহিত্য ৰচনা কৰা সকলৰ ভিতৰত জ্ঞানানন্দ জগতী আছিল এগৰাকী অন্যতম বাটকটীয়া। সেই সময়ত অসমীয়া সাহিত্যত ভ্ৰমণ কাহিনী লিখি প্ৰকাশ কৰা লোকৰ সংখ্যা আছিল আঙুলি মূবত লেখিব পৰা।

জ্ঞানানন্দ জগতীৰ ৰচনাৱলীৰ নামকৰণ মন কৰিবলগীয়া। মানুহৰ কুকুৰত্ব, গছকি যোৱা আৰু এফলীয়া হৈ যোৱা, নিজৰ ভৰিৰ ওপৰত থিয় হোৱা, কিমানলৈ সাজু, লাখটকীয়া কথা, আপোন আৰু পৰ, টানিধৰা আৰু টিলাই দিয়া, নিজৰ নিজৰ গাৰ পৰা জোকাৰি পেলোৱা, কাৰ্য আৰু তাৰ মূল্য, ত্যাগ শিক্ষা, আত্মবিলোপ, যুদ্ধাত্মৰ ক্ৰমবিকাশ, হিন্দুস্তানী, চিকিতা আৰু দানী, মোৰ বাইচাইকেল শিক্ষা আদি প্ৰবন্ধাৱলীৰ নামকৰণেই প্ৰমাণ কৰে যে, জগতী নামে কামে জ্ঞানানন্দ আছিল। নিজস্ব দৃষ্টিভঙ্গী, স্বাধীন চিন্তা, তীক্ষ্ণ পৰ্যবেক্ষণ শক্তি আৰু অনুসন্ধিৎসু মনৰ আভাষ জগতীৰ ৰচনাৱলীৰ মাজেদি প্ৰকাশ পাইছে। সাধুকথাৰ জোৰোঙা, ৰসাল ফুচুৰি, অপূৰ্ব

ভৌতিক কাহিনী, ডালদৰিদ্ৰাশ্ৰুতৰ ভক্তসিদ্ধিৰ অপূৰ্ব কাহিনী, পটেশ্বৰীৰ প্ৰথম চুমা আৰু ঘৈণী পৰীক্ষা নামৰ পুথিসমূহ জগতীৰ অসমীয়া সাহিত্য ভঁৰাললৈ উল্লেখযোগ্য বৰঙণি।

পৰিতাপৰ বিষয় যে এতিয়ালৈকে বিস্মৃতিৰ গৰ্ভত বিলীন হৈ যাব খোজা এই গৰাকী ভাষা জননীৰ প্ৰবীণ পূজাৰীৰ ৰচনাৱলী উদ্ধাৰ কৰি কিতাপ আকাৰে প্ৰকাশ কৰাৰ কোনোধৰণৰ যুটীয়া অথবা গুটীয়াভাৱে চলোৱা প্ৰচেষ্টা আমাৰ চকুত পৰা নাই। সেয়ে হৈ উঠা হ’লে উঠি অহা চামে জ্ঞানানন্দ জগতীৰ দৰে এগৰাকী মৌলিক চিন্তাধাৰাৰে পৰিপুষ্ট নীৰৱ সাহিত্য সাধকক জানিবলৈ সুযোগ লাভ কৰিব আৰু অসমীয়া সাহিত্য ভঁৰাললৈও বিশিষ্ট বৰঙণি আগবঢ়োৱা হ’ব।

০০০ ০০০ ০০০ ০০০

তলত উল্লেখ কৰা জ্ঞানানন্দ জগতীৰ ‘কিমানলৈ সাজু’ নামৰ দুপ্ৰাণ্য প্ৰবন্ধটিয়ে জগতীৰ সাহিত্য প্ৰতিভাৰ আৰু জগতীৰ সাহিত্যৰ বৈশিষ্ট্যৰ এখনি উজ্জ্বল ছবি দাঙি ধৰিছে।

:- কিমানলৈ সাজু :-

শিক্ষা, শক্তি আৰু স্বভাৱ অনুসৰি বিভিন্ন মানুহে বিভিন্ন ৰকমে জীৱনৰ বাটেদি আগবাঢ়ে। এই হিচাবে মানুহ তিনিবিধ বুলিব পাৰি :-

(১) এক শ্ৰেণীৰ শিক্ষিত মানুহ আছে তেওঁবিলাকে নিজৰ বা পৰৰ অতীত অভিজ্ঞতালব্ধ জ্ঞানৰাশিৰ সহায় লৈ প্ৰবৃত্তিৰ মুখত স্মিথৰ লোকাম পিন্ধাই, যুক্তিতৰ্কক পথ প্ৰদৰ্শকৰূপে গ্ৰহণ কৰি, অতি সন্তপণে, আগপাছ চাই, জীৱনৰ বাটত খোজ দিবলৈ যত্নবান হয়। তেওঁবিলাক, অৱস্থা অনুসৰি, কেতিয়াবা টোটে মূৰ পাতি লৈ তাৰ তলে সৰকিবলৈ ভয় নকৰে। ঠিক সেই দৰে আৱশ্যক হ’লে, টোৰ ওপৰেদি বঠা মাৰি যাবলৈকো ভয় নকৰে। এই শ্ৰেণীৰ মানুহে, স্বভাৱতঃ একোটা লক্ষ্য স্থিৰ কৰি সেই লক্ষ্যৰ ফাললৈ আগবাঢ়িবলৈ ধৰে। এওঁবিলাক যদি এলাহুণ্য, কৰ্মশীল আৰু দৃঢ়সঙ্কল্প মানুহ হয় তেন্তে এই সংসাৰত মনুষ্য-শক্তি-সাধ্য কামৰ ভিতৰত এওঁবিলাকে কৰিব নোৱাৰে এনে কাম অতি কম ওলাব। “এওঁবিলাকে কৰিব নোৱাৰা কাম নাই” নুবুলি “এওঁবিলাকে কৰিব নোৱাৰা কাম অতি কম ওলাব” বোলাৰ কাৰণ এই কাম অতি কম ওলাব।

এইটোও মনত ৰাখিলগীয়া যে এই বিবিধ মানুহৰ উদ্দেশ্যটো যদি সং হয় আৰু তেওঁবিলাক নিজে যদি ধৰ্মভাবাপন্ন হয় তেনেহলে এনে মানুহৰ দ্বাৰাই জগতৰ অশেষ উপকাৰ সাধিত হয়। এওঁবিলাক ইয়াৰ বিপৰীত প্ৰকৃতিৰ মানুহ হ’লে সমাজৰ পক্ষে বৰ ভয়ানক কথা।

(২) আৰু এবিধ মানুহ আছে তেওঁবিলাকৰ দৰে আগ পাছ ভাবি চাবৰ শক্তি নিচেই কম। প্ৰবৃত্তিয়ে যি ফাললৈ টানি নিয়ে সেই ফাললৈ ছবমুৰকৈ আগবাঢ়ে। এওঁবিলাকৰ প্ৰকৃতিটো পশুৰ লগত বেছ মিলে। বনৰীয়া মহ বা গাহৰিৰ দৰে, সাময়িক উত্তেজনাৰ কোবত, এওঁবিলাকে ৰাইফল বন্দুকৰ মুখলৈকে আগবাঢ়ি যাব পাৰে। কেতিয়াবা আকৌ ছাতিটোলৈকে ভয় কৰি লৰ মাৰে। এইবিধ মানুহৰ আগত যুক্তি তৰ্ক কৰা মিছা। স্বভাৱতে তেওঁবিলাকে যিটো কৰিবলৈ ভাল পায় সেইটো কৰিবলৈ তেওঁবিলাকে পাবতপক্ষে চেষ্টা নকৰাকৈ নাথাকে। অৱশ্যে চমৰা গৰুৰ মুখত কোব মাৰি তাক ঘূৰাই দিয়াৰ দৰে ঘূৰাই দিলে, সি বেলেগ কথা।

(৩) আৰু এক শ্ৰেণীৰ মানুহ আছে তেওঁবিলাকৰ নিজৰ ব্যক্তিত্ব সমূলি নাই। তেওঁবিলাকে উজানৰ মাছৰ দৰে জাকৰ লগত উজাই বা ভটীয়াই যায়। কোনটো কাম ভাল, কোনটো কাম বেয়া, তেওঁবিলাকে যে সেইটো সমূলি চিনিব নোৱাৰে তেনে নহয় যুক্তিতৰ্কৰে বুজাই দিব পাৰিলে তেওঁবিলাকৰ অভ্যাসৰ বিৰোধে ভাবকো তেওঁবিলাকে ভাল বুলি মুখেৰে স্বীকাৰ কৰে। কিন্তু কাৰ্যত নিজৰ স্বভাৱ কেতিয়াও নেৰে। অৱস্থাৰ সোতৰ প্ৰতিকূলে চালিবৰ উদ্যম আৰু সাহ এওঁবিলাকৰ নাই। মুঠতে নিজৰ কামৰ ওপৰত এওঁবিলাকৰ নিজৰ হাত নাই।

এনেবহুত মানুহ আছে যিবিলাকৰ গতি বিভিন্ন সময়ত, ওপৰত কৈ অহা তিনিবিধ মানুহৰ একাধিক বিধৰ প্ৰকৃতিৰ বিকাশ দেখিবলৈ পোৱা যায়।

সি যিকিনহওক ওপৰত কৈ অহা তিনিবিধ মানুহৰ প্ৰথম বিধলৈ চকু ৰাখিহে মই এই প্ৰবন্ধটি লেখিবলৈ আগবাঢ়িলোঁ। যিসকলৰ প্ৰকৃতি প্ৰথম বিধ মানুহৰ প্ৰকৃতিৰ লগত মিলে, কিম্বা যিসকলে তেওঁবিলাকৰ কাৰ্য্য পদ্ধতিটো শলাগে। আৰু তাৰ অনুকৰণ কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰে, তেওঁবিলাকে এই প্ৰবন্ধটি পঢ়ি কিঞ্চিৎ উপকৃত হ’লেও হ’ব পাৰে। কিন্তু যিসকলে, বৰৰ এঠাৰ দৰে হেঁচাত চাপ খাই যোৱা

আৰু টানিলে বাঢ়ি যোৱাটোকে চৰিত্ৰৰ দুৰ্বলতা বুলি বিবেচনা কৰে আৰু তেনে অৱস্থাত কাঠৰ দৰে মটক্ কৰে ভাগি যোৱাটোকে শ্ৰেয়ঃ বুলি বিবেচনা কৰে, তেওঁবিলাকে এই প্ৰবন্ধটি পঢ়ি সন্তোষ পাবৰ আশা নাই। সেই কথা তেওঁবিলাকক মই আগেয়েই কৈ থওঁ।

বিপদৰ গুৰুত্বটো সম্পূৰ্ণৰূপে হৃদয়ঙ্গম কৰিলে অথবা শত্ৰুৰ শক্তি সামৰ্থ্যৰ বিষয়ে সৰিশেষ অবগত হৈ সেই বিপদৰ পৰা উদ্ধাৰ পাব বা সেই শত্ৰুক চেৰ পেলাবৰ জোখাৰে নিজৰ যোগ্যতা আৰ্জি লোৱাকে সাজুল হোৱা বোলে। বিপদৰ গুৰুত্ব বা শত্ৰুৰ শক্তি সামৰ্থ্য ইত্যাদিলৈ সমূলি অন্ধৰূপ নকৰি, আৰু প্ৰতিপক্ষক চেৰ পেলাব পৰা-নোৱাৰা বা নিজে ৰক্ষা পোৱা-নোপোৱা বিষয়ে,-- “বেপৰোৱাই” হৈ, নিজৰ পূৰ্ণশক্তিৰে নিজৰ ঠাইত, বিপদ বা শত্ৰুৰ নিমিত্তে প্ৰস্তুত হোৱাকো সাজু হোৱা বুলিব পাৰি। কিন্তু এইদৰে সাজু হোৱা বিষয়ে আলচ কৰাটো এই প্ৰবন্ধৰ ঘাই উদ্দেশ্য নহয়।

স্বাভাৱিক শক্তিৰে সাধাৰণ মানুহ এটাই বাঘ বা তেনে আন কোনো হিংস্ৰ জন্তু এটাক বলে নোৱাৰে। নিজৰ যোগ্যতাৰে হিংস্ৰ জন্তু প্ৰভৃতিৰ যোগ্যতাক চেৰ পেলাবৰ নিমিত্তে, মানুহৰ অবিশ্ৰান্ত চেষ্টাৰ ফলতহে আজি নানাবিধ আগ্নেয়াস্ত্ৰৰ উৎপত্তি। উত্তাল সমুদ্ৰতৰঙ্গৰ আগত মানুহৰ স্বাভাৱিক শক্তি নিচেই নগণ্য। তাৰ ওপৰতো আধিপত্য কৰিবৰ অবিশ্ৰান্ত চেষ্টাৰ ফলতহে আজি নানা ৰকমৰ তাপ-নাৱৰ সৃষ্টি। পৃথিৱীখন আহলে-বহলে বৰ ডাঙৰ কিন্তু মানুহৰ স্বাভাৱিক গতি সেই অনুপাতে ক্ষিপ্ৰ নহয়। মানুহক এই অসুবিধা দুৰ কৰিবলৈ কাছিপাৰি সাজু হ’ল আৰু ভালেমান দিনৰ অৱস্ৰ চেষ্টাৰ ফলত ৰেল, মটৰকাৰ, এয়াৰোপ্লেন ইত্যাদিৰ সৃষ্টি হ’ল। ধৰ্ম্মজগত বোৰো, ভাৰবাজ্য বোৰো, কাৰ্য্যক্ষেত্ৰবোৰো, সকলো বিভাগতে মানুহে যি ফেৰা উন্নতি লাভ কৰিছে সেই ফেৰা সাজু হবৰ চেষ্টাৰূপ মহা সাধনাৰ ফল স্বৰূপেহে পাইছে। সমগ্ৰ পৃথিৱীৰ গোটেইটো নৰ সমাজে যেন এটা দুৰ্বোধ্য বিৰাট সমস্যা ভঞ্জনৰ নিমিত্তে লৰাধপৰাকৈ সাজু হবলৈ ধৰিছে। এইদৰে সাজু হ’বৰ চেষ্টা থকা বাবেহে মনুষ্য সমাজৰ ক্ৰমোন্নতি। মনুষ্যত্বৰ প্ৰাণীয়ে এইদৰে সাজু হব নাজানে। সেইবাবে সিহঁতৰ ক্ৰমোন্নতিও নাই।

‘বিদ্যাপৰা’ ‘বিনল’, ‘বিনয়’ পৰা ‘প্ৰাত্ৰত্ব’, ‘পাত্ৰত্বপৰা’ ‘ধন’ ‘ধনব’ পৰা ‘সুখ’ উৎপত্তি হোৱাৰ দৰে, ওপৰত কৈ অহা উপায়ে ‘সাজু’ হ’বলৈ যত্নবান হ’লে, প্ৰথমতে সামৰ্থ্য লাভ হয়। কোনো মানুহে কোনো এটা কাম কৰিবলৈ সমৰ্থ হ’লে, সেই কাম কৰা নকৰা, তেওঁৰ অকল ইচ্ছাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। অৱশ্যে, ইচ্ছাটোকে কিছুমান নৈতিক শক্তিয়ে

নিয়ন্ত্ৰিত কৰে। এনে ভালেমান কাম আছে যিবোৰ কৰিবলৈ আমাৰ শাৰীৰিক সামৰ্থ্য থাকিলেও নৈতিক সামৰ্থ্য নাই। ধৰ্ম আৰু নীতি জানিবা ইচ্ছাৰ মুখৰ লেকাম। নৈতিক শক্তিৰ দুৰ্বলতা বা সবলতাৰ অনুপাত অনুসাৰে ইচ্ছাৰ প্ৰাধান্য বা দৌৰাত্ম্য বাঢ়ে বা টুটে। সাজু হোৱা বিষয়ে আলচ কৰাহে এই প্ৰবন্ধৰ মুখ্য উদ্দেশ্য।

যি, মদৰ নিছাত বলিয়া হোৱা মানুহৰ আচৰণলৈ ভালকৈ মন কৰিছে, তেওঁ নিশ্চয় দেখিছে, মদপীয়ে নোৱাৰা কামটোলৈকো পাৰিম বুলি ঘণ্টা কৰে আগবাঢ়ে। নিছা থকা সময়ত ভূত পিশাচ বাঘ সাপ তাৰ মানে ক’ত একোৱেই নহয়। তাক কবাহে লাগে, সি বাঘৰ নেঙৰ বা ফেটী সাপৰ টেটুত খামোছ মাৰি ধৰিবলৈ ততালিকে শুদা হাতে আগবাঢ়িব, তেনেলৈ পাৰক বা নোৱাৰক। অকল মদৰেহে যে নিছা তেনে নহয়, যৌৱন, ক্ৰোধ, মোহ, অহঙ্কাৰ ইত্যাদিবোৰো একোটা নিছা আছে। নিছা নাই কিহৰ? মানুহক জানো “ভাতৰ ৰাগীয়ে” নধৰে?

ক্ৰোধ, মোহ, কাম ইত্যাদি স্বাভাৱিক মনোভাবৰ পৰা যি নিছা উৎপন্ন হয় তাক আমি মানসিক নিছা আৰু বাহিৰা বস্তু (যেনে মদ ভাং ইত্যাদি) খাই যি নিছা উৎপন্ন, তাক আমি শাৰীৰিক নিছা বুলি ইয়াত উল্লেখ কৰিম। মনৰ লগত শৰীৰ বৰষনিষ্ট সম্পৰ্ক। মদৰ নিছাৰ যেনে টেঙা ইত্যাদি আছে, মানসিক নিছাবোৰো সেইদৰে আছে। জ্ঞান আৰু সংযমেই সেই জ্ঞান অকল নহয়, প্ৰতিবেধকও অৰ্থাৎ যত জ্ঞান আৰু সংযমৰ বিকাশ তৎ এইবোৰ মানসিক নিছাৰ উৎপত্তি বা বৃদ্ধি হ’ব নোৱাৰে। কেনেকৈ শাৰীৰিক বা মানসিক নিছাৰ উৎপত্তি হ’লে তাক তৎক্ষণাত দমাব লাগে। নহলে নানা বিপদৰ সম্ভাৱনা।

যৌৱন-মদ-মত্ত ডেকাৰ মনত কেতিয়াও হস্তীৰ ঠেং এটাকো গোৰ মাৰি ভাঙিব পাৰিম যেন লাগিব পাৰে। কিন্তু এইটো যে মহাভ্ৰম সেইটো বোধকৰোঁ সকলোৱে বুজে। ইয়াতে কৈ থোৱা উচিত যে সজ

কামত অপৰিমিত উৎসাহৰ মই নিন্দা কৰিব নোখোজোঁ। এনে অত্যাগ্ৰ উৎসাহৰ দ্বাৰাই সংসাৰত বহুত মহত্ব কাম সিদ্ধ হৈছে। নেপোলিয়নে কোৱা কথাৰাৰ প্ৰবাদ বাক্যত পৰিণত হৈছে। কিন্তু মদপীৰ নিছা আৰু সাহীয়ালৰ উৎসাহ একে বস্তু নহয়। উৎসাহীয়ে জানি শুনি, বিপদৰ গুৰুত্ব আৰু নিজৰ শক্তিৰ পৰিমাণ সম্পৰ্কে নিৰ্ভুল ধাৰণা কৰি, নিজৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধিৰ নিমিত্তে, আৱশ্যক হ’লে, প্ৰাণ পৰ্যন্ত বলিদান দিবলৈ সাজু হৈ আগবাঢ়ে। মদপীৰ সম্বন্ধে সেই কথা নাখাটে।

সি যি কিনহক, শাৰীৰিক বা মানসিক নিছাৰ কোবত, নিজক সমৰ্থ যেন অনুভৱ কৰি আগবঢ়া মানুহ, কাৰ্যক্ষেত্ৰত অপদস্থ হ’বৰ সম্ভাৱনা পদে পদে।

যেয়ে যিহকে খোজে তাক তিহকে দান দিবৰ সামৰ্থ্য বলি বজাৰ নাছিল। কিন্তু ঐশ্বৰ্য্য গৰ্বাৱান হৈ ভুলকৈ তেওঁ নিজক তেনে কৰিবলৈ সমৰ্থ যেন বুলি ভাবিছিল। তাৰ প্ৰতিফল তেওঁ পালে। ভুল সজ উদ্দেশ্যত কৰিলেও “ভগৱান বিষ্ণুৱে” কমা নকৰে।

যি একত ভাল, সি সকলোতে ভাল। যি জনে পুত্ৰৰূপে নিজৰ কৰ্তব্য পালন কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে, তেওঁ পিতাকৰূপেও নিজৰ কৰ্তব্য পালন কৰিবলৈ সমৰ্থ হ’ব বুলি আশা কৰিব পাৰি। কিন্তু আমাৰ ভিতৰত বহুতে নিজৰ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ কৰ্তব্য বিলাককে সুকলমে সম্পাদন কৰিবলৈ অসমৰ্থ প্ৰমাণিত হৈও, ডাঙৰ কৰ্তব্য সম্পাদন কৰিবলৈ নিজক সমৰ্থ যেন অনুভৱ কৰে। মোৰ মনটো নীচ, সন্ধীৰ্ণ, স্বাৰ্থপৰ। মই হয়তো সামান্য কেৰাণী। কিন্তু গবৰ্ণৰ জেনেৰেলৰ পদটো পালেও, গোটেই ভাৰত সাম্ৰাজ্য সুকলমে শাসন কৰিবলৈ নিজক সমৰ্থ যেন বিবেচনা কৰোঁ।

টেকেলাই বদে বৰষুণে লৰি-ধাপৰি কাম কৰিও তাকৰ দৰ্ভা পায়। কেৰাণীয়ে মহাসুখে বহি কাম কৰিও সৰহ দৰ্ভা পায়। কেৰাণীৰ কামৰ মূল্য বুজিবৰ শক্তি টেকেলাৰ নাই। গল্পত আছে, টেকেলা এটাই কেৰাণীলৈ খিয়াল লাগি হেনো প্ৰভুৰ সকলো কাম কেৰাণী নোহোৱাকৈয়ে চলাবলৈ নিজক সমৰ্থ যেন অনুভৱ কৰি তেনে কৰিবলৈ গাত লৈছিল। কিন্তু শেহত সি নিজৰ ভ্ৰম বুজিব পাৰিছিল।

সংসাৰ যুদ্ধত জলাকলা হৈ কাপুকৰৰ দৰে ৰণভঙ্গ দিয়া বহুতে লেংটী মাৰী ছাই হুঁহিলেই ধৰ্মজগতত বুদ্ধ প্ৰভৃতি মহাপুৰুষৰ

দৰে মোহবন্ধন মুক্ত “সিদ্ধাৰ্থ” হ’ব পাৰিবলৈ নিজক সমৰ্থ যেন অনুভৱ কৰে। কিন্তু সেইটো যে ভুল অনায়াসে বুজিব পাৰি। যি কাপুকৰ সি য’তে ত’তে কাপুকৰে।

মোৰ দোকান চলাবৰ সামৰ্থ্য নাই অৰ্থাৎ ব্যৱসায়ীৰ গাত যিবোৰ গুণ থাকিব লাগে, সেইবোৰ গুণ মোৰ গাত নাই। মোৰ মাত কৰুৱা, স্বভাৱ উগ্ৰ, বহুত চেষ্টা কৰিলেও মুখত হাঁহিব হাঁ নপৰে। কিন্তু মই ঘণ্টা কৰে দোকান এখন পাতি চলাবলৈ বহিলোঁ। ভাবিলোঁ, “মোতকৈ কম বিদ্যা বুজিব

মানুহেই দেখোন দোকান কৰি লাখে লাখে ধন ঘটিছে, মই নো নোৱাৰিব নে? মোৰ দোকান নচলা দেখিলে, অইনে আচৰিত হ’ক নহক, মই কিন্তু বৰ আচৰিত হওঁ। ভাবোঁ, “মানুহবোৰ মূৰ্খ, সিহঁতে মানুহ চিনি নাপায়।”

মই নৌবিদ্যা নাজানো, কিন্তু জাহাজৰ অধ্যক্ষ কাম কৰিবলৈ পাছ নোহোঁহকো। ধুমুহাত পৰিলেহে পস্তাওঁ। খালাছিৰ (আন কি কুকুৰ মেকুৰীৰো) পৰামৰ্শ লবলৈ ধৰফৰাই মৰোঁ।

মই কুটীল সংসাৰৰ চকৰিৰ তলত কেতিয়াও চেপাখোৱা নাই। কিন্তু অভিজ্ঞ পিতাক নিচেই অকামিলা যেন বিবেচনা কৰোঁ আৰু নিজক ঘৰ-চলোৱা কামত বৰ পাকৈতয়েন বুলি ভাবোঁ। টানত পৰিলেহে চিন ওলায়।

দীঘল ঠেঙীয়া বগলীক দীঘল বেঙা মেলি খোজ কঢ়া দেখি, ঠেং চুটি ঘৰচিৰিকাইও হেনো সেইদৰে বেঙা মেলিব পাৰিব যেন অনুভৱ কৰি তেনে কৰিব খুজিছিল। কিন্তু তেনে চেষ্টাৰ ফল স্বৰূপে সি নিজৰ খোজকো পাহৰিলে। অন্ততঃ মানুহে তেনে বুলি ঘৰচিৰিকাক হাঁহে।

ঈগল চৰাইয়ে থাপ মাৰি ভেড়া নিয়া দেখি কাউৰীৰো হেনো গা উঠিল। কিন্তু তেনে কৰিবলৈ গৈ কাউৰী হেনো ভেড়াৰ গনোমত নিজেহে লাগি ধৰিলে।

অমুকে নিজ খুজিত কাম এৰি দিয়াত সকলোৱে তেওঁৰ কথাৰ আলচ কৰিছিল, তাকে দেখি যোগ্যতাহীন মই যদি মোৰ টেকেলা কামটো -এৰি- দি দেশবিখ্যাত হ’বৰ আশা কৰোঁ, তেনেহলে মানুহে হাহিবহে।

সামৰ্থ্য নথকাকৈয়ে মানুহে ভ্ৰমত পৰি নিজক সমৰ্থ যেন বুলি অনুভৱ কৰাৰ দৰে, প্ৰকৃতপক্ষে সাজু নোহোৱাকৈয়ে আমি বহুত সময়ত নিজক সাজু যেন বুলি অনুভৱ কৰোঁ। উদ্ভেজনাৰ সময়ত এনে ভুল বৰ

বেছি কৈ হয়। অইন সময়তো হয়। এই বিষয়ে এটা ঘটনাৰ কথা বেছ মনত আছে। তলত ঘটনাটোৰ বৰ্ণনা কৰিলোঁ।

আজি প্ৰায় ১২/১০ বছৰ হ’ল, মই এদিন আবেলি কলিকতাৰ “বৌবাজাৰ ষ্ট্ৰীট” আৰু “আপাৰ সাৰকিউলাৰ ৰোডৰ” সংযোগস্থলত “ফুটপাথৰ” ওপৰত থিয় হৈ, আলিবাটৰ ওপৰেদি বৈ যোৱা জনশ্ৰোতৰ দৃশ্য চাই আছিলোঁ। ওচৰতে, কেইফুটমান আঁঠুৰত, ভৰিত দীঘল ষ্টুড লুগা পাঞ্জাবী জোতাৰে, আৰু মুখত মন “মিলিটাৰী” গাফ এজোৰেৰে, হটঙা বঙালী বাবু এজনেও গছৰ ছাঁত থিয় হৈ তাকেৰিছিল হবলা। শকত ডাঙৰ পেটাল বঙালী বাবু য’তে ত’তে দেখিবলৈ পোৱা যায়। কিন্তু এনে আঁটল গাব, হাত ভৰি পোন দীঘল ডাঙৰ বঙালী বাবু কাচিহে চকুত পৰে। তেওঁৰ চেহেৰা আৰু সাধাৰণতঃ বঙালী বাবুৱে ব্যৱহাৰ নকৰা ষ্টুডলুগা জোতাই ইতিপূৰ্বেই মোৰ অলপ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিল। কিন্তু অলপ পৰৰ পাছতে তেওঁ এনে কাৰ্য কৰিলে যে, সেইদিনাখনৰ কথা আজিলৈকে মোৰ মনত বৈ গ’ল। ঘটনাটো এই :-

মই থিয় হৈ আলিবাটৰ ফাললৈ চাই আছোঁ। ওচৰতে আন কেবাজন মানুহো থিয় হৈ আছে। এনেতে মোৰ পাছ ফালে, বাও হাতৰ পোনে, কিবা এটা চতপ্ কৰে উঠিল। মই তৎক্ষণাত পাছ ফাললৈ চালোঁ, কিন্তু ক’ৰপৰা যে শব্দটো হল তাৰ একোকে ঠিক কৰিব নোৱাৰিলোঁ। কিন্তু দেখিলোঁ যে উল্লিখিত বঙালী বাবুজনে চাহাবৰ “বেহেৰা” এটাৰ আগত থিয় হৈ বাৰণৰ গাত পাখিৰ কোব খাই জটায়ুৱে চোৱাৰ দৰে পোন্দোৱা চকুৰে তাৰ ফাললৈ একে খিৰে চাই আছে। কিন্তু মোৰ ভ্ৰম ভাবিবলৈ বেছি পৰ নালাগিল। কিয়নো, অলপ পৰ সেই দৰে থাকি এক মুহূৰ্তৰ পাছতে বঙালী বাবুজনে বেহেৰাটোৱে চাই গোজাৰ মাৰি ক’লে, “বেটা বদমায়েস চোখে দেখতে পাসনা?” বেহেৰাটোৱে ইমান পৰ মোহমগ্ন মানুহৰ

দৰে নিৰ্বাক অৱস্থাত আছিল। কিন্তু বাবুয়ে এইবাৰ কথাকোৱাৰ পাছত তাৰ মুখৰ মাত ওলাল। সি কিবাকিবি বকি ফৰিং ওফৰাদি উফৰি, ঠেলা গাড়ীত তুলি ওমলাবলৈ অনা চাহাবৰ লৰাটোক কোলাত তুলি লৈ, এখন হাতেৰে বাবুৰ মুখে নাকে পেটে ধমাধম ঘোছা মাৰিবলৈ ধৰিলে আৰু দাঁত কৰচি কৰচি বাবুৰ গালি পাৰিবলৈ ধৰিলে। বেহেৰাটো চুটি কিন্তু বাবু দীঘল হোৱা বাবে বেহেৰাৰ ঘোছাত বাবুৰ বিশেষ ক্ষতি নহল, কিয়নো বাবুৱে হাত পাতি ধৰি তাৰ আটাইবোৰ ঘোছা প্ৰায় হাতৰ ওপৰতেই সথা - কৰিলে। কিন্তু ঘটনাটোৰ বিশেষত্ব এই যে, বেহেৰাই উফৰি উফৰি বাবুক ঘোছা মাৰিবৰ সময়ত বাবুৱে তাৰ প্ৰতিদান নিদি কেৱল আত্মৰক্ষাৰ নিমিত্তে হাতখন পাতি ধৰিছিল মাথোন। আৰু “দেখ দেখ” বুলি কাতৰ ভাবেৰে চিঞৰি দৰ্শকবৃন্দৰ সহায়তা খুজিছিল। বেহেৰাটোৱে বাবুক হেপাহ পুৰাই ঘূৰিয়াই, পাছত ফোপাই ফোপাই কলে, “এখন কেমন পেলি? কথা নেই বাৰ্তা নেই, চট কৰে গলে চড় বসিয়ে দিলি” ইত্যাদি। মই এতিয়াহে বুজিব পাৰিলো “চতপ” শব্দটো কৰপাৰ ওলাইছিল। ইয়াৰ পাছত চাহাবৰ লৰাটোক আকৌ ঠেলা গাড়ীত বহুৱাই লৈ গালি পাৰি পাৰি বেহেৰা লাহে লাহে আঁঠুৰি গল। বাবু দাঁতেৰে ওঁঠ কামুৰি তাতে অলপ থিয় হৈ থাকি লাহে লাহে গুচি গ’ল।

কথাটো হৈছিল কি - বেহেৰাটোৱে ঠেলাগাড়ীত তুলি কোনোবা চাহাবৰ লৰা এটা ফুৰাবলৈ আনিছিল। বাবুয়ে অইন ফাললৈ চাই থিয় হৈ থাকোতে যি কেনেকৈ ঠেলা গাড়ীখন আনি বাবুৰ গাত খুন্দা খুৱাই দিলেহি। বাবুৱেও আগ পাছ নুশুনি পোনেই “বিৰাশী সিন্ধা ওজন”ৰ চৰ এটা বেহেৰাৰ গালত বহুৱাই দিলে। হঠাৎ চৰ খোৱাত গাত চৰগ পৰা মানুহৰ দৰে

বেহেৰা অলপ পৰ তবধ লাগি বল, বাবুৱে কথা কবৰ পাছতহে সি জিভা বিচাৰি

পাইছিল। মই যে কিবা এটা “চতপ” শব্দ শুনিছিলো সেইটো এই চৰৰ শব্দ।

বেহেৰাটো চুটি চাপৰ কলামলা। ছোটনাগপুৰৰ কুলী মানুহ মুছলমান হৈ, পতলুং-চাপকন-পাগিয়া পিন্ধি চাহাবৰ বেহেৰা কামত সোমালে দেখিবলৈ যেন হয় ইও ঠিক তেনে। বাবুৰ অবয়বৰ লগত তুলনা কৰিলে সি বাঘৰ আগত ছাগহে। তদুপৰি সি এখন হাতেৰে লৰাটোক কোলাত তুলি ধৰি, কেৱল এখন হাতেৰে বাবুৰ প্ৰহাৰ কাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বেহেৰাটো যে এটা কাপুকৰ তাৰ কোনো ভুল নাই নহলে, সি বাবুৰ লগত লাগিবলৈ যোৱাৰ আগেয়ে চাহাবৰ লৰাটোক গাড়ীৰ পৰা কোলাত তুলি লব কিয়? সি জানিছিল সি বাবুক কোনোমতে বলে নোৱাৰে। সেই দেখি সি ভাবিলে, লৰাটো কোলাত থাকিলে বাবুৱে চাহাবৰ লৰাৰ গাত আঘাত লাগিবৰ ভয়ত তাক মাৰিবলৈ সাহ নকৰিব। অসম বজাই গফৰ ওপৰত বামণি চিপাহী তুলি আগলৈ পঠাই বিনাৰণে যুদ্ধ জিকাৰ কৌশলৰ দৰে হ’ল। বাবুৰ মনোভাৱ আৰু কাৰ্যৰ অলপ বিশ্লেষণ কৰি চালেই ইয়াৰ কাৰণ বেছকৈ বুজিব পৰা হ’ব।

বাবু কাৰ্যক্ষেত্ৰৰ মানুহ নহগ। ঘটনাটো যে ইমানলৈ যাব পাৰে সেইটোও তেওঁ সমূলি টং কৰি চোৱা নাছিল হ’ব পায়। “কৰ্মন্যেবাধিকাৰন্তে মা ফলেশু কদাচন” কামহে তেওঁ কৰি নিছিল। কৰ্মফল যে কি হ’ব তালৈ লক্ষ্য কৰা নাছিল। এইবাৰ কথা ধেমালিতহে কৈছোঁ, গীতাত্তসকলে যেন সচাঁসচিকৈ কৈছোঁ বুলি অনুমান নকৰে। মোটৰ ওপৰত যিবিধ কামত বাবুৱে হাত দিছিল সেইবিধ কামৰ নিমিত্তে সক্ষম হলেও, তেওঁৰ সম্পূৰ্ণৰূপে সাজু নাছিল। তেওঁ যদি নিজক “সাজু” বুলি ভাবিছিলও, সেইটো তেওঁৰ ভ্ৰমহে হৈছিল। এনে ভ্ৰমত পৰি ক’ত মানুহে ক’ত ঠাইত যে তেতিয়াই অপদস্থ আৰু বিপদগ্ৰস্ত হ’ব লাগিছে তাৰ সীমা সংখ্যা নাই।

তুমি প্রত্যাশ্বানৰ প্ৰাচীৰ হোৱা

শ্ৰীমণাল বৰুৱা
স্নাতক ৩য় বাৰ্ষিক (কলা বিভাগ)

ডিব্ৰুগড়,
তুমি পঁচিশটা কণ্টকময় গছৰ অতিক্ৰমি
পশ্চিমখন হিমালয় সদৃশ হিম শীতল পৰ্বত
শীতৰ পুৱাতেই পাব হৈ আহি
শৈক্ষিক জগতৰ পঁচিশ ডাল লক্ষণ-বেথা
চকুৰ পলকতেই গৰাকি আহি,
এতিয়া,
ইতিহাসৰ মজিয়াত পঁচিশগটি জ্ঞানৰ প্ৰদীপ
তুমিয়েতো প্ৰজ্বলিত কৰিলা।

আবেগ আনন্দৰে ভৰা এই মহান ক্ষণত
শ্ৰদ্ধা কৰণি জ্যোতৰ পদত।
ন-পুৰুষৰ আশাভৰা বৈপ্লৱিক কণ্ঠেৰে
তোমাক আহ্বান জনাইছো-
হে ডিব্ৰুগড়!

তুমি সেই সকলৰ বিৰুদ্ধে প্ৰত্যাশ্বানৰ প্ৰাচীৰ ৰূপে থিয় হোৱা
যিসকলে এই পৃথিৱীত
শিক্ষাৰ নামত ভণ্ডামি কৰে-
ৰাজনীতিৰ জুৱা খেল পাতে- আৰু
বুদ্ধিজীৱীৰ বামনামী কাপোৰ মেৰিয়াই
জ্ঞানৰ সমাধি ৰচে।

ডিব্ৰুগড়!
তাৰ প্ৰত্যাশ্বানত তোমাৰ কোলাতেই জন্ম হওক- হেজাৰজন
লক্ষ্মীনাথ, বাইৰণ, নিউটনৰ জন্ম হওক হেজাৰজন
সুভাস, মহাত্মা, মেণ্ডেলাৰ

জন্ম হওক ভবিষ্যতৰ
হেজাৰজন লাচিত, মূলা, খৰ্গেশ্বৰৰ।
কিয়নো-
তুমিয়েইতো, বিশ্বদৰবাত উৰাব লাগিব
মানৱ শিক্ষাৰ ৰঙা নিচানখন।

বিত্ত (ডিব্ৰুগড় মহাবিদ্যালয় ২৫ বছৰ পূৰ্ণ হোৱাৰ উপলক্ষে বৰ্চি)

আখৰ জোঁটনি,

উচ্চাৰণ

আৰু লিপ্যন্তৰ

ডঃ কেশবানন্দ দেব গোস্বামী
ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়

বৰ্তমান আমাৰ ভাষাত এক ভয়াবহ
অবাজকতাই দেখা দিছে। বানান,
উচ্চাৰণ, লিপ্যন্তৰ আৰু ব্যাকৰণ এই সকলো
দিশতে ভাবিব নোৱাৰা ধৰণেৰে পৰিবৰ্তন
হৈ যি সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে সেই সম্পৰ্কে
ভাষা সাহিত্যৰ গুৰি ধৰোঁতাসকলে
সচেতনভাৱে শুদ্ধ পথৰ নিৰ্দেশ দিব
নোৱাৰিলে অচিৰেই অসমীয়া ভাষাৰ চিন
মোকাম হেৰাব। ভাষা বোৱঁতী সৃষ্টি, সি
সদায় একেটো অৱস্থাৰ ৰূপত বৈ নাথাকে। গৈ
থকাই জীৱিত ভাষাৰ ধৰ্ম; কিন্তু খালত
পৰাৰ সজাৱনা থকা পথেৰে তাক আগবাঢ়ি
যাবলৈ দিব নোৱাৰি। নতুন শব্দ নতুন
প্ৰকাশভঙ্গী গ্ৰহণ কৰাটো স্বাভাৱিক যদিও
সি মূল ৰূপ বা জৰ্কাটোৰ বিকৃতকাৰী হ'ব
নালাগিব। মানুহে কোৱা বা ব্যৱহাৰ কৰাৰ
পিছতহে কোনো এটা ভাষাৰ ব্যাকৰণৰ
নীতি-নিয়ম ৰচিত বা গঠিত হয়। বিবিধ
উপ-ভাষাৰ সমন্বয়ত একোটা মান্য ভাষাৰ
সৃষ্টি হয়। সৰ্বসাধাৰণ লোকে ব্যৱহাৰ কৰা
ভাষাৰ মাজৰ পৰা কিছুমান বীতি-নীতিৰ
নিৰ্দ্ধাৰ কৰি দি একোটা ভাষাক শক্তিশালী
কৰি তোলা হয়। পাণিনিয়ে সংস্কৃত ভাষাক
তেনেদৰে বান্ধি পেলোৱা কাৰণেই প্ৰাকৃতৰ
উদ্ভৱ হ'ল। তাৰো আকৌ সময় আৰু
ঠাই ভেদে ৰূপৰ পৰিবৰ্তন ঘটি অপভ্ৰংশ
আৰু আধুনিক ভাৰতীয় ভাষাসমূহৰ সৃষ্টি
হ'ল।

শব্দবদেৱৰ দিনৰ অসমীয়া ভাষাৰ লগত
অকণোদয় যুগৰ ভাষা যি দৰে নিমিলে,
সেইদৰে অকণোদয় কিয় বাঁহীৰ
যুগৰ ভাষাৰ লগতো আধুনিক অসমীয়া
ভাষাৰ অমিল স্পষ্ট। ধ্বনি, ৰূপ আৰু
ব্যাকৰণ গাঁথনিয়েই একোটা ভাষাক বিশেষ
প্ৰদান কৰাৰ ঘাই আহিলা অথচ সময়ে
সময়ে এই তিনিওটা প্ৰধান দিশতে জীৱিত
ভাষা একোটাৰ পৰিবৰ্তন ঘটে। অসমীয়া
ভাষাত বৰ্তমান হোৱা তেনে পৰিবৰ্তন,

ঘাইকৈ বিভিন্ন ভাষা-ভাষীৰ লগতে হোৱা
আদান-প্ৰদানতে অধিক দূতভাৱে সংঘটিত
হৈছে। সেয়ে নগৰ চহৰৰ ভাষাতকৈ
ভিতৰুৱা গ্ৰামাঞ্চলৰ ভাষাত জটুৱা বীতি
আদিৰ প্ৰচলন অধিক। আনহাতে এটা
ভাষাক সমীপৰ শক্তিশালী ভাষাই প্ৰভাৱিত
কৰিব পাৰে। গতিকে অগ্নিৰ লেখক হলেও
দুটি কথা সঁচা যে, আমাৰ এক বৃদ্ধন
সংখ্যক লেখক সাহিত্যিক বঙলা কিতাপ
আলোচনী পঢ়ি তাৰপৰা অন্ধ অনুকৰণ
কৰিছে। নগৰ চহৰৰ সাধাৰণ জনেও ঘৰৰ
ওলাই পদূলি মুখতে নিজৰ ভাষাতো এৰি
'ঐ বিজ্ঞা ভাড়া জায়েগা' বুলি হিন্দীৰ আশ্বাস
কৰিবলৈ লৈছে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত ভাষাৰ পয়মাল ঘটাব
আন এটা কাৰণ হৈছে। সংস্কৃত ভাষাৰ
জ্ঞানৰ অভাৱ। বঙলা ভাষাৰ প্ৰভাৱত
আমাৰ 'অভাৱ' শব্দই কেৱল অভাব হোৱা
নহয়; উচ্চাৰণৰ কথা বিচাৰ কৰিলে দেখা
যায় যে, অসমীয়াৰ বিশিষ্ট 'ৱ' উচ্চাৰণৰ
ব্যৱহাৰ প্ৰায় উঠি গৈছে।

হিন্দীত যিহেতু এই উচ্চাৰণ আছে
সেইবাবে ইয়াৰ বিলোপ সাধনৰ অন্তৰালত
বঙলা ভাষাই নিশ্চিতভাৱে ক্ৰিয়া কৰিছে।
সেয়ে 'দেৱতা' 'দেৱতা' হৈছে। অসমীয়া
'দেৱ'ৰ পৰা 'দেউ'ৰূপ হৈছে। ফুৰ্গদেউ,
বাপুদেউ, বাইদেউ, ককাইদেউ আদি তাৰ
উদাহৰণ। নাম গাওঁতে ঘোষাৰ যাদৱ
যদুনন্দন, মাধৱ মধুসূদন বুলি গোৱা হয়।
কিন্তু আধুনিক মানুহৰ নাম কওঁতে যাদৱ
চন্দ্ৰ চন্দ্ৰবৰ্তী, মাধৱ বেজবৰুৱা হৈছে। এই
উচ্চাৰণ এৰিলে ভগবানৰ পাকত সেৱা কৰিব
লাগিব, গাঁথিত নহয়। আধুনিকসকলে
গোৱা-উচ্চাৰ, মাধৱ, যাদৱ আদিৰ 'ব'টোৱে
ধান, মাহ সৰিয়হ বৰলৈ যোৱা অথবা তাঁত
শালৰ 'ব'কো বৃদ্ধাৰ পাৰে।

নামনি অসমত সমীপৱৰ্তী বঙলা ভাষাৰ
প্ৰভাৱত 'ৱ' উচ্চাৰণ বৰ্তমান হেৰাই গৈছে

বুলি গীত মাত কবিতাত সেই দৰেই ব্যৱহাৰ
কৰিবলৈ এৰি দিলে উজনিতো কোনো
ভাষিক গোষ্ঠীৰ কোনো কোনো উচ্চাৰণ
'ব'টোৰ উচ্চাৰণ 'অ' অথবা 'শ'ৰ সব
উচ্চাৰণ 'হ'ৰ দৰে হয় বুলিয়েই কৰিবলৈ
দিব লাগিব। কাৰণ সেই, সেই লোকৰ
মাজত তেনে উচ্চাৰণেই চলি আছে।
জীৱন শপটোৰ ৰ'ৰ ঠাইত কেতিয়াবা
স্পষ্ট ব আৰু কেতিয়াবা কোনো কোনো
গীত মাতত 'য়' উচ্চাৰণ কৰা শুনা যায়।

সেইদৰে

'হেঁতা'

পৰা গাল দুখন বুলিলে তাত আঙা ল'ৰাই
থকা হেঁতাখন আহি গালত পৰাহে
বুজাব। অথবা কোৱামতে লিখিবলৈ 'হ'লে
'পুখুই' পাতত চাই থকা হাজনী লেঙা
'হ'ল' বুলি লিখিব লাগিব। 'পঢ়া' শব্দটো
উজনিত 'পহা', নামনিত 'পহুৰা'; উজনিবটো
শহাপছৰ যেন লগৰীয়া; নামনিৰ উচ্চাৰণত
হুহুঙটো শুচাই দিলে পৰ দিয়া প্ৰহৰী

অসমীয়া ভাষাৰ বিশিষ্ট উচ্চাৰণ 'শ'
টোৰ বাবেই এটি গল্পৰ সৃষ্টি হৈছে: ভাৰতৰ
অন্য ঠাইৰ লোকে সেই উচ্চাৰণ সহজে
কৰিব নোৱাৰে। সেইয়ে প্ৰাচীন কামৰূপৰ
ব্ৰাহ্মণৰ পৰা আশীৰ্বাদ ল'বলৈ নিষেধ কৰি
কোৱা হৈছে- তেওঁলোকে শতায়ু হ'বলৈ
আশীৰ্বাদ দিলে আমুস হত বা নাশহে হ'ব।
কথাটিয়ে আমাক উচ্চাৰণৰ বিষয়ে বৰ
তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ইঙ্গিত এটি দিছে। সাধাৰণতে
অন্য ভাষা-ভাষীয়ে 'শ'টো হ, খ অথবা
চ বুলিহে উচ্চাৰণ কৰে। আনহাতে প্ৰাচীন
অসমীয়াত সংস্কৃতিৰ কেনে উচ্চাৰণ কৰা
হৈছিল, তাৰ নিদৰ্শন সত্ৰৰ বঢ়া পাঠক,
সুত্ৰধাৰসকলৰ মুখত পোৱা যায়।
সংখ্যাচাক শব্দৰ উনৈশ আদি তালব্য শ
ৰে লিখা হয় যদিও তাৰ উচ্চাৰণ চ হয়।
বৰ্তমান কোনো কোনো লোকে কীৰ্ত্তন পাঠ
কৰাৰ আগতে 'শ্ৰীকৃষ্ণায় বাসুদেৱায়' এই

সত্য

শ্ৰীদেৱেশ্বৰ গগৈ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

সত্য সুলভ নহয়।
ঈশ্বৰ আৰু কালৰ দুহিতা
সত্য।

গোলাপ পাহিৰ দৰেই
স্পৰ্শৰ কাতৰ মোহময়ী
সত্য।

সত্যৰ চউকামে আছে
ঠিক গোলাপ পাহিৰ দৰেই
কাঁইট-
আৰু কাঁইট-।

উদ্যোগী যুৱক যুৱতীলৈ

ত্ৰিপাক্ষিক শইকীয়া,
জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়।

সা-সুবিধাৰ বাবে ১০০০.০০ টকালৈকে আৰু বে-চৰকাৰী শিল্পানুষ্ঠানক ৪০০০.০০ টকা পাতি এককালীন অনুদান দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে।

উদ্যোগীক ঋণঃ ক্ষুদ্ৰ, কুটিৰ আৰু হস্ত শিল্পীক উদ্যোগৰ ব্যৱহাৰিক আহিলা-পাতি আৰু আৱশ্যকীয় কেঁচামাল কিনিবলৈ ১০০০.০০ টকাৰ পৰা ৫০০০.০০ টকা পৰ্যন্ত ঋণৰ সুবিধা আগবঢ়ায়।

ৰাষ্ট্ৰায়ুক্ত বেংক আৰু অসম বিত্তীয় নিগমৰ ঋণঃ উল্লেখিত উদ্যোগীক ঋণৰ বাহিৰেও ক্ষুদ্ৰ আৰু কুটিৰ শিল্পৰ উদ্যোগীসকলক উদ্যোগ স্থাপন কৰিবৰ কাৰণে বিভিন্ন আঁচনি অনুমোদন জনাই ঋণ লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হয়।

অসম বিত্তীয় নিগমৰ পৰা যন্ত্ৰপাতি আৰু উদ্যোগৰ গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে ঋণ লোৱাত জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই উদ্যোগী সকলক সহায় কৰি দিয়ে।

অনুসূচিত জনজাতিৰ বাবে বিশেষ সাহায্য আঁচনিঃ

অনুসূচিত জনজাতিৰ উদ্যোগী যুৱক-যুৱতীসকলে ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ স্থাপন কৰিবলৈ চৰকাৰৰ পৰা বিশেষ সাহায্য লাভ কৰিব পাৰে। এই আঁচনিৰ যোগে উদ্যোগীয়ে চৰকাৰৰ পৰা যন্ত্ৰপাতি সাহায্য হিচাপে পোৱাৰো ব্যৱস্থা আছে।

অসম ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ নিগমৰ পৰা সা-সুবিধাঃ

অনুসূচিত জাতি/জনজাতিৰ উদ্যোগী সকললৈ এই নিগমৰ পৰা ১০,০০০.০০ টকা পৰ্যন্ত ঋণৰ সুবিধা জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই আগবঢ়ায়।

উদ্যোগৰ যন্ত্ৰপাতি ভাড়া খৰিদি আঁচনিৰ যোগে যোগানঃ

এই আঁচনিৰ দ্বাৰা ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ নিগমৰ যোগে জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰৰ অনুমোদন সাপেক্ষে নিৱনুৱা যুৱক-যুৱতীক সহজ কিস্তিত উদ্যোগ স্থাপনৰ বাবে যন্ত্ৰপাতি

জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰৰ তৰফৰ পৰা সা-সুবিধা দিয়া হয়।

উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ পাছত উদ্যোগত খটুৱা মূলধন বা কেন্দ্ৰীয় ৰাজ সাহায্যৰ বাবে আবেদন, পঞ্জীয়নৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

অসম চৰকাৰে ১৯৮৬ চনত ডিচেম্বৰ মাহত উদ্যোগ নীতিৰ জৰিয়তে উদ্যোগ সমূহলৈ উদগনিমূলক অনেক সা-সুবিধা আগবঢ়াইছে। সেই সমূহৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰিব পৰাতোহে সফলতা।

আৱশ্যকীয় ঋণ, মঞ্জুৰী পালে তাৰ বিপৰীতে পাব পৰা বীজধনৰ বাবে আঁচনি দাখিল কৰি জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰৰ পৰা সুবিধা ল'ব পাৰিব।

যন্ত্ৰপাতি স্থাপন কৰাৰ পাছত আৱশ্যকীয় কেঁচামালৰ বাবে আবেদন কৰিব লাগিব। ঋণ পৰিশোধ কৰি উদ্যোগৰ সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে ব্যৱস্থা আছে।

জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই আগবঢ়োৱা উদগনিমূলক আঁচনি সমূহ হ'ল-

উদ্যোগিক প্ৰশিক্ষণঃ জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই নিৱনুৱা যুৱক-যুৱতীসকলৰ ভৱিষ্যত সংস্থাপনৰ বা উদ্যোগ গঢ়িব পৰা কাৰিকৰী জ্ঞান আহৰণ কৰাৰ অৰ্থে বিভিন্ন শিতানত প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰে। এই প্ৰশিক্ষণসমূহ- (ক) সুনিশ্চিত নিয়োগৰ স্বৰ্গত স্থানীয় উদ্যোগত বৃত্তিধাৰী প্ৰশিক্ষণ। (খ) ৰাজ্যিক আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা উদ্যোগিক আৰু প্ৰশিক্ষণ। (গ) উদ্যোগীসকললৈ শিল্প প্ৰশিক্ষণ।

গ্ৰাম্য শিল্প আঁচনিঃ এই আঁচনিৰ যোগে স্থানীয় উদ্যোগত ৬ মাহৰ পৰা ১ বছৰ পৰ্যন্ত প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধা দিয়া হয়। এই প্ৰশিক্ষণৰ বাবে প্ৰশিক্ষাৰ্থী আৰু প্ৰশিক্ষকক ভাড়া দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে।

উদ্যোগীক আৰ্থিক সাহায্যঃ জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই ব্যক্তিগত হস্ত শিল্পৰ উন্নত

ভাৰত চৰকাৰৰ উদ্যোগিক নীতিৰ আধাৰত ১৯৭৮-৭৯ চনত দেশৰ সকলো জিলাকে সামৰি উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষীপ্ৰ প্ৰগতিৰ বাবে জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰ আৰম্ভণি কৰা হয়।

জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰ জিলাখনৰ ভিতৰত এনে এটা প্ৰতিষ্ঠান য'ৰ পৰা উদ্যোগী সকলে ক্ষুদ্ৰ, অতি ক্ষুদ্ৰ আৰু গ্ৰাম্য শিল্প স্থাপন কৰাৰ বাবে আৱশ্যকীয় সকলো সা-সুবিধা একে লগে একে ঠাইতে পাব পাৰে।

জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰৰ সদৰ ঠাই এই কাৰ্যালয়ত প্ৰতিষ্ঠা হৈছে। যি কোনো এজন উদ্যোগীয়ে প্ৰথমে জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰত আহি প্ৰথমে এই কেন্দ্ৰত থকা উদ্যোগ সহায়ক শাখালৈ গৈ তাত থকা বিষয়া সকলৰ লগত নিজে কি ধৰণৰ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ দিহা কৰে তাৰ বিষয়ে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ দিহা কৰিব লাগিব।

আঁচনি সম্পৰ্কে সিদ্ধান্ত লোৱাৰ পাছত প্ৰাৰম্ভিক বা স্থায়ীভাৱে উক্ত উদ্যোগ পঞ্জীভুক্ত কৰাৰ দিহা কৰিব লাগিব। এই সন্দৰ্ভত নিৰ্দিষ্ট প্ৰ-পত্ৰ আদি কাৰ্যালয়ৰ পৰা যোগান ধৰা হয়।

তাৰপাছত উদ্যোগৰ বাবে আৱশ্যকীয় চালি, বিদ্যুৎ শক্তি আদিৰ বাবে সা-সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবে বিত্তীয় সাহায্যৰ বাবে বিত্তীয় অনুষ্ঠান, বেংক আদিৰ লগত যোগাযোগ কৰাৰ দৰ্কাৰ।

উদ্যোগ পৰিচালনা কৰিবৰ বাবে আৱশ্যকীয় দক্ষ কাৰিকৰ, কৰ্মচাৰী আদিৰ বাবে স্থানীয় নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰৰ লগত যোগাযোগ কৰক।

ৰাজ্যৰ ভিতৰত বাহিৰত থকা সেইধৰণৰ উদ্যোগ সমূহলৈ গৈ প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ বাবে

পাওঁ আদি অপশব্দৰ সৃষ্টিয়ে ভাষাৰ সোৱাদ হেৰুৱাইছে। কিছুমান শব্দৰ দুটাকৈ ৰূপ পোৱা যায়। যেনে একাৰ-আকাৰ, হাজাৰ-হেজাৰ। কেতিয়াবা তেনেকৈ পৰিবৰ্তনে অৰ্থৰো পৰিবৰ্তন ঘটায়। যেনে লিখক-লেখক। নিষেধাৰ্থক প্ৰত্যয় সংযোগতো দুটাকৈ ৰূপ কেতিয়াবা হয়ঃ নাখাও-নেখাও, নাইহিব-নোহাঁহিব। প্ৰকৃততে মূল ক্ৰিয়াত থকা স্বৰ টোৰ অনুৰূপেই পূৰ্বৰ নিষেধাৰ্থক ৰূপ ন টোত স্বৰ চিহ্ন সংযোগ হ'ব লাগে বিকল্পটো পিছৰ উচ্চাৰণ অনুকৰণীয়ে।

এটা শব্দ বৰ্তমান বৰকৈ চলিছে- 'বনোৱা' হিন্দীৰ প্ৰভাৱতে ইয়াক অসমীয়া ভাষাৰ যতে ততে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। অসমীয়াত চৰাই আকাশত বনায়, ঢেঁকীত ধান বানে। আজি ঘৰ, চাহ-ভাত, চুৱেটাৰ, পঢ়াৰ টোল, চোলা আদি সকলো বনায়। গতিকে ভাষায়ো অনাই-বনাই ঘৰ এৰি ঘৰতে আলহী হৈ পৰিছে। ইয়াৰ লগতে বঙলা প্ৰীতি আমাৰ সাহিত্যিকসকলৰ এক সংক্ৰামক ৰোগ হৈছে। কুকুৰে ঘ্যাউ ঘ্যাউ কৰি ধৰা ইংৰাজী শব্দ 'ভলিউম'টো বঙলাৰ অনুপাতে 'ভল্যুম' বুলি 'j' কাৰ দি লিখা তাৰে উদাহৰণ। আৰ্য্য, সূৰ্য্যত, বঙলাৰ দৰে 'j' কাৰ পৰিহাৰ কৰি, ইংৰাজী মানুহ বুজোৱা (Man) 'মেন' শব্দত 'j' কৰা লগাই বঙলা 'ম্যান'ৰ দৰে কৰা প্ৰবণতাই দেখা দিছে।

অসমীয়া শব্দ ইংৰাজী আখৰেৰে লিখা লিপ্যন্তৰৰ এই দিশটোৰ প্ৰমাদ চুকত লগা। s/a/i/k/i/a ত অসমীয়াৰ 'য়'টো দেখুৱা নহ'ল, হ'ব লাগিছিল s/a/i/k/i/y/a ; তেনেদৰে s/i/n/g/h/a আৰু h/o/l/o/n/g/h/a/b/i আদি শব্দও যথাক্ৰমে সিংঘ আৰু হোলোং হাবি উচ্চাৰণ হ'ব লাগে। অ, ও, উ আদিৰ ক্ষেত্ৰতেই অধিক গুণগোল দেখা যায়। g/o ইংৰাজীত 'গ' এটা ক্ৰিয়াপদ। অসমীয়াত g/o ৰ উচ্চাৰণ গো, গ বা গ' নহয়। গতিকে g/o/g/o/i আচলতে অসমীয়া মতে গোগোই যেনেকৈ গোহাঁই। m/i/l/o/n লিখিলে মিলোন বুলি মাতিব লাগিব। অৱশ্যে অ আৰু আ ৰ পাৰ্থক্য ৰাখিব নোৱাৰি। তালব্য শ ত হ্ৰস্ব ই আৰু তালব্য শ হ্ৰস্বউৰে শিশু শব্দ লিখা হয়। ইংৰাজীত এটা শ ৰ সলনি 's' আনটোৰ সলনি 'sh' কৰি Sishu কৰাৰ কোনো যুক্তি থাকিব নোৱাৰে। 'ভ'ৰ সলনি 'Bh' 'ৰ'ৰ সলনি 'v' ব্যৱহাৰ কৰা হয় তেনেদৰে ৰাভা শব্দটি r/a/b/h/a ৰ ঠাইত r/a/v/a হ'ব নোৱাৰে। এইদৰে হ'লে ৰেদ বেদান্ত ক

বোকাখাত, মদাৰখাত আদি শব্দ ক্ষেত্ৰ শব্দৰ পৰা অহা বাবে খাতৰ ত মূৰ্দ্ধন্য ট নহয়। নাইকিয়াত দীৰ্ঘ ঙ্গকাৰ নহয়। যাত আৰু আয়তৰ সন্ধি হৈ যাতায়ত হয় যাতায়ত নহয়। দুৰ্বোধ্যতা, গাভীৰতা আদি শব্দৰ তা অংশ অপ্ৰয়োজন। দুটা অনুসাসিক একেলগে ব্যৱহাৰ নহয়। ভূঞা শব্দত চন্দ্ৰবিন্দু দিয়াৰ ফলত নেওং, হওং আদি ভুল হয়। থিয় শব্দ ঠ নহয়। মুখত দীৰ্ঘ উকাৰ হ'ল বুলি মুখ্যতো দীৰ্ঘ উকাৰ হ'ব নোৱাৰে। কৰ্মপ্ৰাপ্তিৰ যোগ আৰু কলিয়ুগ শব্দ দুটাৰ যোগ আৰু যুগ বেলেগ অৰ্থব্যঞ্জক শব্দ। তই ৰ ই ক্ৰম উকাৰ আৰু ক ই ৰ ই ক্ৰ ৰূপ প্ৰায়ে একে হোৱা দেখা যায়। তদুপৰি ময়ূৰ, নূপূৰ আদি শব্দৰ হ্ৰস্ব দীৰ্ঘ উকাৰৰ প্ৰমাদ মন কৰিবলগীয়া। খোদিত কৰাটো খুদিত লিখে। বান্ধীকি, কল্লিণী আদি শব্দত হ্ৰস্ব দীৰ্ঘ ইকাৰৰ স্থান বহুতে গুণগোল কৰে। পৰ্বতৰ বৰ ওপৰত বেফ থকাৰ কাৰণেই তিব্বতৰ বৰ ওপৰতো বহুতে বেফ দিয়ে। জন্ম মৃত্যু আৰু সাহায্যতো বেফ নিদিলে খেনোৰ গা-মন ভাল নালাগে। আকৌ আশীৰ্বাদ, সম্পৰ্ক আদি শব্দৰ বেফ চিন ব'ৰ ঠাইত 'শ'ৰ ওপৰত ক ৰ ঠাইত স্প ৰ ওপৰত দি অদ্ভুত কৰা দেখা যায়। ভুলৰ দীৰ্ঘ উকাৰ পূজাত হ্ৰস্ব উকাৰ নহয়। নিৰ্দিষ্ট বোধক 'টো' মূৰ্দ্ধন্য ট বে আৰু জোৰ বুজোৱা ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য, ও বে দুটা বেলেগ অৰ্থ হয়, কৰাটো হলে ক্ৰিয়া বিশেষক বুজায়, কৰাতো হ'লে কৰা সত্বেও বুজায়।

খ্ৰীষ্টান, কেপষ্টান, বেহেস্ত আদি বিদেশী শব্দ আমাৰ পণ্ডিতসকলৰ বিভিন্ন জনে বিভিন্ন ৰূপত লিখে। ছাগলি, ভেকুলি, কাউৰি আদি শব্দত হ্ৰস্ব ইকাৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ এচামে নিৰ্দেশ দিছে। চনত আৰু পি ত শব্দত দুয়োটা চ ব ব্যৱহাৰ দেখা যায়। গঙ্গা, শঙ্কৰ আদি শব্দত অনুস্বৰ ব্যৱহাৰ নীতি বিৰুদ্ধ। আনহাতে গঙ্গাৰ উচ্চাৰণ অসমীয়াত গঙা হে।

হ্ৰস্ব যুক্ত শব্দত বা ব্যঞ্জনান্ত শব্দত জোৰ বুজোৱা ও যোগ হ'লে তাক সেই শব্দৰ আখৰত স্বৰৰ চিহ্ন দি লিখা হয় যেনে- হাততো, পৰিয়ালো। উ আৰু ই যুক্ত শব্দত এ বিভক্তি ৰূপে যোগ দিলে যথাক্ৰমে ৰ আৰু য হয় যেনে- মধুৱে হৰিয়ে। বিভক্তিৰ বিপৰ্য্যয় বৰ্তমান ভাষাৰ আন এটি উল্লেখযোগ্য কথা। দ্বিতীয় বা চতুৰ্থ বিভক্তিৰ ঠাইত সপ্তমীয়ে দখল কৰিছেঃ 'বজাৰত যাওঁ' ইয়াৰ উদাহৰণ। ইয়াৰ লগতে যাব ধৰা, খাব ধৰা, শুনা

শ্লোকটো বৰ বেলেগ ধৰণেৰে মতা শুনা যায়। 'বসুদেৱ সূত' অংশৰ চু আৰু চাণুৰ শব্দৰ চ একে হৈ শ্ৰুতিকটু হয়। (প্ৰথম চ মূৰ্দ্ধন্য ৰ ত দীৰ্ঘ উকাৰ কৰি মাতিব নোৱাৰাৰ কাৰণে) আগৰ দিনৰ সূত্ৰধাৰ সকলে কল্লিণী হৰণ নাটৰ নান্দী গাওঁতেজত পাদ পঙ্কজৰজঃ শিবসা সুবেশা' বুলি গায়। অসমীয়াত সংস্কৃত উচ্চাৰণৰ প্ৰাচীন ৰীতি সেইয়ে আছিল।

প্ৰাচীন শব্দ কোনটো স্বৰাস্ত কোনটো ব্যঞ্জনান্ত সেইটো নিৰ্ণয় কৰা টান। ছন্দৰ খাতিৰত একেটা শব্দই কেতিয়াবা দুই প্ৰকাৰে উচ্চাৰিত হ'ব পাৰে। নাম ঘোষাত গোপাল আৰু গোপাল দুয়ো প্ৰকাৰৰ উচ্চাৰণ উদাহৰণ আছে। কিন্তু শব্দৰ অন্তৰ্গত ই আৰু য ৰ উচ্চাৰণ ই ৰ দৰে হয়- উপাই, উপায়। বঙলুৱা প্ৰভাৱত গণেশ, সুবেশ, সুগীল, সুশীল, সুবেশ শব্দ গনেচ, চুবেচ, চুনীল, চুচীল, চুবেন আদি হৈছে। হ্ৰস্ব (৭) ৰ পিচত থকা স, চ উচ্চাৰণ হয়। কোনোৱে তাক অসমীয়া উচ্চাৰণ কৰিবলৈ গৈ তাহানি খুটান মিশ্যনেৰী সকলে Dear Friend ৰ অসমীয়া 'বেথাৰ মতিব' কৰাৰ দৰে উৎস, উৎসৱ বৎস আদি শব্দৰ চ উচ্চাৰণ স ৰ দৰে কৰে কিন্তু চিকিৎসা আদি শব্দ 'সা' বুলি নকয়। অন্য ব্যঞ্জনৰ লগত যুক্ত হ'লে শ, ষ, সৰ উচ্চাৰণ চ হোৱাৰ দৰেই, হ্ৰস্বস্তৰ পিচৰ স, শ, ষ, ৰ উচ্চাৰণো চ হয়।

উচ্চাৰণৰ ক্ষেত্ৰত বেছিকৈ মন কৰিবলগীয়া কথা হৈছে 'ও' আৰু 'উ'ৰ। বহুতৰ মুখতেই এই দুই ৰূপৰ পাৰ্থক্য স্পষ্ট ৰূপত পোৱা নাযায়। চোলাটোক বহুতে চুলা বোলে, উল আৰু ওলৰ পাৰ্থক্য নাথাকে। তেনেদৰে গুড় শব্দক গোড় বুলি অনাৱশ্যক অনুসাসিক সংযোগ কৰা হয়। নামনি অসমত 'ও' উচ্চাৰণ বেচিকৈ নহয়। 'গোপাল গোবিন্দ যদুনন্দন'ৰ উচ্চাৰণ গোপাল গবিন্দ যদুনন্দন বুলিহে মতা শুনা যায়। এইবাৰ আখৰ জোঁটনিলে আহে। জ ই ঞ ই জ আৰু ঞ ই জ ই জ ৰ পাৰ্থক্য বহুতে নজনাৰ ফলত ৰজাই আজ্ঞা কৰিলে নে আজ্ঞা কৰিলে বুজা টান। বছৰ শব্দত এক আৰু ঈয়া যোগ হৈ বছৰেকীয়া হ'ব লাগে তাৰ সলনি বছৰেকীয়া লিখিলে মেহেকীয়া, পেহেকীয়া লিখিব লাগিব। অতি সাধাৰণ দুটামান শব্দ হৈছে তাৰোপৰি, নামাকৰণ আদি হ'ব লাগে, তাৰ-উপৰি বা তদুপৰি, নামকৰণ। শ্ৰদ্ধাঞ্জলি, পুষ্পাঞ্জলি আদি শব্দত (১) দীৰ্ঘ ঙ্গকাৰ নহয়।

কোনো বন্ধক আদি নোলোৱাকৈ যন্ত্ৰপাতিৰ শতকৰা ১০ ভাগ অগ্ৰীম ধন লৈ যোগান ধৰে।

প্ৰতিযোগিতামূলক প্ৰদৰ্শনীৰ ব্যৱস্থাঃ উৎপাদিত শিল্পজাত সামগ্ৰী সমূহৰ বহুল প্ৰচাৰ কৰি উন্নত বজাৰৰ ব্যৱস্থাৰ বাবে জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই প্ৰতি বছৰে এনে ধৰণৰ প্ৰদৰ্শনীৰ আয়োজন কৰে। লগতে প্ৰদৰ্শিত উন্নত মানৰ সামগ্ৰীৰ বাবে উদ্যোগীসকলক নগদ ধনেৰে পুৰস্কৃত কৰা আৰু স্বীকৃতি পত্ৰ প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰে।

দক্ষ হস্ত শিল্পিলৈ জীৱিকা ভাতাঃ এই আঁচনিৰ যোগে একোজন দক্ষ কাৰিকৰক মাহে ৪০০.০০ টকাকৈ ৬ মাহৰ ভাট্টা দিয়াৰ ব্যৱস্থা এই কেন্দ্ৰই কৰে। ইয়াৰ উপৰিও কেচামাল কিনাৰ বাবে মাহে ১০০.০০ টকাকৈ ৬ মাহলৈ প্ৰদান কৰা হয়।

উদ্যোগ পামৰ আঁচনিঃ উদ্যোগ স্থাপনৰ বাবে সুবিধা কৰি দিবলৈ গাওঁ আৰু নগৰ অঞ্চলত বিজুলি, যাতায়ত, পানী যোগানৰ সা-সুবিধাৰে ঘৰ (চালি) নিৰ্মাণ কৰি নিবনুৱা যুৱক যুৱতী সকলক আৰু ক্ষুদ্ৰ শিল্প গোটক উদ্যোগ স্থাপনৰ বাবে অনুদ্বীপীয়া ভাড়াত দিয়া হয়।

বাণিজ্যিক পামঃ এই আঁচনিৰ জৰিয়তে ব্যৱসায় চলিব পৰা সম্ভাৱনা থকা অঞ্চলত উদ্যোগ বিকাশৰ বাবে সৰু সৰু ঘৰ নিৰ্মাণ কৰি নিবনুৱা যুৱক যুৱতীক সামান্য ভাড়াত উদ্যোগ স্থাপন কৰিবলৈ সুবিধা দিয়ে।

উদ্যোগ গোটৰ পঞ্জীয়নঃ ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ সমূহ এই কেন্দ্ৰত পঞ্জীয়ন কৰা হয়। উদ্যোগটোৱে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সা-সুবিধা গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে উদ্যোগটো-পঞ্জীয়ন কৰাটো অতি আৱশ্যকীয় কথা।

পঞ্জীভুক্ত উদ্যোগলৈ কেঁচামালৰ যোগানঃ জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই উদ্যোগৰ আৱশ্যকীয় কেঁচামালসমূহ সময়ে সময়ে যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰে।

(ক) বাজ্যত উৎপাদিত বনজ, খনিজ সম্পদ আদি আহৰণ কৰাত এই কেন্দ্ৰই উদ্যোগীজনক সহায় কৰে।

(খ) ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগসমূহে কেঁচামাল হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা লো, তীখা, বিলাতি মাটি, চৰুী তেল, অসম ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ন নিগমৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰাত জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই সহায় কৰি দিছে।

ইয়াৰ উপৰিও আমদানীকৃত সামগ্ৰীৰ প্ৰয়োজন সাপেক্ষে ইম্পৰ্ট ট্ৰেড কন্ট্ৰল নিয়মালী অনুসাবে গাইণ্ডটীয়া লাইচেঞ্চ দিয়াৰো ব্যৱস্থা কৰি দিয়ে।

অসম অগ্ৰাধিকাৰ সামগ্ৰী ক্ৰয় বিধি ১৯৭২ অন্তৰ্গত শিল্প গোটৰ পঞ্জীয়নৰ ব্যৱস্থা এই কাৰ্যালয়ৰ পৰা দিয়া হয়। স্থানীয় উদ্যোগ বিলাকে উৎপাদন কৰা সামগ্ৰী সমূহৰ বিক্ৰিৰ ক্ষেত্ৰত সহায়ক হ'বৰ কাৰণে ঔদ্যোগিক গোটসমূহ এই আঁচনিত পঞ্জীভুক্ত কৰি সামগ্ৰীসমূহ চৰকাৰী বা বেচৰকাৰী খণ্ডত কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়ে।

বীজধন ঋণ প্ৰদানঃ ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেংক বিত্তীয় নিগম আদিৰ পৰা উদ্যোগীসকলে পোৱা ঋণৰ বিপৰীতে যন্ত্ৰপাতিৰ ঋণৰ শতকৰা ১০% আৰু কাৰ্যকৰী মূলধন ঋণৰ বিপৰীতে শতকৰা ১৫% অতি কম সুদত প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা এই কেন্দ্ৰত আছে।

ৰাজসাহায্য সমূহঃ (ক) কুটীৰ আৰু ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগসমূহত ব্যৱহাৰ কৰা বিজুলি শক্তিৰ বেলাত উদ্যোগ গোট সমূহলৈ ৰাজসাহায্য দিয়া হয়।

(খ) বিজুলী শক্তি ব্যৱহাৰ কৰা উদ্যোগ

সমূহ যদি ডিজেল জেনেৰেটৰ চেট বহুৱাই আৱশ্যক অনুযায়ী ব্যৱহাৰ কৰে তেন্তে সেই সেই ডিজেল জেনেৰেটৰৰ কিনা দামৰ শতকৰা ৫০% ভাগ সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে।

পৰিবহণ ৰাজসাহায্যঃ উদ্যোগসমূহৰ আৱশ্যকীয় কেঁচামাল সামগ্ৰী, যন্ত্ৰপাতি আদি অসমৰ বাহিৰৰ পৰা অনা আৰু উৎপাদিত সামগ্ৰীসমূহ অসমৰ বাহিৰলৈ নিয়া পৰিবহণ ব্যয়ৰ ক্ষেত্ৰত শিলিগুৰিৰ পৰা উদ্যোগৰ স্থানলৈ আৰু উদ্যোগৰ স্থানৰ পৰা শিলিগুৰিলৈ ৰেল পৰিবহণত হোৱাৰ খৰচৰ শতকৰা ৯০ ভাগ ৰাজ সাহায্য দিয়া হয়।

২৫ শতাংশ ৰাজ্যিক মূলধন বিনিয়োগ ৰাজসাহায্যঃ

১/৪/৮৩ তাৰিখৰ পাছত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ সমূহৰ যন্ত্ৰপাতি, কাৰখানা গৃহ নিৰ্মাণ আৰু মাটি-বাৰী আদি খটুৱা মূলধনৰ ২৫% ৰাজসাহায্য দিয়া ব্যৱস্থা আছে।

ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা আগবঢ়োৱা স্বনিয়োজন আঁচনিৰ যোগে শিক্ষিত নিৱনুৱা যুৱক-যুৱতীয়ে আত্মসংস্থানৰ বাবে উদ্যোগ, সেৱা প্ৰতিষ্ঠান আৰু ব্যৱসায় আদি খুলিবলৈ ক্ৰমে ৩৫,০০০ হেজাৰ; ২৫,০০ হেজাৰ আৰু ১৫,০০০ টকা পৰ্যন্ত ঋণ পোৱাৰ ব্যৱস্থা এই কেন্দ্ৰই কৰি দিয়ে।

এই ঋণ পাবৰ কাৰণে যুৱক বা মহিলা গৰাকীৰ বয়সৰ সীমা ১৮ বছৰৰ পৰা ৩৫ বছৰৰ ভিতৰ হ'ব লাগিব। শিক্ষাগত অৰ্হতা কমেও প্ৰাৰম্ভিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব লাগে। এই ঋণ যোৱা ১৯৮৩-৮৪ চনৰ পৰা আৰম্ভ হৈ অহা ১৯৯০ চনত সমাপ্ত হ'ব বুলি জনা গৈছে।

THE DIBRU COLLEGE AT A GLANCE.

Prof. N.L. Borgohain,
M.A. (G.U.),
M.A.(D.U.), L.L.B (D.U)
Vice-Principal and the Head
of Deptt. of History.

The growth of higher education in this eastern most district of India received a new dimension with the establishment of old Dibrugarh College which ultimately became nucleus of the present Kanoi group of educational institutions in Dibrugarh town. This removed the longleft pressing demand of the people to a great extent. The dawn of independence in India and the new urge and opportunities created by it widened the scope of higher educational facilities. More number of people who were hitherto deprived of this privilege aspired to receive the blessing of higher education. In the light of this new development it also became necessary to enlarge the scope for higher education in our town. With the growth of new educational complex in Dibrugarh town it was also

felt that there should be an independent educational institution of a status of Degree College wholly sponsored and patronised by the general public of this town. In the light of this urge some enthusiastic young men led by Sri N.L. Borgohain M.A, Sri Saifuddin Ahmed M.A. L.L.B, Sri Safaaddin Ahmed M.Com, Sri Keshab Sharma M.A, Sri Sarat Borkakaty M.A, Prabhat Borpujari M.A. L.L.B, Sri

Bipin Sarma B.A, Sri Nagen Das and some others took a momentous decision to start a new college in the town and to mobilise public support for this purpose.

The first public meeting was convened by Sri N.L. Borgohain at Amolapatty Natyar Mandir, Dibrugarh, which was presided over by late Govind Chandra Sarma, B.A. B.T. Rtd. Head-Master, George Institution, Dibrugarh (Now Bagmibar Nilmoni Phukan High School) on 25th September, 1962. The public meeting, promptly endorsed the idea for the establishment of a new college and a strong working committee representing various shades of public men with Dr. Rudra Goswami, the then Vice-Principal, Assam Medical College, Dibrugarh, as president and Shri Nilmoni Borthakur as General Secretary was immediately constituted to initiate the new college to be named as Dibrugarh College. Sri N.L. Borgohain and Sri Safaaddin Ahmed were elected as Joint Secretaries. It is heartening to mention that people of Dibrugarh and neighbouring villages gave their whole-hearted support and the work of fund collection was started in right earnest. Some preliminary works were taken up to start the functioning of the college from the beginning of

academic session 1963-64. In spite of the outbreak of Chinese aggression in 1962 the college working committee continued to proceed with its work. The organisational works were done in an office in the house of Late Sivanath Sarma, Chiringchapari, Rtd. D.I. of schools for more than one year. Meanwhile Shri Nilmoni Borthakur, who had rendered valuable services in the initial stages of the college, submitted his resignation as General Secretary on personal ground and the working committee authorised the Joint Asstt. Secretaries to act for the college.

The College was first started with effect from 16th August, 1963 in the premises of the George Institution, Dibrugarh with the Pre-University in Arts and Commerce and T.D.C. 1st year Arts with total enrolment of 131 students. The inauguration ceremony of the college was performed by late Baidya Nath Mukherjee, the then Minister-in-charge of Health and exercise, Govt. of Assam.

The college working committee decided to constitute an Ad-hoc Governing Body for managing the affairs of the college and as such a public meeting was convened by Shri N.L. Borgohain on 26th May, 1963 and the same

১৪ পৃ. ৩ পক্ষ

ভেদ ভেদান্ত বুলি মাতিব লাগিব, 'ও' কাৰ বুজাবলৈ 'O' (অ) আখৰটো ইংৰাজীত ব্যৱহাৰ হয়। 'কুশল কোঁৱৰ' ইংৰাজী ৰূপত ৰে পিচত u কেনেকৈ হ'ব সেই কথা

আমাৰ অজ্ঞাত; ব্যৱহাৰ কৰোঁতাবো অজ্ঞাত। ডিব্ৰুগড়, মেচাগড় নুমলিগড় আদি শব্দত 'ড' বুজাবলৈ ইংৰাজী 'rh' ব্যৱহাৰ হ'লে বড়ো শব্দ rh ব্যৱহাৰ কৰি লিখিব

লাগে। লিপ্যন্তৰৰ গুণগোল অৱশ্যে সকলো ভাৰতীয় ভাষাতে আছে। কাৰণ প্ৰতি ভাষাতে উচ্চাৰণ অনুসৰিহে অন্য ভাষালৈ শব্দ লিপ্যন্তৰ কৰা হয়।

meeting was held under the presidentship of Shri Achini Charan Choudhory in the premises of the Bengali High School, Dibrugarh. An Ad-hoc Governing Body with Sri Dharmananda Das, the then Commissioner of Upper Assam Division, Dibrugarh as chairman with the following persons were formed.

1. Sri Dharmananda Das I.A.S.,-- Chairman.
2. Dr. M.N. Bhattacharya Principal, Assam Medical College- working chairman.
3. Dr. Rudra Goswami. Assam Medical College- Vice President.
4. Sri N.L. Borgohain.
5. Safaaddin Ahmed. Joint Secretaries.
6. Sri Binanda Chandra Baruah, Advocate- Member.
7. Sri A.C. Choudhory. -Member.
8. Sri Anil Kumar Kundu. -Member.
9. Sri Kamakhya Prasad Ganguly. -Member.
10. Sri Ambika Prasad Kedia. -Member.
11. Sri M.D. Jalan. -Member.
12. Sri Robin Barua. -Member.
13. Sri N.L. Bagaria. -Member.
14. Sri Nandeswar Chakravorty. -Member.
15. Mrs. Padma Kumari Gohain. -Member.
16. Shri Sarat Borkakaty. -Member.
17. Shri Bipin Sharma. -Member.
18. Shri Promod Chandra Das. -Member.
19. Shri M.A. Rahman. -Member.
20. Shri Ranjit Ganguly. -Member.
21. Shri Ramesh Baruah. -Member.
22. Shri Saifuddin Ahmed. -Member.
23. The Deputy Commissioner. -Member.
24. Shri B.N. Jamuar. (after assumption of office

on 7-12-63) -Member

The Ad-hoc Governing Body continued to function under the chairmanship of Shri Dharmananda Das I.A.S. the then Commissioner of Upper Assam Division, Dibrugarh.

Shri N.L. Borgohain who is now seniormost professor was acting as Principal of the college till Sri B.N. Jamuar (Present Principal) joined on 7-12-63. Many dedicated teachers offered their honorary services in the beginning of the college. The teachers included are Prof. Sarat Borkakaty, Prof. N.L. Borgohain, Prof. Keshab Sarma, Prof. Prabhat Borpuzari, Prof. G.B.L. Shastri, (Now retired), Prof. Sunillesh Buragohain, Prof. Saifuddin Ahmed, Prof. Riazuddin Ahmed, Prof. Rama Dutta, physics, Prof. R.K. Debnath, physics, Prof. Smiti Sharma, Chemistry, Prof. H. Bhumij, Chemistry, Prof. L.C. Goswami, Botany, Prof. M. Ahmed (English now in D.H.S.K. College), Prof. Abu N. Borah, physics (now in D.H.S.K. College), Mrs. Sanu Devi, Botany (now in D.H.S.K. College), Prof. Lekha Dutta, zoology (now in Handique Girls' College, Guwahati), Prof. Kunja lata Deori, Prof. Prasenjit Sharma, physics, Prof. Surjya Das and Prof. Gagan Hazarika (now in U.K.), Prof. H.R. Chutia, Shri Pulin Das, Shri Ajit Baruah Prof. physics, had all rendered their valuable services in the initial development of the Science Section of the College;

Prof. Jadav Barua (Now in D.H.S.K. College), Prof. Bipin Borgohain, Prof. P. Pandey, Prof. Amala Barua, Prof. M.N. Gogoi along with a few member of teachers who were paid an honorium of 75/- P.M. Prof. H. Devi, Mrs. Kalyani

Das, Prof. D.L. Borgohain, Prof. R. Sharma were appointed as Part-time teachers and rendered valuable services to the institution. Be it mentioned that these teachers offered their services till the substantive appointments were made in the departments. The first batch of teachers appointed in July, 1964 are as follows: Prof. D.N. Mandal (English), Miss Dipali Roy (Bengali), Mrs. Kalyani Das (Assamese), Prof. R. Sharma (Assamese), N.L. Borgohain (History) besides other part-time teachers.

Later in 1964 the college was shifted to the Indoor Stadium, Chowkidinghee, and then to its own site in 1970. Meanwhile the college authorities could manage to purchase about 6 bighas of land from M/S Jalan Industries, Dibrugarh and had begun construction of college buildings there on.

The Government first sanctioned an Ad-hoc maintenance grant of Rs. 1000/- (one thousand) only P.M. with effect from April, 1965 and the same continued till February, 1968.

The Ad-hoc Governing Body continued to function till the formation of the first regular Governing Body by the Government vide Govt. Memo No. ECL 21/67/33 dt. 6-4-68 with the following members.

1. Shri Naba Kumar Dutta -President.
2. Shri B.N. Jamuar-Principal & Secretary.
3. Dr. M.N. Bhattacharyya- Member.
4. Shri Indreswar Khound- Member.
5. The Inspector of Schools, L.D.C. Dibrugarh- Member.
6. Dr. M.N. Khanna.
7. Dr. M.N. Bhattacharyya. University nominees.
8. Prof. N.L. Borgohain.

9. Shri Saifuddin Ahmed. -Teachers' representative- Member.
10. Shri B.C. Bhattacharyya- Guardians' representative- Member.
11. Shrimati Narmada Choudhory.
12. Shri Indreswar Sharma, Advocate. -Public representative.

On the expiry of the term of the Governing Body the second Governing Body was constituted by the Government under the chairmanship of Smati Lily Sengupta Ex-MLA and Sri Gobin Bhattacharyya as Secretary and Sri B.N. Jamuar, Principal as Joint Secretary vide Govt. Notification No. ECL 63/71/3 dt. 30-6-71. The Governing Body continued its full term of three years and on the expiry of the said period, the third Governing Body was constituted by the Government under the chairmanship of Sri Dipak Murmoo M.L.A. and Sri Tankeswar Borah as Secretary. The Governing Body continued to complete the term and since its expiry, the management of the college was brought under the D.P.I., Assam, with Sri Rudreswar Sonowal, Asstt. Inspector of Schools, Dibrugarh, as Secretary of the college. Later on, the Government constituted a Governing Body with Sri Brajanath Goswami, Govt. Pleader, as President and Sri B.N. Jamuar as Secretary and the same set of members of the Governing Body was allowed to function for a period of Six years. After the expiry of the said period, the present Governing was constituted by the D.P.I. Assam, vide his letter No.G(A)GBI/86/182 dt. 20-8-86 with the following members

1. The Deputy Commissioner (Sri N.C. Dutta I.A.S.)--

- President.
2. Principal B.N. Jamuar- Secretary of the college.
3. Vice-Principal Sri N.L. Borgohain- Member.
4. Mrs. Alaka Barua (Prof. DHSK College) -Member.
5. Dr. Haren Sarma. (Prof. A.M.C.) -Member.
6. Dr. K.D. Goswami. (D.U.)- Member.
7. Shri Biren Borah - Ex-Asstt. Controller, -Member.
8. Dr. I. Haque,
9. Sri Brajanath Goswami, (University nominees).
10. Sri Dambarudhar Gogoi. Ex-Inspector of College. D.U. -Member.
11. Sri S.K. Chakravorty- Inspector of Schools, D.D. circle. -Member.
12. Prof. Indra Kanta Borah.
13. Prof. B.N. Buragohain. Teacher's representatives.

During the period of receiving the maintenance grant of Rs. 1000/ p.m. from the Government and the income of the college was quite inadequate, the then Commissioner of Upper Assam Division Sri D. Das, specially took interest to raise a working fund from the following well-wishers of the town.

1. Late H.B. Kanai. Rs.10,000/-
2. Sri P. Dutta. Rs. 1,000/-
3. M/S Habibullah- Rs.500/-
4. M/S Saharia Charity fund 4,500/-
5. Dibrugarh Fisheries Co-operative. 500/-
6. Sri K. Sailia. 100/-
7. M/S Girdharilal- Sadarmall. 5,000/-
8. Sri B.C. Borkakaty. 100/-
9. Sri N. Barooah. 50/-
10. Sri R.D. Sharma. 250/-
11. Sri M. Ahmed. 100/-
12. Sri R.C. Barooah. 250/-
13. Sri A.C. Gupta 251/-
14. Sri Bhagawan Das. 50/-
15. The Lengrai T.E. 50/-
16. The Lakhbari T.E. 201/-

17. J.K. Sharmah. 101/-
  18. A.C. Senapatty. 10/-
  19. B. Baruah. 5/-
  20. B. Dowerah. 10/-
  21. Nagen Das. 15/-
- and a few others who contributed liberally for the growth of the college. Later on the Government was pleased to enhance the grant of Rs. 1000/- to Rs. 3500/- P.M. and the same was allowed to continue till the Arts & Commerce sections of the college was brought under the deficit system of grant-in-aid in December, 1972. The Science section which was added during the Academic session 1965-66 with the Pre-University classes in the Indoor Stadium was up graded to the Degree Standard in due course was brought under the deficit system of grant-in-aid in September, 1974. At present the college is receiving a maintenance grant of Rs. 1,72,900/- P.M. from the State Government.

The University grants commission in December, 1970 sanctioned a grant of Rs. 1,72,666/- for the college Library Building which was fully utilised under the supervision of a college Development Committee constituted under the direction of the Governing Body.

The University Grants Commission is pleased to sanction an amount of Rs. 5,00,000/- for the construction of the 1st floor scheduled caste Girl's Hostel building, improvement of the Library and purchase of Science laboratory equipments. The grant is being utilised. Moreover, the college has been able to receive a grant of Rs. 2 lakhs from the welfare Department for backward classes for the constitution of a Girl's Hostel attached to the college. The Hostel building is going to be

opened during the academic session 1988-89.

Academic achievements:

The result of the various examinations conducted by the University and the Assam Higher Secondary Council have been satisfactory since the beginning. Sri Biswa Rajkhowa was the first graduate who got distinction in 1968. Since then every years students have been securing distinction and honours in various subjects of the three faculties. i.e. Arts, Commerce and Science of the degree examinations. The college has been offering majors in Mathematics, Physics, Botany, Education, English, MIL (Assamese), History, Economics, Political Science and Accountancy. There are at present 1800 students on its roll and 60 (sixty) teachers and 26 (twenty six) employees serving in the college. During the period since the beginning Sri Bhaben Bhattacharyya Lecturer in Sanskrit and Sri Riazuddin Ahmed, Lecturer in Political Science passed away. Prof. G.B.L. Shastri, Lecturer in Sanskrit, who served the college since its inception retired in 1984. Some of the teachers of the college have acquired additional qualifications in recent years and mention may be of Prof. Anjana Borkakaty, Prof. Ramiza Khatun, Namita Das, Prof. Asutosh Bhattacharyya qualified for Ph.D. and Prof. Surya Das, Prof. Kanteswar Talukdar, Prof. Pradeep Chetia Phukan, Prof. Lily Begum, Prof. B.K. Baruah acquired M.Phil from Guwahati and Dibrugarh Universities respectively, Dr. A.N. Sahay also acquired the Ph.D. from the Bhagalpur University, Bihar.

Other achievements:

Various kinds of games and sports have been encouraged by the college authorities. It is to be mentioned that the college Foot-ball team for continuous two years became the Champion team of the Inter college Foot-ball tournament of the Dibrugarh University held at Mariani in 1981-82 and at Tinsukia in 1982-83 respectively. As many as nine players of the college team had got the opportunity to represent the Dibrugarh University Foot-ball team held outside Assam in both the years. In the year 1982-83 the authorities of the Dibrugarh University allotted the responsibility of holding the XIV Inter college sports meet to the college (So far not allotted to any college in the history of the University) and the college authorities hosted the Inter college sports meet on Janu/83 to 5th January/83 by forming an organisation committee headed by Vice-Principal N.L. Borgohain with a number of Sub-committee with professors and officials of Dibrugarh University. More than 300 athletes representing over 30 colleges under the university took part in the various disciplines of the Sports Meet and it was a great success.

The college Volley-ball team also managed to get championship more than two years and in 1987-88 the college volley-ball team became the champion held at Tinsukia under the auspices of the Tinsukia college.

The 32nd Annual conference of the Assam College Teachers' Association was held in the college premises on 6th and 7th May, 1983. A strong reception committee was formed with all the members of teaching staff of Dibru College, DHSK College, DHSK Commerce and MDK

College. The conference was a great success and it was the gathering of all the intellectuals of the different colleges of the state.

There has been a NCC cadet wing in the college under the Proof-in-charge of Prof. Lakhan Bora having more than 100 cadets on its roll. Recently one girl's NCC cadet wing is also added to the college.

There is a well-equipped library having more than 10,000 books and journals. Reading facilities are being provided to the students. The college managing is also published regularly.

There is a healthy academic atmosphere in the college. The students' union have been functioning in a democratic spirit electing their representatives every year.

The college authorities are grateful to the well-wishers and sympathies specially the authorities of the George Institution and the Indoor Stadium who had helped unimensely to a large extent for housing the classes, there and helped growth of a well-established college in recent years in the state. Shri L. Bhattacharyya of M/S Bhattacharyya press had lent his personal Typewriter for use in the College Office in the begning. Also Late Daip Singh of Dibrugarh do noted a few benches for use in the College Office. Mention may be made of late Israil Khan Panch Ali- who also donated about Rs. 4000/- worth of timber to the College in the beginning for preparation of Benches & Desks.

Late Dr. P.C. Goswami, M.Sc. Ph.D. the then Inspector of Colleges, offered various official and non-official suggestions for the growing institution. The college authority is grateful to Shri D. Gogoi, the then

See p. 25

Emancipation of Man

By. Sri B.N. Jamuar M.A.
(Triple) BL
Principal.

Nature has planted in our minds an insatiable longing to see truth. Man is the possessor of freedom. However, no individual is quite like his fellow; no life repeats another and yet a single pattern runs through them all. Man is inclined to turn towards the objects of world instead of directing his mind to the creator. The glamour of the world casts its spell on us and we become slaves to its prizes.

In the Million and billion years of life on this planet, many species of them have appeared and perished. Man has been only for a few million of years on this planet and he may also perish one day but his multi-personal humanity will survive as it is immortal. This is because Man is a social being and work he must whether he likes it or not.

Our sages have advised us to keep working while alive and conquer death by work. Individuals like Ramkrishna, Viveka Nanda, Shankar Deva, Mahatma Gandhi, Subhas Bose, Jawaharlal Nehru etc. are physically extinct but they survive in our minds. Faith in karma induces in us the desire to do justice or charity. We must

become creative individuals and the work we do must be inspired by the inward rule of true freedom to truth.

The present day suffering and strife, malice and bitterness, the strain and stress that we confront all around us are due to the fact that we have become self seekers and suppressed our innate urge to pursue the ideal of truth and justice.

We must also get rid of ourselves from the ill-defined meaning of religion which has been identified with feeling, emotion, sentiment, instinct, cult and ritual, perception, belief and faith. "The true religion is an attempt to discover the ideal possibilities of human life, a quest for an emancipation from immediate compulsions of vain and petty moods". The character of nation reflects the cumulative effect of the character of a citizen. The recent bitterness and unnecessary controversy over Ram Janambhumi and Babri Masjid issue is result of emotional attachment to blind faith. True faith and religion have universal appeal. We can survive in this world of strife and violence by cultivating the

spirit of personal wisdom and by injecting a similar approach in our social and

In our urge and drive to achieve something we should not be influenced by the end result alone, but of moral perfection, as it is also very important that we should be true in our goodness. We must come out from the confines of narrow walls and seek freedom to attain fuller life. We should perform good work which is possible only when we have self control and discipline.

As individual we must cultivate the spirit of true freedom and fearlessness to pursue the ideal of truth, justice and possess the moral consciousness to perform our duty.

In an age when men and Nations are at strife it is the foremost duty of teachers all over the world to inculcate the basic values of inward rule of true freedom to truth in the minds of young pupils and make them trained to contain the strife and strain of the mankind so that our planet may be worth living space. Man will survive because of his innate good quality and he must triumph ultimately. ●

LASER - The Diagnostic Approach To Medicine.

Shri N. Tamuli,
Head of the Department of
Physics,
Dibru College.

Health is one area wherein several branches of science have joined hands to meet the challenges of scientific activity. It is to the credit of science that medicine has been able to combat diseases on a comprehensive scale. An accurate diagnosis is always the most important stage in correcting physical and mental disorders. It requires, prior to a good judgement on the part of the doctor, an acute power of observation which forms the basis of a diagnosis. And it is here, that medical instrumentation comes in need.

The roots of medical instrumentation lie in the invention of the first 'stethoscope', a simple yet ingenious device, that amplifies heart beats to a level with which the human ear is familiar. Advances in science, have always made their impact felt in the development of newer and more sophisticated instrumentation techniques. Discoveries in modern

physics for instance, at the sub-atomic level, have had an immense effect in this area. The discoveries of X-Rays immediately comes to the mind as an example. The movement from a research laboratory where X-Rays were discovered for the first time and that too was accidentally, to pathology laboratory with its 'X-Ray machine' indicates the manner in which human knowledge progresses. The past few decades have witnessed the introduction of instruments possessing a hitherto unimaginable degree of sophistication.

Towards the end of 1960, an American physicist, Theodore H. Mainman made a dramatic break through in the technology of light. Applying the research and design suggestions of fellow scientist, Charles H. Townes, Mainman built the first laser, a device capable of producing a thin pencil of ultra intense light. Mainman and Townes thus placed in the hands of scientist and engineers one of the most versatile tools

in the history of technology. Though the laser beam is powerful enough to drill holes in the toughest materials, it can be used even in the most delicate eye surgery also. Since Mainman's first phototype laser, various kinds of the laser have been developed and an ever increasing range of applications for them is emerging day-by-day.

The term LASER stands for Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation. It is a device to produce a powerful monochromatic beam of light in which the waves are coherent or identical. It emerge as a narrow beam which can travel over long distances without much loss of intensity. The light emitted by ordinary sources, such as from an incandescent lamp, is incoherent and non monochromatic (made up of different wavelengths), radiating from all around the glass envelope. A laser beam puts out only a single wavelength that can be focussed to concentrate most of its energy at a pin-point.

Further, depending upon what substance is stimulated to produce the laser beam, its wavelength can be made to absorb only by certain kinds of cells.

The laser technology has advanced rapidly since its invention and the various types of lasers which are under investigations are :

- (1) The Ruby crystal laser.
- (2) Rare earth element europium laser.
- (3) Gaseous lasers, providing a wide range of wavelengths which work continuously, and
- (4) Semi-conducting lasers.

The most common form of a laser is a single ruby rod (ruby crystals doped with chromium) with ends made precisely flat, parallel and silvered. But because of the heat generated by the stimulating process, the ruby crystals and other solids which tend to break down are being replaced now-a-days. Liquids and gas lasers have become increasingly important. In the liquid laser the solid crystal is replaced by a cell containing a special fluid. In the middle part of 1960 with the invention of the first high efficiency gas laser, it has taken a new turn in many industrial, military and scientific applications. Earlier gas lasers using neon and helium were inefficient, converting little of the stimulating energy into laser light. But with the emergence of modern carbon-dioxide laser in 1965 provided an easy to use, powerful and efficient device ideal for wide range of purposes.

Semi conducting lasers, though potentially more efficient than these gas lasers, are very much limited in their power output. One of the remarkable property of semi conducting laser is the ability of converting electrical energy direct into laser light. Such lasers work at very low temperature, at about 70°K.

Laser in Medicine :

Since the invent of lasers, both industry and armed forces have found many important and extensive uses for them. But the practical uses of lasers have probably been found mostly in medicine than in any other fields. The narrow but highly intense laser beam is very ideal for performing operations on small and well-defined areas of the body. It is now being extensively used in modern medicine which has discovered scores of applications for the laser, such as, in holography, surgery, dentistry, dermatology and the treatment of certain kinds of cancers.

(A) HOLOGRAPHY

Holography involves the technique of constructing three-dimensional pictures with the help of a laser beam. In its application to medical science, it provides three-dimensional images of the entire eye structure, (e.g. cornea, lens, retina). The image is then studied with the help of a microscope, that is focused separately on each part. The holographic image can be used to detect and determines the site of abnormalities,

such as retinal detachment or intra-ocular foreign bodies. Holography, incorporating ultra-sound is capable of penetrating into areas which do not transmit light-waves. The presence of cataract, for example, can be detected in this way.

(B) SURGERY

Now-a-days laser surgery is highly developed in the treatment of the eye, specially in curing a detached or damaged retina which is the light sensitive tissue coating the back wall of the eye. Retinal damage very often causes partial or total blindness. Because of its complexity in the location inside and at the back of the eye, it is extremely difficult to repair the retinal damage with the conventional surgery. A ruby-laser beam with its ability to pass through the transparent substances and selecting the target, can very accurately be used to spot-weld the torn retinas at the back of the eye. Pin-pointing the beam onto the site of the damage, it creates extremely localised heating which induces a welding together of the tissue. Besides, welding can be made in such a short time (only a fraction of a second) that the patient does not even blink. The conventional ruby-laser has now been replaced by an inert gaseous element, argon, which emits a wavelength that coagulates but does not vaporise the red tissue. It has become invaluable in the retinal repairs and in improving and

prolonging the eye-sight of the diabetic patients, who generally suffer from ruptured retinal blood vessels in the advanced stages of the disease.

Invention of modern carbon-dioxide laser has made a great impact on the surgeons. Since the carbon-dioxide laser puts out a wavelength that is absorbed entirely by water, and as the composition of water in all biological tissues are between 75 to 90% it makes a phenomenological cutting tool. When a microscopic human cell absorbs the energy from a carbon-dioxide laser, the fluid in the cell turns into steam and the cell explodes. The target tissue is sterilised and the fragments burn up or vaporise with minimal damage to the surrounding tissues. The depth and the width of the cut can be controlled at the surgeon's will and the possible heavy bleeding in the operation thus be avoided. By causing so little damage to the operated tissue, the carbon-dioxide laser further, cuts down the risk of infection thereby reducing the post-operative pain and speeds up healing. Laser patients can be discharged from the hospital in a day or two, which also saves the patient from an expensive hospital care-bill. These carbon-dioxide lasers have been used specially in tonsillectomies and in liver operations which are highly rich in blood vessels. The chief surgical benefits of laser surgery is its

capability for more precision and cuts down blood loss almost to an unimaginative level.

(C) DENTISTRY

It is a very common sight that almost everyone experiences at least one small cavity or decayed tooth, which causes mainly due to the growth of bacteria. Microscopic cracks or defects in the enamel or outer hard covering of the tooth may also favour this process. The use of laser in dentistry was pioneered by an American dental surgeon, Dr. Leon Goldman, who used a laser beam focused onto the cavities to destroy decayed areas. The laser beam is absorbed by the darker decayed parts of the tooth while the white healthy enamel reflect most of the energy and remain undamaged. Pulses of about a thousandth of second are enough to heat and as the heating is minute and localised, the patient suffers none of the discomforts of a dentist's drilling. Research workers, at present, are trying to establish a preventive role for laser dentistry. The laser beams are being very effectively used to weld the minute cracks in tooth enamel; thereby preventing decay forming bacteria from entering and reaching the vulnerable inner regions of the tooth. Besides this, it is also being used by dentists in the filling of a cavity a special kind of filling materials.

(D) DERMATOLOGY

Before the invention of laser, there was practically no medical cure for serious birth-marks and skin blemishes. X-ray treatment skin grafts usually left large scars which is not at all preferable. But with controlled laser beam instrumentation technique, this problem has also solved.

It is very much distressing, particularly for the beauty conscious young women with dark-red portwine stains that usually spread up across the face and neck. These afflicted persons very often have to get up early in the morning and to consume a lot of their valuable time in applying special masking make-up. However, radiations from an argon laser source, can very effectively be used for the treatment of these vascular disorders, removal of foreign pigments in the skin and for the removal of various pigmented skin lesions. As, because of the laser radiations are more absorbed in the pigmented spots than in the skin, thermal effects from the absorbed energy cause very little change in the unpigmented skin. Thus the laser has become a great boon, specially for the young dermatitis patients which gives them a new personality after the treatment.

(E) CANCEROLOGY

Perhaps the most exciting use of laser surgery of modern times is in fighting cancer, the most dread-

ful and feared diseases of humankind. The laser is used as a kind of light-scalpel capable of simultaneously destroying cancerous growths and cauterising the surrounding healthy tissues as well. The most common kind of tumour treated is skin cancer. As the effect of laser energy on the skin varies widely, a major problem facing the surgeons, therefore, is avoiding the use of a level of energy that would seriously damage the healthy tissues along with the diseased. Some of these laser treatments have shown miraculous results. Current experiments with lasers of different wavelengths hold the promise of increasing the range of cancers that can be cured.

In gynecology, precancerous growth of tumors in the cervix can very effectively be treated with laser. The conventional methods of removing the cervical

tissues or tumors often stop a woman's chances growth cells in an almost painless operation which takes not more than ten minutes time, and since treatment many have given birth too. Lasers have also been successfully used to open up fallopian tubes in females and epidymial regions in those patients who have been infertile due to their blockage.

Another important and significant application of carbon-dioxide laser is in the field of brain surgery which is the most delicate organ of the body. In the case of bonign, water filled tumors around the base of the brain, heat from the laser makes the fluid turn to steam, thereby destroying the diseased cells by blowing out the tumor without injuring the neighbourhood healthy tissues.

Current researches into further applications of the laser in medicine is still

continuing. The most interesting possibility being explored in this field is the use of laser for surgery at a genetic level. Researchers hope to modify the nuclei of individual cells or even parts of their chromosomes by using ultra-thin and very accurately targetted laser pulses. In this way, the characteristics of cells may be radically changed with possible beneficial effects on other parts of the body. Such genetic engineering may become a challenge to some of the most terrible diseases of our time.

References :

- (1) Introduction to Lasers & Masers by Allen Lytel.
- (2) Science and the modern world- Whitehead, A.N.
- (3) Science, society and development- Banglore University.
- (4) Science and Society- Datta and Srivastava.
- (5) Science and its methodology- Gupta, S.P.

Con. From p.20

Inspector Colleges, D.U. for its growth from the authorities of the Dibrugarh University. College during the course of its growth from the authorities of the Dibrugarh University. The college remembers this day the help and assistance purposed to have been received by the

College during the course of its growth from the authorities of the Dibrugarh University.

The college authorities are pledged to remember to all

persons and individuals whose names could not be mentioned here for unavoidable reasons for their dedicated services rendered for the growth of this institution.

Some ethnic groups of Dibrugarh:

Hema Ranjan Chutiya,
Head of the Department
of Anthropology,
Dibru College

From time immemorial the river Brahmaputra has attracted waves of humanity of different ethnic origin from all corners and they came to settle in this valley at different times. This is due to fertility of the land.

The people of this region are extremely heterogeneous in ethnic Composition, Language Religion, Cultural and social organization. For this reason the North-eastern region is regarded as a laboratory for the Anthropologists.

The North-eastern India is situated in "one of the great migration routes of mankind." There are four possible routes of migration of people to this region from remote past. First, through mountain passes of Tibet, Nepal and Burma on the Northern side, second through the valleys of Ganges and the Brahmaputra on the Western side; third through the Bay of Bengal, either through the Assam-Burma routes on the eastern side of which one is on the North-eastern side through the Patkai range and other in the South-eastern side through Manipur and Cachar.

Historical and Cultural evidences support the view that most of the Mongoloid Migrations to North-eastern

India were through Burma.

Numerous tribal groups have been living in the fertile valleys of the river Brahmaputra since remote past. Since the pre-historic period various tribal populations including the Ahoms migrated to this region. These populations are trying to retain their ancestral cultures even in the wake of feud between different ethnic groups; natural calamities etc. Even though they have been Hinduised they have preserved their religious beliefs and rites, tribal Culture.

The people of Dibrugarh and around Dibrugarh are mostly Mongoloids viz Ahoms, Chutiyas, Deoris, Sonowal, Kacharis, Konchs, Mishings etc.

The Ahoms are the member of the Tai or Shen group of great Mongoloid race and their main concentration is seen in the districts of Dibrugarh, Lakhimpur and Sibsagar. The Ahoms Crossed Patkai range about 1228 A.D. under the leadership of Sukapha and extended their territory down to the bank of the river Brahmaputra. The language of the Ahoms was Tai, but at present it is mostly confined to a handful of people belonging to the

priestly class. Formerly, the Ahoms were animist and had an elaborate pantheon of God and Goddesses. But in course of time as a result of steady contact with Hinduism they were influenced by the faith. The Ahoms married the local females and history reveals that the Ahom Kings offered high posts to other tribes and promoted to royal posts.

The Ahoms had a great contribution to the metamorphic Assamese society and culture. There is no social taboos like untouchability, caste prejudice etc. among the Ahoms.

The Sonowal Kacharis are a branch of great Bodo race. During the reign of Ahoms emperors they were engaged to collect gold from the river. Though the Sonowal Kacharis are Hindu by religion and though many of them have become vaishnavite, yet they are still maintaining their original ritualistic institutions. The Sonowal Kacharis are disciples of great vaishnavite of Aownati Satra but still they preserve ancient rituals like Haidang Hoosari and Gojai Puja.

The Deoris and Chutiyas have been maintaining their distinctive features by preserving their language. Customs etc. The Deoris are

The Present Teaching Staff of Dibru College
(A part)

the priestly section of Chutiyas. In ancient times they conducted magics-religious rituals in the royal temples of Chutiyas. The Deori Chutiyas have preserved the traditional culture, language and religions of Chutiyas. The other groups of the Deoris such as Hindu Chutiya, Ahom Chutiya, Muttuck Chutiya, Miri Chutiya have become Hinduised and accepted Assamese as their mother tongue. Only the Dibongia section of the Deoris have their own dilects. Now a days Deori Chutiyas are popularly known as Deoris.

The Mishings populations, popularly known as the Miris, are mainly distributed in the Northern bank of the Brahmaputra river extending from the confluence of the Dihing and the Lohit river near Sadiya. They are the members of the Mongoloid racial stock. Though they have their own language, most of

them can speak Assamese also. Some of the Mishings have accepted the Hindu religion, while some follow their own religious tradition.

Bihu is the main festival of the Mongolian people. But Deoris celebrate Bihu on the first wednesday in the month of Bohag and Magh every year.

The Kacharis, the Ahoms etc. also start the Bihu festival on the Sankranti day. The Mishings observe āli ai ligang festival in the month of Phagun to mark the new year day and also to welcome the spring. New-a-days the religious part of the Bihu is almost lacking especially among the growing generation in the urban setting.

The conciousness of social distinction based on caste and creed which is a predominant trait of the people of Aryan origin is completely absent among the Mongolians. They donot believe in untouchability.

If we observe minutely, we will find that these groups could not make satisfactory progress in the field of education and economic activities mainly due to their prevailing social customs, superstitious beleifs and their resistance to any marked social change.

However, assimilation and synthesis of varied cultures, customs, languages and beliefs of different races and tribes gave the present shape of Assamese Culture and built up the present Assamese Society.

The mighty river of this region, the Brahmaputra quiet flows, conveying tous of alluvium making its valley fertile and thus attracting many races and tribes. All these racial elements have immense contribution towards the Assamese Culture, thus forming a greater Assamese Society.

Present Ministerial Staff of Dibru College

Names :

Sitting (from left) :- Sri L. N. Bhattacharyya, Sri B. K. Handique, Sri Inamul Hussain(SA), Sri Gonesh Barhakur, Sri M.C. Borah, Sri Kramul Husain, Sri N.C. Borkakoty and Sri A Ali. Standing (from left) :- Sri P. Dihingia, Sri K. Gogoi, Sri N. Sarmah, Sri K. Malli, Sri 7. Raj and Sri S Tanti.

Members of the Editorial Board

Members of the Editorial Board
Sitting (L to R) Dr. K.D. Goswami, Sri R. Sarmah, Sri N.L. Borgohain
Standing (L to R) Sri L.C. Goswami, Sri S. Ojha, Sri D.N. Mandal

Some “FIRSTS” of the College

The First Principal (In charge)	Shri N.L. Borgohain, M.A. (Double), LL.B. (From 16-3-63 to 6-12-63),
The First Principal.	Shri B.N. Jamuar, M.A. (Triple),
The First Working President of the Ad-hoc Governing Body,	Dr. (Late) Rudra Goswami,
The First President of the Governing Body Ad-hoc)	Late Dharmananda Das, I.A.S.,
The First President of the Governing Body constituted by the Assam Govt.	Shri Nava. Kr. Dutta,
The First Secretary	Shri N.L. Borgohain, Sri Safaaddin Ahmed, (Joint)
The first teacher to retire	Shri G.B. Sarmah Shastri, M.A. (Double)
The first member of the Ministerial Staff	Shri Inamul Hussain, B.A.
The first student who got herself admitted into the College in 1963.	Mrs. Arati Sarmah.,
The first Donor (in cash)	Shri Nagen Das.,
The first student who stood in the PU Science Exam/1968.	Miss Sipra Biswas,
The first Donor (in kind)	Sarder Dalip Singh.

1. U/o Bishnu Singh Tamang received Best Cadet award in all India Camp held at Monali (Bihar)

Sitting—from left Lt. Col. M. M. Sharma officer Commanding, Col. S. S. Gill Group Commander, Lt. L. Bora NCC officer Dibru College.

Standing—External U/o Bisnu Singh Tamang.

Mr. Prabir Saikia
Table-Tennis Champion
Dibrugarh University (1983-84)
College Champion (1982-83)

Dibru College Football Team
Champion of Inter College Football Tournament held in 1982-83 at Mariani and also the Champion of Inter College Football Tournament of D. U. held in 1983-84 at Tinsukia. With Prof. in-charge Vice Principal N. L. Borgohain.

Members of the Executive Body, Dibru College Students' Union 1987-88 :

SITTING : (From L to R) : Smti Gitimallika Gogoi. Magazine Secretary, Shri Palash Ranjan Gogoi- General Secretary, Shri Nanda Lal Borgohain- Vice-Principal, Principal Shri Bharat Narayan Jamuar- President, Shri Triranga Jyoti Handique- Vice President.
STANDING : (From L to R) : Shri Jatin Dehingia- Social Welfare Secretary, Shri Pabitra Kumar Gogoi- Cultural Secretary, Shri Tapan Saikia- Boys' common Room Secretary, Shri Ashim Kumar Gogoi- Assistant General Secretary, Shri Lohit Gogoi- Music Secretary, Shri Baharul Islam- class representative, Shri Abhijit Gogoi- Major games Secretary, Shri Ananta Hazarika- Gymnastic Secretary, Smti Trishna Rajkonwar -Girl's Common Room Secretary & Shri Bharat Ratan Das- Minor Games Secretary.
(Last three members not in the picture)

“On Being Misunderstood”

by Prof. D.N. Mandal
Lecturer & Head, Deptt.
of English.

The train of human reasoning is more or less a complex mental process. Basically the process is replete with intellectual inquisitions and ideas stored in mind. Modern thought-pattern is much more complicated and sophisticated than it was ever before. Evidently ours is an age of scientific transformation and remarkable renovation that has opened up a bigger scope for wider thinking and subtler reasoning. Modern mind is rather prone to misunderstanding owing to intellectual advancements in democratizing human thoughts as a means of communication. Resultantly, it has become easier to misunderstand facts rather than to appreciate them correctly. When mind becomes

prejudiced it ceases to adjudicate and then crops up misunderstanding or misjudgement.

The problem today is not that of simplification; it is more or less one of positive complication. To my mind, the problem should have been one of just interpretation, that is how to interpret and appreciate. It's no wonder if the modern mind tends to misinterpret, misjudge or misunderstand. The more we endeavour to eradicate evils of our mental process today, the greater becomes our complication. It is, however, due to hypersensitivity of modern intellectuals.

The intellectual world is deemed to be far more advanced than ever before. The more have we intellectually advanced the more suspicious have we

become. The remedy is almost impracticable. As a result, the negative impact of intellectual development has rendered mind all the more suspicious and full of misgiving. In almost every walk of life the trend is conspicuous-- be it Govt. offices, educational centres, production sectors, socio-political intercourse or conjugal relations. Still this erroneous trend is never without reasons. The obvious promptings are, perhaps, the prevalent corruptions and maladjustments. All the world over the craze for power is rampant. In exercising powers authoritatively there is over-lapping of prescribed jurisdictions almost everywhere. The rule over subordinates, the control over conjugal partners from either side

and discipline among teaching & non-teaching community are problems of administrative adjustment both on the part of Govt and public alike. To evolve solution is a primary necessity.

Obsessed with too much of intellectual bearings the modern mind tends to be cynical and sceptical. The very mythological heroes like Rama and Krishna are not worshipped today as much as modern film stars heroes and heroins are done. The stories of Shakespeare's plays and similar other creative art display a wider human problem with universal appeal, whatsoever. But the modern intellectuals

excel in fabricating and interweaving themes of Sex, money and power in order to counter and neutralize mythological religiosity.

The tragedy lies at the root of psychological imbalance resulting in erroneous thinking, misconception and misgivings. The so-called misunderstanding is erroneous mental assessment and wilful ignorance of facts. This nation throughout the world has caused to erupt ill-will and hatred among nations, Govt and public, teachers and pupils, masters and servants, husbands and wives. Mankind suffers largely because of misunderstanding.

Conjugal life suffers loss of mutual harmony. Parents and offspring suffer loss of filial affection. Bosses suffer loss of confidence and co-operation. Govt suffer loss of law and order. Politicians suffer factions in their parties. Nations suffer loss of integrity and so on. The evils of this world-wide misunderstanding must needs be uprooted so as to make life easy, comfortable and worthwhile.

Taking things as they are one may safely presume that there shall be no end of human misery unless mutual misunderstanding is expelled out of the minds of the modern intellectuals.

FUGURES IN THE SKY

A. AHMED
(CHEM. DEPTT)
DIBRU COLLEGE

If one goes out to an open place without a roof, say on to the roof-top on a clear dark night, preferably moonless, and look up one will see the beautiful sky studded with stars. It is just fantastic to see the star-studded night sky. It is bewildering. And if you observe the night sky regularly, you will see groups of stars making certain patterns or figures in the sky. These groups of stars are the constellations. Thus, a constellation is a group of stars making certain pattern in the sky. The major constellations and the brighter planet are quite easy to locate. And to locate them one needs only patience and the urge to know.

No particular equipment is required to observe the night sky. The diagrams given here will help mapping them. But a powerful binocular or a small telescope may be used to see a little further, such as the star cluster and nebulae. (Stars which are often born together, live together and move together in groups, called star clusters and a nebula is a cloud of gas and dust that is seen because of the star light it reflects or scatters)

Zodiacal belt is the most interesting region to observe the night sky. It is the region

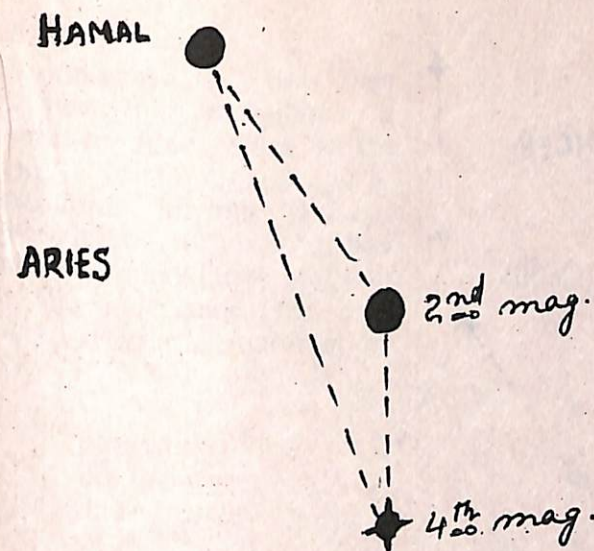
through which the Sun, Moon and the planets visibly travel. And so the twelve distinct constellations can be identified along this belt. These twelve constellations are the zodiacal constellation. They are the — 1. Aries (Ram) 2. Taurus (Bull), 3. Gemini (twins), 4. Cancer (Crab), 5. Leo (Lion), 6. Virgo (Virgin), 7. Libra (Scales), 8. Scorpius (Scorpion), 9. Sagittarius (Archer) 10. Capricornus (Sea goat), 11. Aquarius (water-carrier), and 12. Pisces (Fishes). In common Indian language they are respectively— 1. Mesh 2. Vrishav, 3. Mithun, 4. Kark, 5. Singha, 6. Kanya 7. Tula, 8. Vriskchik, 9. Dhanu, 10. Makar, 11. Kumbh and 12. Min.

All these twelve constellations seem to move round the zodiacal belt from east to west in the above order. These twelve constellations are very important as all the planets are always to be found moving among these constellations. As the planets move about the Sun, like our earth, they appear to wander in the sky. And so they move from constellation to constellation, and do not have any particular position in a particular constellation for a long period. But, fortunately, the stars

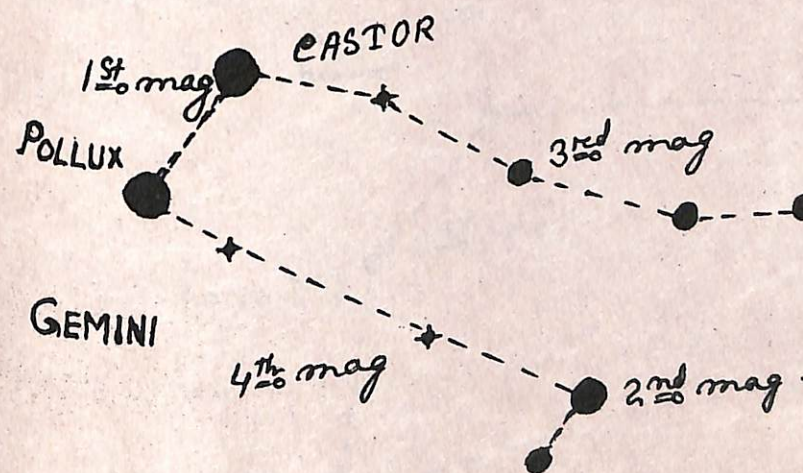
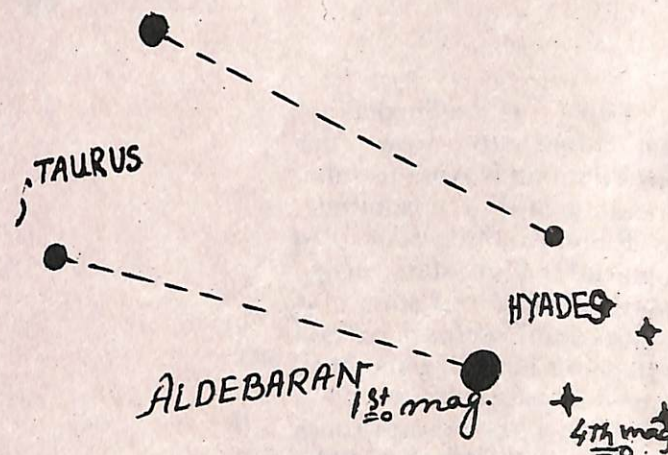
occupy fixed positions in the sky making some patterns, and they are easy to locate. Usually the brighter stars in a constellation, have three names. They have a common name, a Greek and a Sanskrit name based on their positions in the constellation. Such as the Castor and Pollux (the twins) in Gemini, Denebola in Leo, Antares in Scorpius etc. The stars are classified according to their magnitude. And the magnitude of a star depends on its brightness and not on its size. The brightest stars are of 1st magnitude, the 2nd magnitude are slightly less brighter, the 3rd are still less brighter and so on. With naked eyes we can see a star of up to 6th magnitude. Sirius, the brightest star in the sky of the constellation Canis Major (Big dog) is of 1st magnitude.

The best time to see the stars is after 9 pm., looking overhead.

1. Aries— (Ram/Mesh)— The best time to view this constellation is October to December. This constellation is quite small, but bright. It has two 2nd magnitude stars, one of them is Hamal, and one star of 4th magnitude.

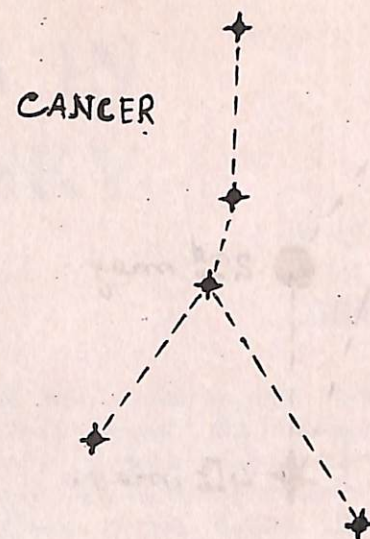
2. Taurus— (Bull/Vrishav)— The best time to view this constellation is December to March. It has a reddish star, the Aldebaran, of 1st magnitude. This star along with the V-shaped star cluster (stars of magnitude 4th) known as the Hyades cluster forms the shape of a bull's head.

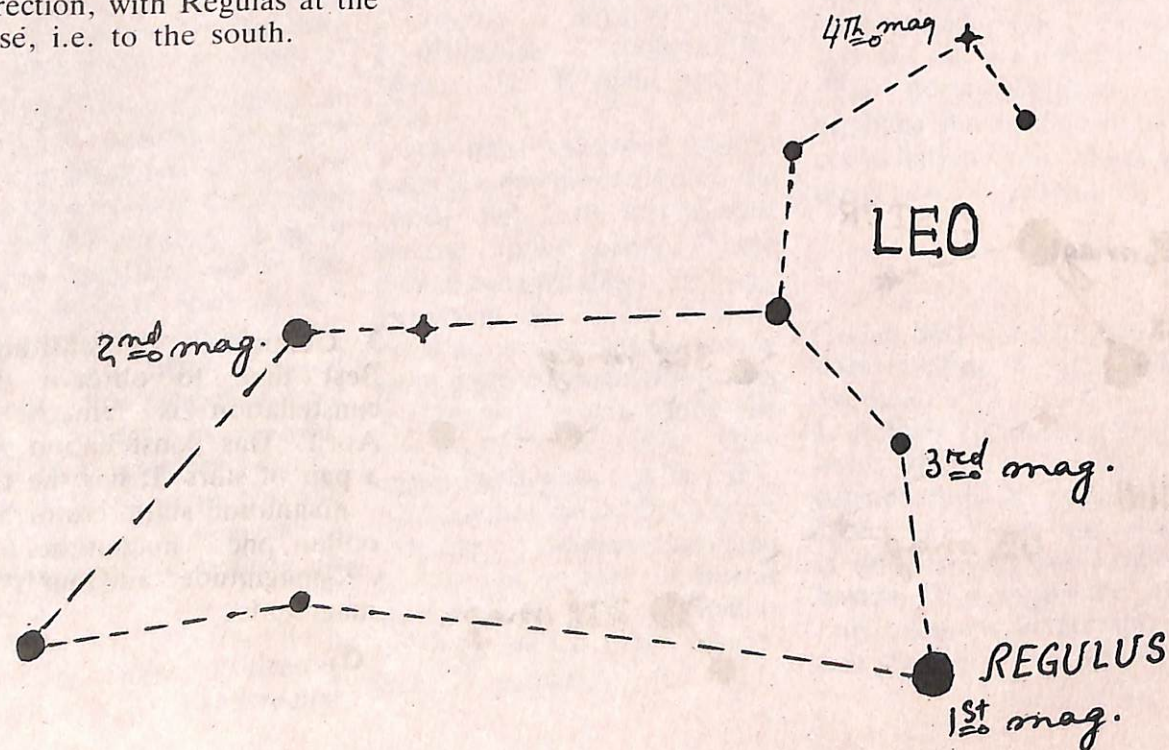
3. Gemini— (Twins/Mithun) Best time to observe this constellation is January to April. This constellation has a pair of stars. It has the two magnitude stars, Castor and Pollux, one magnitude 4th and four 4th magnitude.

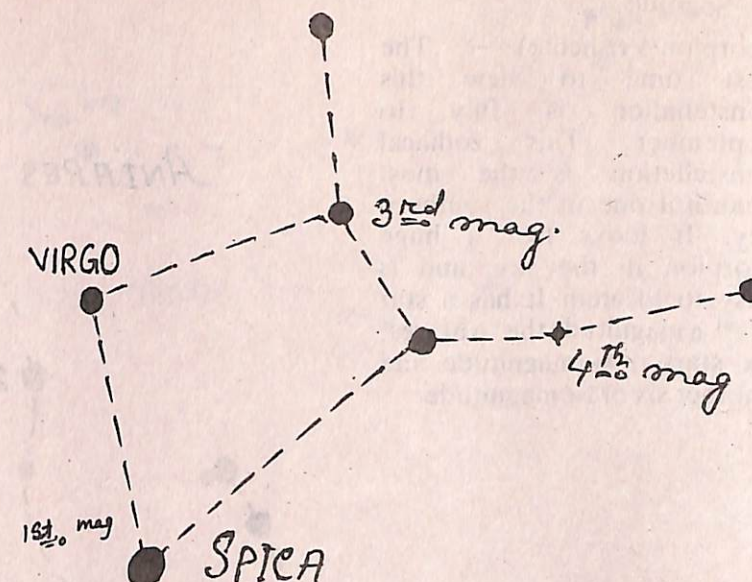
4. Cancer (Crab/kark)
The best time to view this constellation is January to April. A little difficult to locate it in the beginning. It is to the east of Gemini. It has five stars of 4th magnitude.

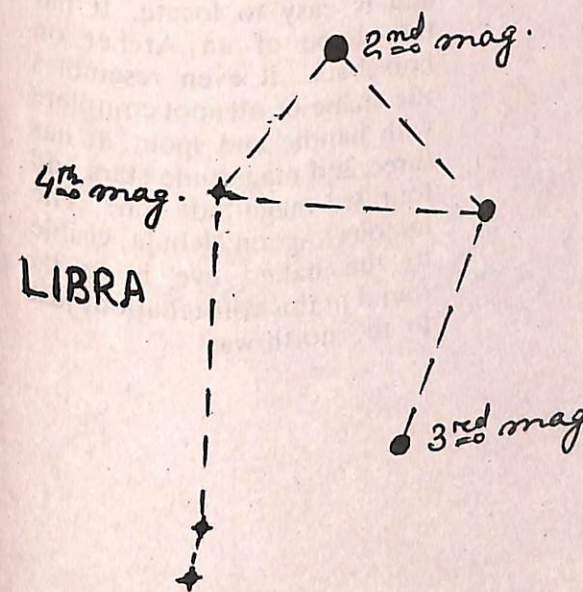
5. Leo (Lion/Singha)
Best time to view this constellation is April to June. It has a star of 1st magnitude, the Regulus, three stars of 2nd magnitude four stars of 3rd magnitude and two stars of 4th magnitude. The front portion of the lion including the head forms an appearance of a sickle in the north-south direction, with Regulus at the base, i.e. to the south.

6. Virgo (Virgin/kanya)
Best time to view this constellation is April to June. Spica is the only bright star of 1st magnitude in this zodiacal constellation. It has other five stars of magnitude and one of 3rd magnitude. One can locate it to the southeast of Leo.

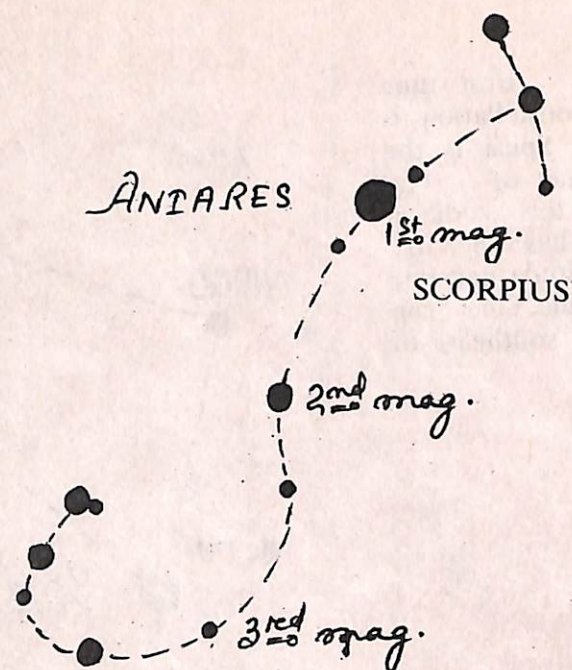
7. Libra—(Scales/Tula)—
The best time to view this constellation is May to July. It is slightly a faint constellation. It can be located just north-east of the head of scorpion. It has a star of 2nd magnitude, two stars of 3rd magnitude and three stars of 4th magnitude.

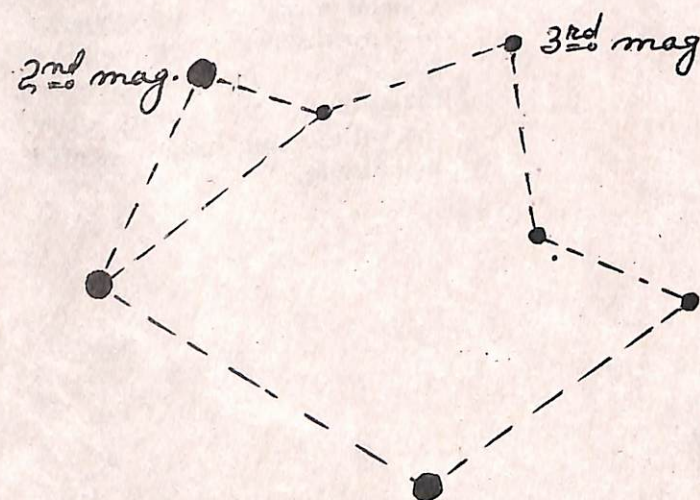
8. Scorpius

(Scorpion/Vrishchik) — The best time to view this constellation is July to September. This zodiacal constellation is the most beautiful one in the southern sky. It looks like a huge scorpion in the sky, and is easy to locate. It has a star of 1st magnitude the Antares, six stars of 2nd magnitude and another six of 3rd magnitude.

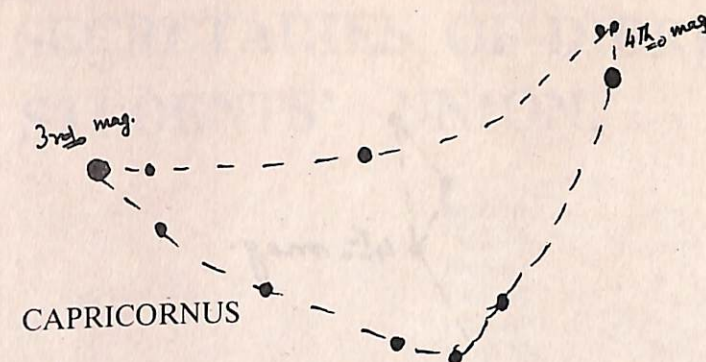

9. Sagittarius

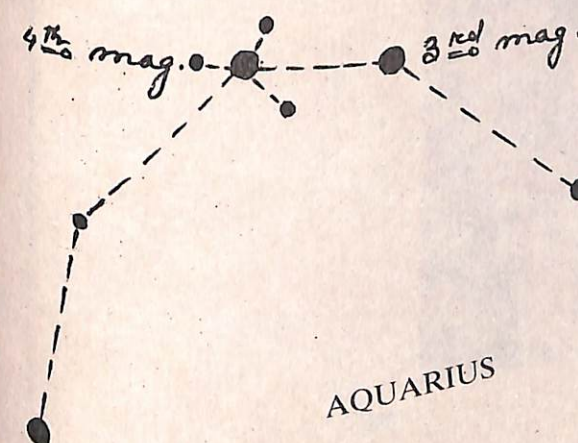
(Archer/Dhanu) The best time to view this constellation is July to September. It lies just above the tail of Scorpius and is easy to locate. It has the shape of an Archer on horseback, it even resembles the shape of a teapot complete with handle and spout. It has three 2nd magnitude stars and four 3rd magnitude stars. The famous Lagoon Nebula, visible to the naked eye is to be found in this constellation, just to the north-west.

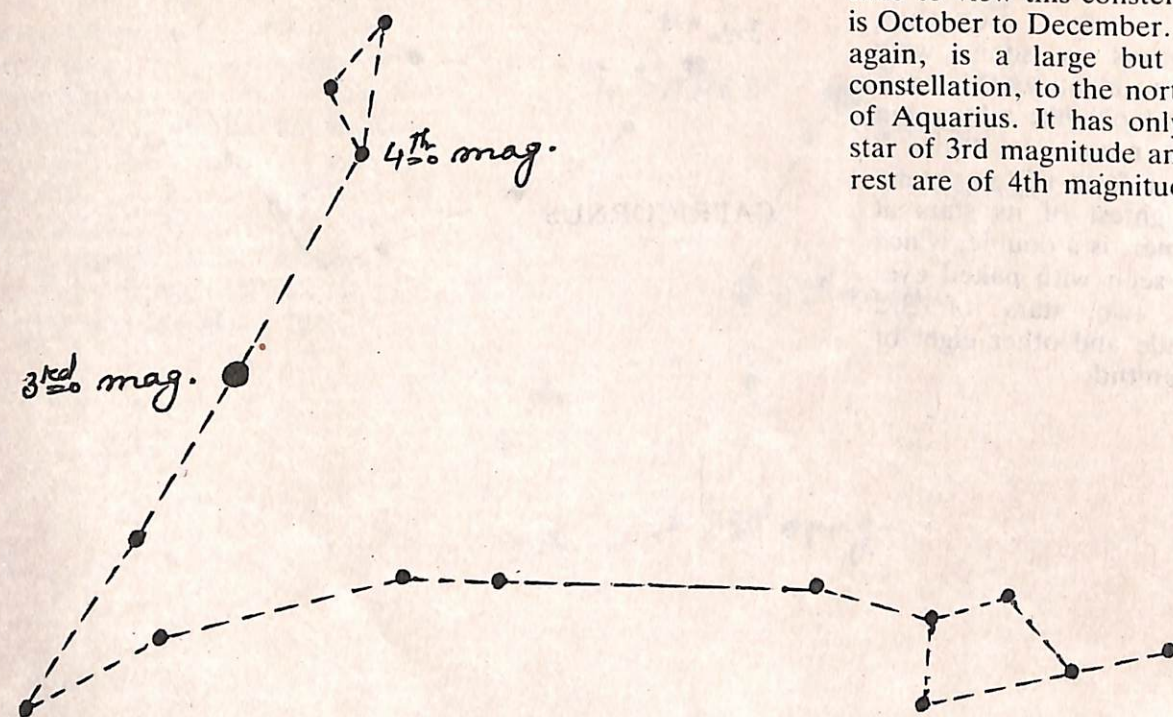
10. Capricornus— (Seagoat/Makar) — The best time to view this constellation is August to October. Capricornus is somewhat difficult to identify. This constellation looks like a huge but crescent moon, as it has a triangular form of faint stars. The brightest of its stars at one corner, is a double, which can be seen with naked eye. It has two stars of 3rd magnitude and other eight of 4th magnitude.

11. Aquarius— (Water carrier/kumbh) — The best time to view this constellation is August to October. This is a large constellation but not very distinct, and can be identified only on clear dark nights. It is to the northeast of Capricornus. It has four 3rd magnitude stars and four 4th magnitude stars.

12. Pisces (Fishes/Min)— The time to view this constellation is October to December. This, again, is a large but faint constellation, to the northeast of Aquarius. It has only one star of 3rd magnitude and the rest are of 4th magnitude.

These are only a few of the constellations. whereas many more are there decorating the night sky.

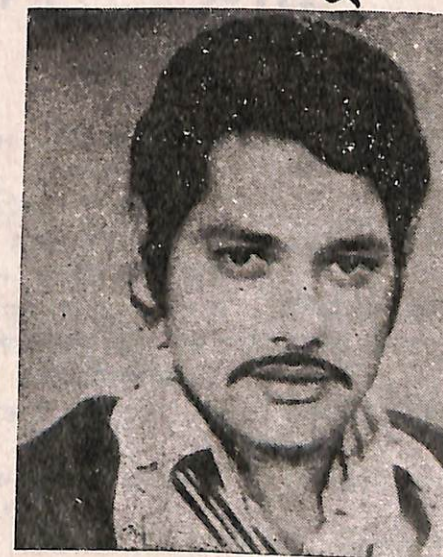
Foot-note : The diagrams of the constellation are taken from the book 'A GUIDE TO THE NIGHT SKY' by Sri P.N. Shankar (ABAA) and from the constellation maps supplied by the 'Association of Bangalore amateur Astronomers.'

EX-GENERAL SECRETARIES OF DIBRU COLLEGE STUDENTS' UNION,

Name	Session
1. Sri Ghanashyam Khati	1965-66
2. " Mohendra Gogoi	1966-67
3. " Taher Ali	1967-68
4. " Dilip Bora	1968-69
5. " Milan Bora	1969-70
6. " Pradip Gogoi	1970-71
7. " Pranab Baruah	1971-72
8. " Niranjan Baruah	1972-73
9. " Nripen Gogoi	1973-74
10. " Umesh Gogoi	1974-75
11. " Karmeswar Gogoi	1975-76
12. " Harakanta Mahanta	1976-77
13. " Kanakeswar Dowerah	1977-78
14. " Paban Gogoi	1978-79
15. " Pramod Mohan Deori " Nilakanta Gogoi }	1979-80
16. " Tridip Gogoi	1981-82
17. " Anil Sonowal	1982-83
18. " Jiba Kanta Gogoi	1983-84
19. " Tridip Gogoi	1984-85
20. " Pranab Dass	1985-86 }
And	86-87

The Present General Secretary Sri Palakh Ranjan Gogoi

কণ্ঠশিল্পী
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ মুনীন দত্ত

জন্ম

৬ আগষ্ট ১৯৪৯

মৃত্যু

১৯ অক্টোবৰ ১৯৮৮

নবীন উদ্যোগী সকললৈ আবেদন :-

ডিব্ৰুগড় জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰই ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ স্থাপনৰপৰা আৰম্ভ কৰি উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ বিক্ৰীলৈকে বিভিন্ন পৰ্যায়ত বিভিন্ন সুবিধা আগবঢ়ায়।

ইয়াৰ উপৰিও অসম চৰকাৰৰ ১৯৮৬ চনৰ নতুন উদ্যোগ নীতিৰ জৰিয়তে অনেক সা-সুবিধা উদ্যোগী যুৱক যুৱতীলৈ আগবঢ়োৱাৰ ব্যৱস্থা আছে।

সবিশেষ জানিবৰ বাবে ডিব্ৰুগড়ত অবস্থিত জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰৰ উদ্যোগ-সহায়কৰ শাখা, তিনিচুকীয়া আৰু শদিয়াত অবস্থিত সহকাৰী উদ্যোগ অধিকৰ্তাৰ কাৰ্যালয় আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাৰ প্ৰতিটো উন্নয়ন খণ্ডত থকা উদ্যোগ সম্প্ৰসাৰণ বিষয়াৰ লগত যোগাযোগ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনোৱা হ'ল।

ডঃ শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস
এম, এছ, চি; এল এল, বি
প্ৰধান ব্যৱস্থাপক
জিলা উদ্যোগ কেন্দ্ৰ, ডিব্ৰুগড়।

কৃষি বিভাগ বাণিজ্য শাখা

গ্ৰাম - কৃষি বাণিজ্য

আমাৰ আঁচনি সমূহ হ'ল -

(১) বেহা বেপাৰ সম্পৰ্কীয় তথ্যপাতি আহৰণ আৰু অনুসন্ধান।	খবৰ বাতৰি সংগ্ৰহ আৰু প্ৰকাশ কৰা।
(২) বেহা বেপাৰৰ উন্নতি বিধান কৰা।	(৫) বেহা বেপাৰ সম্পৰ্কীয় সকলো খা-খবৰ সংগ্ৰহ কৰি ইয়াৰ উন্নতিৰ কাৰণে বিধি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা।
(৩) কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ শ্ৰেণী বিভাজন আৰু মান নিৰ্ণয় কৰা।	(৬) কৃষি বাণিজ্যৰ পৰিবহন ব্যৱস্থাৰ উন্নতি সাধন কৰা — ইত্যাদি ইত্যাদি।
(৪) বেহা বেপাৰ সম্পৰ্কীয়	

সবিশেষ জানিবলৈ ডিব্ৰুগড় সহকাৰী কৃষি বাণিজ্য বিষয়াৰ লগত যোগাযোগ কৰক।

(ডিব্ৰুগড় জিলা কৃষি বিষয়াৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰিত)

Best Compliments from :-

SUDERSHAN PLYWOOD INDUSTRIES LTD.

MANUFACTURERS & EXPORTERS OF ALL GRADES OF PLYWOODS,
BLOCK BOARDS, FLUSH DOORS & TIMBER PRODUCTS.

RANGAGARA ROAD,
TINSUKIA- 786125 (Assam)

Phone-20119 & 21403 Cable- KITPLY

For Decorated and Beautifully
Designed Wooden Works-
Please Visit :-

TIMBER UDYOG

West Chaukidinglee,
Dibrugarh, Assam.

With Best Compliments from :

ADITI ASSOCIATES

(A House of Silver Jewelleries
& Decoratives) Cole Road,
Dibrugarh— 786001

(Assam)

(A UNIT OF SANGEETA)

মেলেৰীয়া নিয়ন্ত্ৰণৰ কেইটিমান ব্যৱস্থা

- (১) জ্বৰ হ'লেই সাৱধান হ'ব।
- (২) কাৰণ, যি কোনো জ্বৰেই মেলেৰীয়া হ'ব পাৰে।
- (৩) তৎক্ষণাত ওচৰত থকা প্ৰাথমিক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ, বাজ্যিক চিকিৎসালয়, উপ-স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ বা স্থানীয় স্বাস্থ্যকৰ্মী নাইবা এফ, টি, ডি (Fever Treated Depot) লৈ গৈ আপোনাৰ আঙুলিৰ মূৰৰ পৰা মাত্ৰ এটুপি তেজ সংগ্ৰহ কৰাওক আৰু প্ৰাথমিক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ বা কোনো বাজ্যিক চিকিৎসালয়লৈ গৈ আপোনাৰ তেজ পৰীক্ষা কৰাওক। লগতে বয়স অনুযায়ী ৪ টা বা কম ক্লব'কুইন বডি খাই বিনামূলীয়া চিকিৎসা লওক।
- (৪) যদি তেজ পৰীক্ষা কৰোৱাৰ পাছত মেলেৰীয়া প্ৰমাণিত হয় তেন্তে নিৰাময়ৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ চিকিৎসা গ্ৰহণ কৰক।
- (৫) মেলেৰীয়া আক্ৰান্ত অঞ্চলসমূহত ডি, ডি, টি (D.D.T) ছটিয়াবলৈ যোৱা কৰ্মীৰ লগত সহযোগ কৰক যাতে সকলো ঘৰত ডি, ডি, টি ছটিয়াব পাৰে। ডি, ডি, টি ছটিওৱাৰ পিছত নিচেই কমেও তিনি মাহলৈ ইয়াক মচি বা মোহাৰি নেপেলাব।
- (৬) সদায় আঠুৱা ব্যৱহাৰ কৰিব।
- (৭) আপোনাৰ ঘৰৰ আশে-পাশে পানী জমা হ'বলৈ নিদিব। ওচৰৰ খাল ডোং বিলাক পুতি পেলাব যাতে মছে কলী পাৰিব নোৱাৰে। পাৰিলে সপ্তাহত এবাৰকৈ হ'লেও ওচৰৰ খাল ডোং বিলাকত কেবাচিন বা ডিজন তেল ছটিওৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

জাতীয় মেলেৰীয়া নিৰ্মূল আঁচনি
স্বাস্থ্য বিভাগ, মেলেৰীয়া শাখা, ডিব্ৰুগড়, অসম।

আপুনি জানেনে ?

জন্ম আৰু মৃত্যুৰ পঞ্জীয়ন কৰাটো বাধ্যতামূলক। আপোনাৰ পৰিয়ালত জন্ম-মৃত্যুৰ পঞ্জীয়ন কৰাটো নিশ্চিত কৰক।

জন্ম আৰু মৃত্যু পঞ্জীয়ন কৰাৰ উদ্দেশ্য :-

- (১) স্কুলত ভৰ্তি কৰা
- (২) চাকৰি লাভৰ যোগ্যতা
- (৩) ভোটদানৰ যোগ্যতা
- (৪) বিবাহৰ যোগ্যতা
- (৫) পাচপোৰ্ট লাভ
- (৬) সম্পত্তি দাবীৰ নিষ্পত্তি
- (৭) বীমাৰ সা-সুবিধা
- (৮) বান্ধিক্যৰ সংস্থান

প্ৰতিটো জন্ম আৰু মৃত্যুৰ পঞ্জীয়ন আমাৰ লক্ষ্য।

(ডিব্ৰুগড় জিলাৰ মুখ্য চিকিৎসা আৰু স্বাস্থ্য বিষয়াৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰিত)

With Best Compliments ::

☎ Phone : 27801

☎ Resi : 28137

JANATA MACHINERY STORES

Authorised Distributors for
KIRLOSKAR DIESEL Gen set Kirloskar

Diesel Engines Pumping Sets and Spare Parts

Authorised Dealer for
International Rectifiers (I) Pvt. Ltd.
Selinum Rectifiers

★ H.O. : A.T. ROAD, GAUHATI-781001

★ B.O. : BARPETA ROAD-781315

★ B.O. : NALBARI-781335

Best Compliment from

ASSOCIATED FLOUR MILLS (P) LTD.

A.T. ROAD, DIBRUGARH.
MILLERS OF QUALITY
WHEAT PRODUCTS

Phone- DR.845, 1267
Gram-FLOUR MILL

A.S.T.No. DIB.2730
C.ST.No. DIB. 483

‘পৰিয়াল কল্যাণ তথা সাৰ্বজনীন প্ৰতিষেধক আঁচনি’

“খ্ৰঃ ২০০০ চনৰ ভিতৰত সকলোৰে বাবে স্বাস্থ্য” এই লক্ষ্য আগত ৰাখি গোটেই দেশতে মাতৃ আৰু শিশুৰ বাবে এক বিশেষ সাৰ্বজনীন প্ৰতিষেধক আঁচনিৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে। ইয়াৰ জৰিয়তে জন্মৰ পৰা ১ বছৰৰ শিশুসকলক ১৯৯০ চনৰ ভিতৰত ৬টা মাৰাত্মক ব্যাধিৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থাৰ শতকৰা ১০০ ভাগ সম্পূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে লক্ষ্য স্থিৰ কৰা হৈছে। সেইবাবে আপোনাৰ শিশুটিক জন্মৰ পৰা ১ বছৰৰ ভিতৰত ঘোঁৰা শলখা, ধনুষ্ট্ৰকাৰ, লেংকাহ, যক্ষ্মা, পলিঅ’ ও সৰু আইৰ বেজী আদি সময় অনুযায়ী দিয়াই এইবোৰ সংক্ৰামক

ৰোগৰ পৰা ৰক্ষা কৰক। গৰ্ভৱতী তিবোতাক গৰ্ভ ধাৰণৰ ২০ আৰু ৩৬ সপ্তাহত ধনুষ্ট্ৰকাৰৰ প্ৰতিষেধক (T.T) বেজী দিয়াওক।

ভবিষ্যত দেশৰ সু-নাগৰিকৰ গঢ় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত মাতৃৰ দায়িত্ব অপৰিহাৰ্য। সৰু পৰিয়াল হ’লেহে মাতৃয়ে শিশুৰ প্ৰতি থকা কৰ্তব্য সম্পূৰ্ণ পালন কৰিব পাৰে। এই উদ্দেশ্যে কম সংখ্যক ল’ৰা-ছোৱালীৰ জন্মৰ বাবে স্বাস্থ্য বিভাগে স্থায়ী ও অস্থায়ী বিভিন্ন পদ্ধতিৰে বিনামূলীয়া সেৱা আগবঢ়ায়।

ওপৰোক্ত সকলো সুবিধাৰ বাবে ওচৰৰ স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰৰ লগত যোগাযোগ কৰক।

(ডিব্ৰুগড় জিলাৰ অতিৰিক্ত মুখ্য চিকিৎসা ও স্বাস্থ্য বিভাগৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰিত)

Best Compliments from :-

**HOTEL
MANALISA
DIBRUGARH
ASSAM**

Please Step in-

**KANGAROO HOTEL
RESTAURANT**

**Milon Nagar,
Dibrugarh.**

Best Compliments from :-

**Assam Valley Plywood Pvt.
Ltd.**

**Manufacturers of Commercial Plywood,
Block Board & Flush Doors.**

Office & Plywood Mill- Tinsukia, Assam.

NEELAMBER

28 B Shakespeare Sarani

3rd Floor, Flat 3 G.

Calcutta— 700017

Borpathar

P.O. Tinsukia, Assam.

Phone— 21259

With Best Compliments

**GUNA SAW &
VENEER MILLS Ltd.**

**MAKUM ROAD- P.O.-SUKANPUKHURI,
MAKUM.**

Regd. Office of works
P.O. CHOWKHAM,
Dist. Lohit, Arunachal Pradesh.

Best Compliments from :-

M/S KINETICS ENGINEERS
INDUSTRIAL ESTATE ASSAM. TINSUKIA,

Manufacturers of Steel & Hospital Furniture, Agricultural
Implements, Tanks, Steel Structural, G.I. Wire netting
etc.

জৈৱিক গেছ (গোবৰ গেছ) প্ৰকল্পৰ সহায় লওক

বৰ্তমান যুগত বিভিন্ন কাৰণত ক্ৰমে বনাঞ্চল কমি অহাৰ ফলত আপুনি বন্ধন প্ৰক্ৰিয়াৰ অৰ্থে কেবাচিন তেলৰ ষ্ট'ভ অথবা বন্ধন গেছৰ কাৰণে শাৰী পাতিব লগা হৈছে। ইয়াৰ বিকল্প হিচাবে জৈৱিক গেছৰ (গোবৰ গেছ) সহায় লওক। বিতং বিৱৰণৰ বাবে জিলা গ্ৰামোন্নয়ন সন্থা বা আপোনাৰ এলেকাৰ জ্যেষ্ঠ খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াৰ কাৰ্যালয়ৰ লগত যোগাযোগ কৰক। আমি আপোনাক কাৰিকৰী সহায় আৰু গেছ যন্ত্ৰৰ আহিলা-পাতি আদি যোগান ধৰিম।

(প্ৰকল্প সঞ্চালক-জিলা গ্ৰামোন্নয়ন সন্থাৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰিত)

With Best Compliments from :—

SALIGRAM & COMPANY

**DIBRUGARH, ASOM, DEOMALI
(ARUNACHAL)**